

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „იმზანკი საქართველო“

თბილისი, ვაკის რაიონი,

ილია ჭავჭავაძის გამზ., N 72ა

30 სექტემბერი 2025

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/083/25

მმართველობითი ანგარიშის უწყისი

მვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2025 წლის 30 სექტემბერს გამოცემულ მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიში დათარიღებული 2025 წლის 30 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში, 2025 წლის 19 აგვისტოს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშს.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2025 წლის 19 აგვისტოს შემდეგ. მმართველობით ანგარიშში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობითი ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ნიკოლოზ ჭოჭუა

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს "KPMG Georgia"

მე-5 სართული, GMT პლაზა

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი N4 (ნაკვეთი 66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

IN 404437695

ტელეფონი +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

სს „იშბანკი საქართველო“

თბილისი, ვაკის რაიონი,

ილია ჭავჭავაძის გამზ., N 72ა

30 სექტემბერი 2025

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/1/083/25

მმართველობითი ანგარიშის უწყისი

მვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2025 წლის 30 სექტემბერს გამოცემულ მმართველობით ანგარიშზე. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიში დათარიღებული 2025 წლის 30 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაში, 2025 წლის 19 აგვისტოს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშს.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2025 წლის 19 აგვისტოს შემდეგ. მმართველობით ანგარიშში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობითი ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით

ნიკოლოზ ჯიჭუა

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

სს იშბანკი საქართველო

2024 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1	შესავალი	10
2	ბანკის საოპერაციო გარემო.....	10
3	მომზადების საფუძველი	11
4	არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ.....	12
5	კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას	20
6	ახალი ან გადახდილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	22
7	ახალი სააღრიცხვო განცხადებები.....	22
8	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	23
9	სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	24
10	მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	25
11	ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	37
12	საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	38
13	ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	39
14	სხვა აქტივები და ვალდებულებები	40
15	ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	41
16	ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	41
17	სხვა ნასესხები სახსრები	42
18	წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	42
19	წმინდა საკომისიო შემოსავალი	43
20	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.....	43
21	პერსონალის ხარჯები.....	43
22	სხვა ხარჯები	44
23	დაბეგვრა	44
24	კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული).....	46
25	რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი.....	47
26	საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები.....	71
27	პირობითი ვალდებულებები	72
28	ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	72
29	სამართლიანი ღირებულების შეფასება	75
30	საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები	76

შპს „KPMG Georgia“

ჯი ემ თი პლაზა, სართული 5

მთაწმინდის რაიონი, თავისუფლების მოედანი, N4, (ნაკვ.66/4)

თბილისი, საქართველო 0105

ს/კ 404437695

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს იშპანკი საქართველოს აქციონერს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს იშპანკი საქართველოს (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე თანდართული შენიშვნებისგან, მათ შორის ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ვასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობის ვართ ბანკისგან ბუღალტრულ ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს (ბესს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსისა (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ საქართველოში ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს. გარდა ამისა, შევასრულეთ ამ ნორმებით და ბესს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისათვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

სხვა საკითხი

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის და აღნიშნული თარიღებით დასრულებული წლებისთვის, აუდიტირებული იყო სხვა აუდიტორების მიერ, რომლებმაც გამოთქვეს არამოდიფიცირებული მოსაზრება აღნიშნულ ანგარიშგებაზე 2024 წლის 4 ივლისს და 2023 წლის 31 მარტს, შესაბამისად.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს მმართველობით ანგარიშზე. მმართველობითი ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არ გავცემთ რაიმე სახის მარწმუნებელ დასკვნას მმართველობითი ანგარიშის შესახებ.

ჩვენი პასუხისმგებლობა, ჩვენ მიერ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით, მოიცავს ზემოთ ხსენებული მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას, როდესაც ის ჩვენთვის გახდება ხელმისაწვდომი და განსაზღვრას, არის თუ არა მმართველობითი ანგარიში არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან ჩვენ მიერ აუდიტის პროცესში მიღებულ ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ხომ არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს.

მმართველობითი ანგარიშის გაცნობის შემდეგ, ჩვენ გამოვთქვამთ აზრს იმასთან დაკავშირებით, სხვა ინფორმაცია:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს „ზუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს აღრიცხვის სტანდარტები) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ბანკის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია ბანკის ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არ აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა შეცდომით ან თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებულებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებითი უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

შპს "KPMG Georgia"
19 აგვისტო 2025 წელი

- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად ბანკის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ბანკის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ბანკი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი კომპანია.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

მოცემული აუდიტის, რომლის შედეგადაც შედგენილია წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა, გარიგების პარტნიორია:

ნიკოლოზ ჭოჭუა

შპს "KPMG Georgia"
19 აგვისტო 2025 წელი

სს იშპანი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

შენიშვნები		31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023*	31 დეკემბერი 2022*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	8	47,606	77,287	57,785
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	9	40,896	35,988	39,030
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები*	10	323,601	270,487	270,017
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	12	2,976	11,538	2,353
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები*	11	53,238	58,330	37,137
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	13	9,823	8,134	6,988
მოგების გადასახადის აქტივი		3,823	74	-
სხვა აქტივები	14	2,844	2,848	2,796
სულ აქტივები		484,807	464,686	416,106
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	15	138,444	109,832	83,628
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	16	120,318	173,122	149,293
სხვა ნასესხები სახსრები	17	70,186	39,233	57,050
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	23	670	641	764
სხვა ვალდებულებები	14	8,808	7,800	8,024
სულ ვალდებულებები		338,426	330,628	298,759
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი		69,162	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის		-	-	(87)
გაუნაწილებელი მოგება		77,219	64,896	48,272
სულ კაპიტალი		146,381	134,058	117,347
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		484,807	464,686	416,106

* თავისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

სს იშბანკი საქართველო

2024 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		38,265	36,917	29,780
საპროცენტო ხარჯი		(15,839)	(11,595)	(7,397)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18	22,426	25,322	22,383
საკომისიო შემოსავალი		3,313	3,326	3,238
საკომისიო ხარჯი		(608)	(563)	(1,395)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	2,705	2,763	1,843
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით		978	3,270	2,956
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/(ზარალი)		492	(304)	(1,057)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა		1,470	2,966	1,899
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი		-	(87)	(118)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	(2)	(293)	(1,379)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		26,599	30,671	24,628
პერსონალის ხარჯები	21	(6,486)	(5,469)	(4,821)
სხვა შემოსავალი		3	60	-
სხვა ხარჯები	22	(4,970)	(4,417)	(4,030)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		15,146	20,845	15,777
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(2,823)	(4,221)	(3,264)
წლის მოგება		12,323	16,624	12,513
სხვა სრული შემოსავალი				
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება შემდგომ იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში				
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მოძრაობა		-	87	485
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	23	-	-	(82)
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	87	403
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		12,323	16,711	12,916

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2025 წლის 19 აგვისტოს, შემდეგი პირების მიერ:

ჰუსეინ ქარაბულუთ
აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები, რომლებიც განთავსებულია 10-76 გვერდებზე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

სს იშზანკი საქართველო

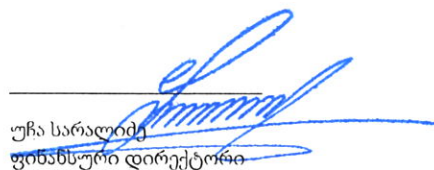
2024 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
(ათას ქართულ ლარში)

შენიშვნები		2024	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		38,265	36,917	29,780
საპროცენტო ხარჯი		(15,839)	(11,595)	(7,397)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	18	22,426	25,322	22,383
საკომისიო შემოსავალი		3,313	3,326	3,238
საკომისიო ხარჯი		(608)	(563)	(1,395)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	19	2,705	2,763	1,843
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით		978	3,270	2,956
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/(ზარალი)		492	(304)	(1,057)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა		1,470	2,966	1,899
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი		-	(87)	(118)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	(2)	(293)	(1,379)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		26,599	30,671	24,628
პერსონალის ხარჯები	21	(6,486)	(5,469)	(4,821)
სხვა შემოსავალი		3	60	
სხვა ხარჯები	22	(4,970)	(4,417)	(4,030)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		15,146	20,845	15,777
მოგების გადასახადის ხარჯი	23	(2,823)	(4,221)	(3,264)
წლის მოგება		12,323	16,624	12,513
სხვა სრული შემოსავალი				
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება შემდგომ იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში				
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მოძრაობა		-	87	485
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	23	-	-	(82)
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		-	87	403
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		12,323	16,711	12,916

გამოსაცემად დამტკიცდა და ხელი მოეწერა ხელმძღვანელობის სახელით 2025 წლის 19 აგვისტოს, შემდეგი პირების მიერ:

პუსეინ ქარაბულთ
აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე

უჭა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

თანდართული შენიშვნები, რომლებიც განთავსებულია 10-76 გვერდებზე, წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს.

	სამართლიანი დირექტორების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი			
	სააქციო კაპიტალი	ქალაქებისათვის	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	69,162	(490)	35,759	104,431
წლის მოგება	-	-	12,513	12,513
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	403	-	403
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	403	12,513	12,916
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	69,162	(87)	48,272	117,347
წლის მოგება	-	-	16,624	16,624
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	87	-	87
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	87	16,624	16,711
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	69,162	-	64,896	134,058
წლის მოგება	-	-	12,323	12,323
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	12,323	12,323
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	69,162	-	77,219	146,381

სს იშზანკი საქართველო

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
(ათას ქართულ ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023	2022
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან				
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		15,146	20,845	15,777
<i>კორექტირებები:</i>				
ცვეთა და ამორტიზაცია	22	1,281	1,107	1,234
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	18	(38,265)	(36,917)	(29,780)
საპროცენტო ხარჯი	18	15,839	11,595	7,185
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	20	2	293	1,379
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული ზარალი/(შემოსულობა)	13	-	24	(85)
არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა		144	-	-
საკუროს სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა		(492)	333	(1,899)
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლისას მიღებული ზარალი		-	87	-
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(6,345)	(2,633)	(6,189)
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო რეზერვების (ზრდა)/შემცირება		(3,886)	3,933	(7,950)
ბანკებიდან მისაღები თანხების შემცირება		-	-	286
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა*		(50,662)	(4)	(60,363)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების შემცირება/(ზრდა)*		5,122	(21,193)	(16,721)
სხვა აქტივების შემცირება/(ზრდა)		8	(126)	1,426
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ ვალდებულებების ზრდა		27,269	23,449	11,427
მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებების (შემცირება)/ზრდა		(54,750)	24,670	59,923
სხვა ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		1,275	793	(587)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობებიდან/(გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობებში), პროცენტის და გადასახადების გადახდამდე		(81,969)	28,889	(18,748)
მიღებული პროცენტი		38,077	36,484	29,279
გადახდილი პროცენტი		(14,522)	(10,627)	(6,847)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(6,543)	(4,884)	(3,646)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები/(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი ნაკადები)		(64,957)	49,862	38
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან				
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვები		(7,549)	(12,291)	(3,210)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		16,103	3,263	14,753
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	13	(2,990)	(2,229)	(64)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი სახსრები		5,564	(11,257)	11,479
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობებიდან				
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	17	47,201	-	8,653
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა	17	(16,751)	(18,492)	(13,287)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი თანხის დაფარვა	14	(725)	(684)	(801)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) ფულადი ნაკადები წმინდა (კლება)/მატება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		29,725	(19,176)	(5,435)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(13)	73	(335)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	8	77,287	57,785	52,038
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	8	47,606	77,287	57,785

* თავისი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

1 შესავალი

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის“ ბათუმის ფილიალს (შემდგომში „ფილიალი“), რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“ ან „აქციონერი“) ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ერთი ფილიალი თბილისში (2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 2 ფილიალი თბილისსა და ბათუმში).

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს „იშბანკ თურქეთი“.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.59%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში „ფონდი“), 28.09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33.32% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2023 წლის 31 დეკემბერი: 38.2%, 28.09% და 33.71%, შესაბამისად, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 37.31%, 28.09%, 34.60%, შესაბამისად).

2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის, ბანკს არ ჰყავს საბოლოო მაცონტროლებელი მხარე. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 28-ე შენიშვნაში.

2 ბანკის საოპერაციო გარემო

ბანკის საქმიანობა ძირითადად ხორციელდება საქართველოში. შესაბამისად, ბანკზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური და ფინანსური ფაქტორები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თავისებურებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. გარდა ამისა, 2025 წლის აპრილში შეერთებული შტატების მიერ გარკვეული კატეგორიის საქონლის იმპორტზე ტარიფების დაწესებამ ხელი შეუწყო გლობალურ ეკონომიკურ გაურკვევლობას. აღნიშნული ზომები გავლენას ახდენს საერთაშორისო სავაჭრო ნაკადებსა და ინვესტიციების განწყობაზე. ტარიფებისა და სხვა პროტექციონისტული ზომების შემოღებამ, ნავთობის გლობალური ფასების არასტაბილურობამ და რუსეთის ფედერაციასა და უკრაინას შორის მიმდინარე სამხედრო კონფლიქტმა კიდევ უფრო გაზარდა გაურკვევლობა ბიზნეს გარემოში.

უკანასკნელ მოვლენებს, მათ შორის ინფლაციას, მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე.

კლიმატის ცვლილება. ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა გლობალური ინფორმირებულობა და ზრუნვა კლიმატის ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ. ბანკმა მიიღო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, რომელიც აღწერს ბანკის პასუხისმგებლობას მდგრადი დაფინანსების მიმართ, როგორც პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მართვის განუყოფელ ნაწილს. ბანკმა განიხილა კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება და არ გამოუვლენია რისკი, რომელმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად იმოქმედოს ბანკის ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

2 ბანკის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის შეფასებით, სასესხო პორტფელის ამჟამინდელი შემადგენლობა და ვადიანობის სტრუქტურა აჩვენებს, რომ პორტფელის უდიდესი ნაწილი ნაკლებად მოწყვლადია კლიმატის რისკის მიმართ. ხელმძღვანელობა აგრძელებს ამ სფეროში მიმდინარე მოვლენების მონიტორინგს და საჭიროების შემთხვევაში მოახდენს რეაგირებას ბანკის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად და მიიღებს ყველა სამთავრობო მითითებას, თუ და როდესაც ისინი გამოქვეყნდება იმ ბაზრებზე, სადაც ბანკი ოპერირებს.

3 მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუთის მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს აღრიცხვის სტანდარტები“) შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების პრინციპის მიხედვით, როგორც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით მათი სამართლიანი ღირებულების მიხედვით და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, მიმოხილულია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული, ყველა წარმოდგენილ პერიოდთან მიმართებაში.

ბანკი წარადგენს შესადარის ინფორმაციას მიმდინარე პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა თანხისთვის, გასული ორი პერიოდისთვის - 2023 წლის 31 დეკემბრით და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ასეთი განმარტებითი ინფორმაცია უფრო სასარგებლო და ინფორმაციულია ბანკის დაინტერესებული მხარეებისთვის.

სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“ ან „ლ“), რომელიც წარმოადგენს ბანკის სამუშაო და წარსადგენ ვალუტას. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში („ლარი“), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც სხვაგვარადაა მითითებული.

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში და კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით. საანგარიშგებო თარიღისთვის, უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თავიდან გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება ამავე თარიღისთვის არსებული, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების გადაყვანის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როგორც სავალუტო შემოსულობა, შემცირებული ზარალით – გადაყვანის სხვაობები. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით ფასდება, გადაყვანილია კომპანიის სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით, კონვერტირდება გარიგების თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით. გადაფასებისას წარმოშობილი უცხოური ვალუტის კონვერტაციით განპირობებული სხვაობები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ბანკის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას გამოყენებული სავალუტო კურსები 2024 წლის 31 დეკემბრის, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
1 აშშ დოლარი / ლ	2.8068	2.6894	2.7020
1 ევრო / ლ	2.9306	2.9753	2.8844
1 თურქული ლირა/ლ	0.0795	0.0910	0.1443
1 გირვანქა სტერლინგი / ლ	3.5349	3.4228	3.2581

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა. ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას წარადგენს ლიკვიდურობის მიხედვით, ბანკის განზრახვისა და აღქმული შესაძლებლობის საფუძველზე, შეძლოს ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი მუხლების აქტივების/ვალდებულებების უმეტესი ნაწილის დაბრუნება/ანგარიშსწორება. დაბრუნების ან ანგარიშსწორების ანალიზი საანგარიშგებო თარიღიდან (მოკლევადიანი) 12 თვის განმავლობაში და დამატებით 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო თარიღიდან (გრძელვადიანი) წარმოდგენილია 25-ე შენიშვნაში.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. ყველა სხვა ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რაც კორექტირდება გარიგების ხარჯების გათვალისწინებით.

ფინანსური აქტივები – კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. ბანკი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას ახორციელებს შემდეგ შეფასების კატეგორიებად: სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით. სავალ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) ბანკის ბიზნეს მოდელზე დაკავშირებული აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები – რეკლასიფიკაცია. ბანკი არ ახდენს თავისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, გარდა ისეთი გამონაკლისი შემთხვევებისა, როდესაც ბანკი ცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არ ხდება.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება – მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი. ბანკი პერსპექტიულ საფუძველზე აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით და სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ასევე სასესხო ვალდებულებებიდან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებიდან წარმოქმნილი რისკისადმი დაქვემდებარებისთვის. ბანკი აფასებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს და აღიარებს საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბანკი იყენებს გაუფასურების სამი სტადიის მოდელს. მიდგომა შეჯამებულია შემდეგნაირად:

- ▶ 1-ელი სტადია: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ დაფარვის ვადას.
- ▶ 2-ე სტადია: ბანკი აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლას არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის საფუძველზე, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობას. რეზერვი საკრედიტო ზარალებისთვის ამ სტადიაზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 სტადიის 12 თვე. მე-2 სტადიაზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ სტადიისთვის) არ ითვლებიან საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- ▶ მე-3 სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 სტადიაზე. ბანკი აღიარებს ზარალის რეზერვს იმ ოდენობით, რომელიც უტოლდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რაც ასახავს 100%-იანი დეფოლტის ალბათობას (PD) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც გაუფასურებულია საკრედიტო რისკით.

ფინანსური ინსტრუმენტები ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნის ფარგლებში, კლასიფიცირებულია ზემოთ ჩამოთვლილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთზე.

ძირითადი განსჯა და შეფასებები, რომლებიც გამოყენებულია ფასს 9-ის მიხედვით, წარმოდგენილია მე-5 შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები – აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიცირება. ბანკი მაშინ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც იწურება ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები ფინანსური აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღებაზე, ან როდესაც იგი გადასცემს ფინანსურ აქტივს ისეთ გარიგებაში, რომლის პირობებითაც ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი გადაიცემა ან რომელშიც ბანკი არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს და არ ინარჩუნებს კონტროლს ფინანსურ აქტივზე.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ბანკი აფასებს არის თუ არა არსებითი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოდიფიცირება არსებითი, რა დროსაც იგი ითვალისწინებს გარკვეულ ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ფაქტორებს ერთად. ხარისხობრივი კრიტერიუმები შეიძლება მოიცავდეს საკრედიტო ხაზის მნიშვნელოვან ცვლილებას, კონტრაქტის ცვლილებას, სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებას საბაზრო გარემოს ცვლილების გამო.

რაოდენობრივი შეფასებისთვის, ბანკი ადარებს თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს აქტივებთან, არის თუ არა აქტივის რისკები და სარგებელი არსებითად განსხვავებული სახელშეკრულებო მოდიფიცირების შედეგად. უნდა შეფასდეს, არის თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილება არსებითი (მნიშვნელოვან განისაზღვრება, როგორც 10%-იანი ცვლილება). თუ ტესტის შედეგი 10%-იან ზღვარს აღემატება, სესხს აღიარება უნდა შეუწყდეს, ხოლო თუ ტესტის შემდეგ შედეგი 10%-ის ქვემოთ ან მისი ტოლია, ფინანსური აქტივი შეიძლება შეფასდეს, როგორც მოდიფიცირებული.

თუ ზემოთ აღნიშნული ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული, მაშინ მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას.

ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები ნაწილობრივ, ან მთლიანად ჩამოიწერება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა დაგროვილ ზარალის რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ განიხილება, როგორც რეზერვის დამატება, რომელიც, შემდეგ, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებით. ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება საკრედიტო ზარალის ხარჯში. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას. ბანკის ჩამოწერის მეთოდოლოგიის შესახებ დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 25.

ფინანსური ვალდებულებები – შეფასების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირებულია, როგორც შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული.

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება. არაფინანსური აქტივები, გარდა გადავადებული გადასახადებისა, გაუფასურებაზე ფასდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. არაფინანსური აქტივების ანაზღაურებადი ღირებულება წარმოადგენს უდიდესს მის სამართლიან ღირებულებას, შემცირებული გაყიდვების დანახარჯებით და მის გამოყენების ღირებულებას შორის. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები სავარაუდო ფულადი ნაკადები დისკონტირდება მათ მიმდინარე ღირებულებაზე (გადასახადების გადახდამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით), რაც ასახავს ბაზრის მიმდინარე შეფასებას ფულის ღირებულებისა დროში და ამ აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება, რომელიც არ ახდენს ისეთი ფულადი ნაკადების გენერირებას, რომლებიც დიდწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებისგან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან, განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეკუთვნება. გაუფასურების ზარალი აღიარდება, როდესაც აქტივის ან მისი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას. არაფინანსურ აქტივებთან დაკავშირებული ყველა გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, ხოლო მისი აღდგენა ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას ანაზღაურებადი ღირებულების გამოთვლებაში. გაუფასურების ზარალი აღდგენას ექვემდებარება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ აღემატება იმ საბალანსო ღირებულებას (გაუფასურების ან ამორტიზაციის გამოკლებით), რაც იქნებოდა განსაზღვრული გაუფასურების ზარალის არ არსებობის შემთხვევაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არის მუხლები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულადი სახსრების ცნობილ ოდენობებად და რომლებიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკოტებსა და მონეტებს სალაროში, საქართველოს ეროვნული ბანკიდან (სებ) მისაღებ თანხებს სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით და სხვა მაღალი ლიკვიდობის მქონე ფინანსურ აქტივებს სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადით. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წარმოდგენილია ამორტიზებული ღირებულებით.

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში. ფინანსური აქტივები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომლებიც არ გამოიყენება ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი ავანსად გასცემს ფულს მომხმარებლისგან მისაღები სესხის შესაძენად ან მისი წარმოქმნისათვის. გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება საპროგნოზო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის საფუძველზე. შენიშვნა 25 უზრუნველყოფს ინფორმაციას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას გამოყენებული ამოსავალი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების ტექნიკის შესახებ.

მოთხოვნების ფაქტორინგი. მოთხოვნების ფაქტორინგი, რომელიც წარმოდგენილია, როგორც მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება. ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით დამატებული დამატებითი პირდაპირი გარიგების ხარჯები და შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს სახელმწიფო ობლიგაციებს. ბანკი საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აკლასიფიცირებს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი, ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ისინი ფლობილია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ პროცენტისა და ძირითადი თანხის გადახდებს („SPPI“). სავალო ფასიანი ქაღალდები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი ინახება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვებისთვის და გასაყიდად, სადაც ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში. ყველა სხვა ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. როდესაც ფასიან ქაღალდებს აღიარება უწყდება, სხვა სრულ შემოსავალში ადრე აღიარებული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება სხვა სრული შემოსავლიდან მოგება ან ზარალში.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები. ბანკი მის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ კორპორაციულ ობლიგაციებს აკლასიფიცირებს რადგან ისინი ფლობილია იმ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად რომლებიც წარმოადგენს SPPI-ს. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით და აღიარდება წლის მოგება ან ზარალში.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები აღირიცხულია თვითღირებულებით, ყოველდღიური მომსახურების ხარჯების გამოკლებით, რომელიც შემცირებულია დაგროვილი ცვეთითა და ღირებულების გაუფასურებით. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების ცვლილებები აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდოლოგიის შეცვლით, საჭიროებისამებრ, და განიხილება, როგორც ცვლილებები შეფასებებში. აქტივები გამოყენების უფლებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებთან ერთად - იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა ქვემოთ. „აქტივები გამოყენების უფლებით“ ცვეთა ხდება წრფივი მეთოდის საფუძველზე, იჯარის ვადის განმავლობაში.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით ინდივიდუალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში:

ცვეთის დარიცხვა იწყება შეძენის თარიღიდან, ან საწარმოს შიგნით შექმნილ აქტივებთან მიმართებაში, აქტივის დასრულების და გამოსაყენებლად მზადყოფნის მომენტიდან. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

საიჯარო კეთილმოწყობა	10 წელი;
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	5-10 წელი;
ავიჯი და მოწყობილობები	5 წელი;
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი;
აქტივები გამოყენების უფლებით	იჯარის ვადა

აქტივი უნდა ამოღებულ იქნეს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან გასვლისას, ან როდესაც ის ამოღებულია სარგებლობიდან და მოსალოდნელი არ არის მისი გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება. ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, შედის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივს აღიარება უწყდება.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის მეთოდები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროების შემთხვევაში კორექტირდება პერსპექტიულად.

არამატერიალური აქტივები. შეძენილი არამატერიალური აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შეძენისა და გამოყენებისთვის გაწეული ხარჯების საფუძველზე.

ამორტიზაცია დაირიცხება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის საფუძველზე არამატერიალური აქტივების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადების განმავლობაში. სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები 15 წლამდეა.

აქტივები გამოყენების უფლებით. აქტივები გამოყენების უფლებით წარმოდგენილია ძირითადი საშუალებების, არამატერიალური აქტივების და აქტივები გამოყენების უფლებით ნაწილის სახით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ბანკი აქტივს გამოყენების უფლებით აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივები გამოყენების უფლებით ფასდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ხელახალი შეფასებისთვის. გამოყენების უფლებით აქტივების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების ოდენობას, თავდაპირველად გაწეულ პირდაპირ დანახარჯებს და დაწყების თარიღამდე ან აღნიშნული თარიღისთვის განხორციელებულ საიჯარო გადახდებს (გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები). შემდგომ აქტივს გამოყენების უფლებით ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით საიჯარო ვადის განმავლობაში. აქტივები გამოყენების უფლებით ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

დასაკუთრებული აქტივები. ბანკის პოლიტიკას წარმოადგენს იმის განსაზღვრა, არის თუ არა დასაკუთრებული აქტივი საუკეთესოდ გამოყენებული მისი შიდა ოპერაციებისთვის, თუ ის უნდა გაიყიდოს. შიდა ოპერაციებისთვის გამოსადეგად განსაზღვრული აქტივები გადაეცემა მათთვის შესაბამის აქტივების კატეგორიას, მათი დასაკუთრების ღირებულებას, ან თავდაპირველი უზრუნველყოფილი აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის ყველაზე დაბალი ღირებულებით. აქტივები, რომლებისთვისაც გაყიდვა უკეთეს ვარიანტად ითვლება, გადადის გასაყიდად ფლობილ აქტივებში მათი სამართლიანი ღირებულებით (ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და არაფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტირებული სესხის საბალანსო ღირებულებით დასაკუთრების თარიღისთვის, ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად.

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ. ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ არის არაწარმოებული ვალდებულებები ფიზიკური ან კორპორაციული კლიენტების მიმართ და ასახულია ამორტიზებული ღირებულებით.

სხვა ნასესხები სახსრები. გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება როგორც ვალდებულებები, როდესაც სახელშეკრულებო შეთანხმების არსი წარმოქმნის ბანკის ვალდებულებას, მფლობელს ან გადასცეს ფულადი სახსრები, ან სხვა ფინანსური აქტივი, ან დააკმაყოფილოს ვალდებულება, გარდა ფულადი სახსრების, ან სხვა ფინანსური აქტივის ფიქსირებული ოდენობის საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების ფიქსირებულ ოდენობაში გაცვლის გზით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები შემდგომში ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობა და ზარალი აღიარდება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ნასესხები სახსრების აღიარების შეწყვეტისას, ასევე ამორტიზაციის პროცესში. თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ ვალს, ის ამოღებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები. საიჯარო ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში სხვა ვალდებულებების ნაწილის სახით არის წარმოდგენილი. იჯარის დაწყების თარიღისთვის, ბანკი აღიარებს იჯარის ვადის მანძილზე გადასახდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ საიჯარო ვალდებულებებს. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს გამოკლებული ნებისმიერი იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნები, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე, და ასევე, ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში გადასახდელი ოდენობები. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, რომელიც გონივრულად სარწმუნოა, რომ გამოყენებული იქნება ბანკის მიერ და ჯარიმების გადახდას იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის პირობები ასახავს ბანკის მიერ შეწყვეტის ოფციონის გამოყენებას. საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას, ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი არ არის ადვილად განსაზღვრადი. საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება გადაფასებულია თუ არსებობს მოდიფიცირება, საიჯარო ვადის ცვლილება, საიჯარო გადასახდელების ცვლილება ან ცვლილება საიჯარო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

ფინანსური გარანტიები, შესრულების გარანტიები, აკრედიტივები და აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები. ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს, შესრულების გარანტიებს, აკრედიტივებს და სასესხო ვალდებულებებს.

ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ბანკის ვალდებულებები თითოეული გარანტიისთვის ფასდება შემდეგ ორ მაჩვენებელს შორის უდიდესით: თავდაპირველად აღიარებული თანხა, დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით, რაც აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი.

შესრულების გარანტიები არის ხელშეკრულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ კომპენსაციას სხვა მხარის მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ისინი ფინანსურ ანგარიშგებაში თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

აუთვისებელი სასესხო ვალდებულებები და აკრედიტივები არის ვალდებულებები, რომელთა მიხედვითაც ბანკი ვალდებულია, ვალდებულების ხანგრძლივობის მანძილზე მომხმარებლისთვის გასცეს სესხი წინასწარ განსაზღვრული პირობებით. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებების მსგავსად, ეს ხელშეკრულებები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოთხოვნების ფარგლებშია.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება კაპიტალის სახით. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებაზე აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო გავლენის გამოკლებით.

დივიდენდები. ბანკის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებთან მიმართებაში დივიდენდები აისახება როგორც გაუნაწილებელი მოგების მიკუთვნება, მათი გამოცხადების პერიოდში. დივიდენდები აღიარდება, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე ან ამ თარიღის დადგომისას. დივიდენდების ასახვა ანგარიშგებაში ხდება იმ შემთხვევაში თუ, ის გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღამდე, ან გამოცხადებულია საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს ფინანსური ანგარიშგების გამოსაცემად დამტკიცებისა.

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება. შემოსავალი აღიარდება იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ ეკონომიკური სარგებელი შემოვა ბანკში და შემოსავლის საიმედოდ შეფასება შესაძლებელი იქნება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე დაკმაყოფილებული უნდა იყოს შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები:

ფასს 9-ის თანახმად, საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით. საპროცენტო შემოსავალი პროცენტის ფინანსური აქტივებისთვის, რომელიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასს 9-ის მიხედვით, ასევე აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი ასევე გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, ამორტიზებული ღირებულებით ფლობილი ყველა ფინანსური ვალდებულებისთვის.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

‘ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი’ არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს მომავალ ფულად შემოსულობებს ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების მოსალოდნელი სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, ან შესაბამისობის შემთხვევაში, უფრო მოკლე პერიოდის განმავლობაში, ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (და, შესაბამისად, ფინანსური აქტივის ამორტიზებული ღირებულება) გამოითვლება გარიგების ხარჯების და ნებისმიერი დისკონტის ან პრემიის გათვალისწინებით ფინანსური აქტივების შემენისას, აგრეთვე, საფასური და ხარჯები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშება ასევე ითვალისწინებს პოტენციურად განსხვავებული საპროცენტო განაკვეთების გავლენას, რომლებიც შეიძლება დაირიცხოს ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის სხვადასხვა ეტაპზე, და პროდუქტის სასიცოცხლო ციკლის სხვა მახასიათებლებს (მათ შორის, გადახდილ ავანსებს, ჯარიმას და საკომისიოებს).

თუ ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივების ან ვალდებულებების ფულადი ნაკადების მოლოდინები გადაიხედება საკრედიტო რისკის გარდა სხვა მიზეზთა გამო, მაშინ სამომავლო სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ცვლილებები დისკონტირდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირებით. სხვაობები წინა საბალანსო ღირებულებიდან აღირიცხება როგორც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების საბალანსო ღირებულების დადებითი ან უარყოფითი კორექტირება საბალანსო უწყისში, საპროცენტო შემოსავლის /ხარჯის შესაბამისი ზრდით ან შემცირებით, რომელიც გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

როდესაც ფინანსური აქტივი ხდება საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ითვლის ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გაჯანსაღდება და ის აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ბანკი აბრუნებს საპროცენტო შემოსავლის გაანგარიშებას მთლიან საფუძველზე.

სესხის წარმოქმნის საფასური, რომელიც ითვლება სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებულ გარიგების ხარჯებთან ერთად, გადავადდება და ამორტიზდება საპროცენტო შემოსავალში ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

საკომისიო შემოსავალი. ბანკი გამოიმუშავებს საკომისიო შემოსავალს ფინანსური მომსახურების მრავალფეროვანი ასორტიმენტიდან, რომელსაც ის სთავაზობს თავის მომხმარებლებს.

საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ ანაზღაურებას, რომელზეც, ბანკი მოელის, რომ უფლება ექნება მომსახურების გაწევის სანაცვლოდ. ბანკი საკომისიო შემოსავლის ძირითად ნაწილს გამოიმუშავებს გამოშვებული გარანტიებიდან, ანგარიშსწორებიდან და სხვა ოპერაციებიდან.

საკომისიო შემოსავალი გაცემული გარანტიებიდან - გარანტიებზე გამომუშავებული საზღაური მოიცავს ფიქსირებულ ყოველთვიურ ან კვარტალურ საკომისიო შემოსავალს. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროთა განმავლობაში მომსახურების გაწევის თანადროულად, საგარანტო ხელშეკრულების ვადის მანძილზე.

ანგარიშსწორებისა და სხვა ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი - საკომისიო შემოსავალი აღიარებულია დროის იმ მომენტში, როდესაც ბანკი ასრულებს თავის შესასრულებელ ვალდებულებას, როგორც წესი, ძირითადი ოპერაციის შესრულებისას. მიღებული ან მისაღები საზღაურის და საკომისიოს ოდენობა წარმოადგენს გარიგების ფასს იმ მომსახურებებისთვის, რომლებიც იდენტიფიცირებულია, როგორც ცალკეული შესასრულებელი ვალდებულებები. მსგავსი შემოსავალი მოიცავს მომხმარებლის სახელით უცხოური ვალუტის გაყიდვის ან შეძენის საკომისიოებს, გადახდის ოპერაციების დამუშავების საკომისიოებს, სავაჭრო საკომისიოებს, ანგარიშის გახსნისა და ტექნიკური მომსახურების საფასურს, ნაღდი ანგარიშსწორების, ამოღების ან ფულადი სახსრების გაცემის საფასურს და ა.შ.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

საკრედიტო რეიტინგის ამაღლება. ბანკი იყენებს უზრუნველყოფას ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკების შესამცირებლად. უზრუნველყოფა სხვადასხვა ფორმით არსებობს, როგორიცაა: ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, აკრედიტივები / გარანტიები, უძრავი ქონება, მოთხოვნები. უზრუნველყოფა, თუ ის ხელახლა დასაკუთრებული არ არის, არ აღირიცხება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. იმ ფულადი ნაკადების შემოძენება, რომლებიც განპირობებულია საკრედიტო რეიტინგის ამაღლებით და რომელთა განცალკევებით აღიარება, ფასს აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, მოთხოვნილი არ არის და რომლებიც სავალო ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების განუყოფელ ნაწილად ითვლება, რაც თავის მხრივ ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, შეტანილია აღნიშნული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებაში. ამის საფუძველზე, უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას გავლენა აქვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. უზრუნველყოფა ზოგადად ფასდება მინიმალური ღირებულებით დაწყებისთანავე და ხელახლა ფასდება კვარტალურად.

პირობითი ვალდებულებები. პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ შენიშვნებში განმარტებულია, თუ ანგარიშსწორებისას რაიმე სახის გადინების შესაძლებლობა ნაკლებსავარაუდოა. თუ გაჩნდება ალბათობა იმისა, რომ საჭირო იქნება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის გადინება მუხლისთვის რომელიც ადრე კლასიფიცირებული იყო პირობითი ვალდებულების სახით, ანარიცხი აღიარდება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც ადგილი აქვს ცვლილებას ალბათობაში. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის შემოძენის ალბათობა არსებობს.

დაბეგვრა. მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია ანგარიშგების ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად. მოგების გადასახადი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ის აღიარდება პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში, რადგან ის დაკავშირებულია ოპერაციებთან, რომლებიც ასევე აღიარდება, იმავე ან განსხვავებულ პერიოდში, პირდაპირ სხვა სრულ შემოსავალში.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ან არსებითად ამოქმედებულია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება აგრეთვე მოიცავს დივიდენდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

გადავადებული მოგების გადასახადი მოწოდებულია საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანის და დროებითი სხვაობების ბალანსის ვალდებულების გამოყენებით, რომლებიც წარმოიქმნება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებსა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის. თავდაპირველი აღიარების განთავისუფლების შესაბამისად, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროს დროებითი სხვაობებზე საწარმოთა გაერთიანების გარდა სხვა შემთხვევებში, თუ ოპერაცია, თავდაპირველი აღრიცხვისას, არ ახდენს გავლენას არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრი მოგებაზე. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები არ აღირიცხება დროებითი სხვაობებზე გუდვილის თავდაპირველი აღიარებისას და შემდგომ გუდვილისთვის, რომელიც არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის. გადავადებული საგადასახადო ნაშთები ფასდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მოქმედი ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც, მოსალოდნელია, რომ გავრცელდება იმ დრომდე, როდესაც დროებითი სხვაობები შეიცვლება, ან გამოყენებული იქნება საგადასახადო ზარალის მომავალ პერიოდში გადატანა.

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადები, რომლებიც ფასდება ბანკის საქმიანობისთვის. ეს გადასახადები შესულია, როგორც სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტი.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის ცვლილება

თავისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენას. ბანკმა უფრო მიზანშეწონილად მიიჩნია ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების წარდგენა მომხმარებლებისთვის გაცემული სესხებისგან განცალკევებით. შესადარისი ოდენობები რეკლასიფიცირებული იქნა განახლებული წარდგენის შესაბამისად.

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით და 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში განხორციელდა შემდეგი რეკლასიფიკაციები, 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის წარდგენის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნით:

ფინანსური მდგომარეობის

ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის

	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	328,817	(58,330)	270,487
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	58,330	58,330

ფულადი ნაკადების

ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა	(21,197)	21,193	(4)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების ზრდა	-	(21,193)	(21,193)

4 არსებითი ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის
ანგარიშგება 2022 წლის 31
დეკემბრის მდგომარეობით

	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	307,154	(37,137)	270,017
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	37,137	37,137

ფულადი ნაკადების
ანგარიშგება 2022 წლის 31
დეკემბრით

	ადრე გაცხადებული ოდენობით	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიცირებული ოდენობით
დასრულებული წლისთვის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ზრდა	(77,084)	16,721	(60,363)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციების ზრდა	-	(16,721)	(16,721)

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს განსჯის, შეფასებებისა და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ ანგარიშგებულ თანხაზე ან ამონაგებზე, ხარჯებზე, აქტივებსა და ვალდებულებებზე და თანხლებ განმარტებით ინფორმაციაზე, ასევე პირობითი ვალდებულებების განმარტებებზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების შესახებ განუსაზღვრელობამ შეიძლება გამოიწვიოს შედეგები, რომლებიც მოითხოვენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებით კორექტირებას, რომლებზეც, მომავალ პერიოდებში, გავლენას ადგილი ექნება. ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, ხელმძღვანელობამ საანგარიშგებო თარიღისთვის განახორციელა შემდეგი განსჯა და დაშვებები შეფასების განუსაზღვრელობის სამომავლო თუ სხვა ძირითად წყაროებთან დაკავშირებით, რომლებსაც ახასიათებთ მნიშვნელოვანი რისკი, გამოიწვიონ აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირება მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის განსაზღვრული პირობა ფასს 9-ის მიხედვით, და განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, მათი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შეფასებისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი თუ არა, ბანკმა გამოავლინა თვისობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმები, რომელიც დაფუძნებულია სხვადასხვა ფაქტორების ჰოლისტიკურ ანალიზზე, მათ შორის კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის ან მსესხებლისთვის, აგრეთვე რომელიც გამოყენებადი გარკვეული ქვე-პორტფელებისთვის. ბანკმა ჩამოაყალიბა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი და კოლექტიურად შეფასებული სესხებისთვის.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (ECL)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა (PD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია (EAD) ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL), რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთ არის განმარტებული:

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობა (PD): ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც შემდგომში კორექტირდება მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო შეფასებებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დეფოლტი დამდგარია, დეფოლტის ალბათობა 100%-ად მიიჩნევა.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD): EAD წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, მოსალოდნელი დაფარვების, პროცენტის გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ელი სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხების და არასაბალანსო ვალდებულებების დაუფარავი თანხა, რომლებიც სავარაუდოდ გაუფასურდება საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში. მე-2 სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, EAD გამოითვლება თითოეული დარჩენილი სახელშეკრულებო წლისთვის. EAD თითოეული წლისთვის შეფასებულია, როგორც დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, გამოკლებული კუმულაციური წლიური ძირითადი თანხების დაფარვები. საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში დაუფარავი თანხა გამოითვლება CCF-ის და ფულადი სახსრების დაფარვების გათვალისწინებით. მე-3 სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ინსტრუმენტის დაუფარავი თანხა საანგარიშგებო თარიღისთვის, CCF-ის და ფულადი დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD): ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის დეფოლტის შედეგად მოსალოდნელი ზარალი. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე გაწეულ ისტორიულ ზარალს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლაში უკიდურესი სტატისტიკური მონაცემები არ მონაწილეობს. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალი გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დეფოლტის რისკის პროცენტის სახით.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL): ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მოდრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი ვალდებულებებისთვის გამოყენებულია LGD განაკვეთი. ნაწილობრივ უზრუნველყოფილი ვალდებულებების შემთხვევაში, არაუზრუნველყოფილი ნაწილი გამოითვლება LGD-ს საფუძველზე, ხოლო უზრუნველყოფილი ნაწილისთვის გამოიყენება LGL.

მაკროეკონომიკური სცენარები

ფასს 9-ის თანახმად, საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია გონივრულ და დამხმარე პერსპექტიულ ინფორმაციაზე, რომელიც მიღებულია ზედმეტი ძალისხმევით და ხარჯების გარეშე, რომელიც ითვალისწინებს წარულის მოვლენებს, მიმდინარე გარემოებებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზებს.

5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და მსჯელობები სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენებისას (გაგრძელება)

ბანკის საკრედიტო ზარალის რეზერვში საპროგნოზო ინფორმაციის ჩასართავად, ბანკი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ მოწოდებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. ამ პროგნოზებით გათვალისწინებული მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც ბანკმა გაითვალისწინა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ს ზრდას და სავალუტო კურსებს. ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური გარემოებების შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი შეწონვა), საბაზოს (0.50-იანი შეწონვა) და პესიმისტურს (0.25-იანი შეწონვა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის შეწონვა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს. იხილეთ ასევე შენიშვნა 25.

6 ახალი ან გადახდილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

2024 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შევიდა შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები, რომელთაც არ ჰქონიათ არსებითი გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

- ვალდებულებების კლასიფიკაცია „მოკლევადიანის ან გრძელვადიანის“ და „გრძელვადიანი ვალდებულებები კოვენანტებით“ სახით (ბასს 1-ის შესწორებები).
- მომწოდებელთა საფინანსო გარიგებები (ბასს 7-ისა და ფასს 7-ის შესწორებები).
- საიჯარო ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (ფასს 16-ის შესწორებები);

7 ახალი სააღრიცხვო განცხადებები

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ მოცემული შესწორება არ მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. შესწორება ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის (დაშვებულია უფრო ადრეული გამოყენებაც):

- გაცვლის საშუალების არარსებობა (ბასს 21-ის შესწორებები) - ძალაშია 2025 წლის 1 იანვრიდან;

ბანკი შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტების გავლენის შეფასების პროცესშია:

- ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია და შეფასება (ფასს 9-ის და ფასს 7 -ის კორექტირებები)- ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან. შესწორება დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების დაკმაყოფილებასთან ელექტრონული გადახდის სისტემის გამოყენებით, ასევე ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლების შეფასებასთან.
- ფასს აღრიცხვის სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება (ტომი 11) - ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან: სხვა ცვლილებებთან ერთად, შესწორებები დაკავშირებულია ფასს 7-თან „ფინანსური ინსტრუმენტები“- განმარტებითი შენიშვნები“ (ალიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი, სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის გადავადებულ სხვაობასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა, საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნები) და ფასს 9-თან „ფინანსური ინსტრუმენტები“ (საიჯარო ვალდებულებების ალიარების შეწყვეტა, გარიგების ფასი).
- წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაში (ფასს 18) - ძალაშია 2027 წლის 1 იანვრიდან: ახალი სტანდარტის მიხედვით, ანგარიშვალდებულ საწარმოებს მოეთხოვებათ მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში ყველა შემოსავალი და ხარჯი ხუთ კატეგორიაში გაანაწილონ (საოპერაციო, საინვესტიციო, საფინანსო, შეწყვეტილი ოპერაციები და მოგების გადასახადის კატეგორიები) და ასევე წარმოადგინონ ახლადგანსაზღვრული ჯამური ოდენობები. ასევე, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული ეფექტურობის მაჩვენებლები (MPM) უნდა იქნეს წარმოდგენილი განცალკევებულ შენიშვნაში.

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ფულადი სახსრები სალაროში	1,712	1,847	3,279
საკორესპონდენტო ანგარიშები			
საქართველოს ეროვნულ ბანკში (სებ) (გარდა			
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	731	463	799
ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებთან	24,920	38,115	47,714
ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი			
განთავსება სებ-ში სამ თვეზე ნაკლები			
თავდაპირველი დაფარვის ვადით	5,001	4,202	4,102
ვადიანი დეპოზიტები და ერთდღიანი			
განთავსება სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები			
თავდაპირველი დაფარვის ვადით	15,361	32,887	1,891
სულ ფულადი სახსრებისა და მათი			
ეკვივალენტების მთლიანი ოდენობა	47,725	77,514	57,785
გამოკლებული: გაუფასურების ზარალის			
რეზერვი, სტადიების მიხედვით			
1-ელი სტადია	(119)	(227)	-
სულ ფულადი სახსრები და მათი			
ეკვივალენტები	47,606	77,287	57,785

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს თანხები განთავსებული ერთ ბანკში (2023 წლის 31 დეკემბერი: სამი ბანკი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ორი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 28,781 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 66,186 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 47,625 ათასი ლარი).

სხვა ბანკებთან ნოსტრო ანგარიშების საკრედიტო რეიტინგები შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB	24,809	37,993	-
BB-	17	-	47,626
B+	-	84	-
B	-	-	34
ურეიტინგო	94	38	54
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(64)	(96)	-
სულ ნოსტრო ანგარიშები სხვა ბანკებში	24,856	38,019	47,714

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

ვადიანი დეპოზიტების და სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები თავდაპირველი დაფარვის ვადის მქონე ერთდღიანი განთავსებების საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB+	-	3,870	1,891
BB	15,361	12,182	-
B+	-	16,835	-
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(40)	(119)	-
სულ ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	15,321	32,768	1,891

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს.

8 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, სებ-ში განთავსებულ დეპოზიტებზე აღიარებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 13 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 11 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული), ხოლო 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის სებ-ში არსებულ საკორესპონდენტო ანგარიშებზე აღიარებულმა მოსალოდნელმა საკრედიტო ზარალმა შეადგინა 2 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული). საქართველოსთვის მინიჭებული ქვეყნის რეიტინგისთვის, იხილეთ შენიშვნა 9.

9 სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში განთავსებულ თანხებს. რეზიდენტ საფინანსო ინსტიტუტებს მოეთხოვებათ ეროვნული ბანკის მოთხოვნის შესაბამისად, საპროცენტო შემოსავლის მომტან აქტივებზე, შეინარჩუნონ სავალდებულო რეზერვი, რომლის ოდენობა დამოკიდებულია ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული თანხების ოდენობაზე. ბანკის მხრიდან აღნიშნული სადეპოზიტო თანხების ამოღების შესაძლებლობა შეზღუდულია კანონმდებლობით.

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სავალდებულო რეზერვები			
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	41,004	36,079	39,030
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(108)	(91)	-
სულ სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	40,896	35,988	39,030

2024 წელს, Fitch Ratings-მა დაადასტურა საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის ემიტენტის დეფოლტის რეიტინგი (IDR-ები) „BB“-ზე, უარყოფითი პერსპექტივით. ქვეყნის ზედა ზღვარი დადასტურებულია 'BBB'-'ზე, ხოლო მოკლევადიანი უცხოური და ადგილობრივი ვალუტის IDR-ები შენარჩუნებულია 'B'-'ზე.

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები*	296,418	217,075	223,472
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	23,558	9,949	25,124
ბანკთაშორის სესხები	-	38,146	16,049
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	319,976	265,170	264,645
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	2,207	2,889	3,785
სამომხმარებლო სესხები	3,046	4,498	3,926
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	5,253	7,387	7,711
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	325,229	272,557	272,356
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი,			
სტადიების მიხედვით	(1,628)	(2,070)	(2,339)
1-ელი სტადია	(1,328)	(1,236)	(1,620)
მე-2 სტადია	-	-	(4)
მე-3 სტადია	(300)	(834)	(715)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	323,601	270,487	270,017

*კორპორაციულ სესხებში შეტანილია ფაქტორინგული მოთხოვნები მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 25,469 ათასი ლარი, 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: ნული; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

(a) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო ზარალის რეზერვის და ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების ცვლილების შესახებ საანგარიშგებო წლის დასაწყისსა და დასასრულს შორის. ქვემოთ მოცემულია ცხრილის ძირითადი მოძრაობები:

- ▶ ტრანსფერები 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებს შორის საკრედიტო რისკების მნიშვნელოვნად გაზრდის ან შემცირების ან მოცემულ პერიოდში საკრედიტო რისკით გაუფასურების გამო, და შედეგობრივი „აღმავლა“ ან „დაღმავლა“ 12 თვიან პერიოდსა და არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს შორის;
- ▶ ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები გვამლევს ინფორმაციას პერიოდის განმავლობაში გაცემული მთლიანი სესხებისა და შესაბამისი კრედიტის გაუფასურების ზარალის შესახებ;
- ▶ პერიოდის განმავლობაში აღიარება შეწყვეტილი ხაზი უკავშირდება სესხების საწყის ნაშთებს, რომლებიც დაფარული იქნა პერიოდის განმავლობაში;
- ▶ იმ აქტივების სავალუტო კონვერტაცია, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში.
- ▶ წმინდა გადაფასება სტადიების ტრანსფერების და რისკის პარამეტრების ცვლილების გამო, მიესადაგება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში სტადიებს შორის დაყოვნების გადაცემის ან, სამომავლო პერსპექტივით, რისკის პარამეტრების ცვლილების შედეგად განხორციელებულ მოძრაობებს.

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვარს	217,075	-	-	217,075
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	266,596	-	-	266,596
გადახდილი აქტივები	(188,124)	-	-	(188,124)
საკურსო სხვაობის				
კორექტირებები	871	-	-	871
2024 წლის 31 დეკემბერს	296,418	-	-	296,418

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	(992)	-	-	(992)
ახალი შექმნილი ან				
შეძენილი აქტივები	(1,040)	-	-	(1,040)
გადახდილი აქტივები	824	-	-	824
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა				
გადაფასება	3	-	-	3
2024 წლის 31 დეკემბერს	(1,205)	-	-	(1,205)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვარს	223,110	-	362	223,472
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	174,453	-	-	174,453
გადახდილი აქტივები	(180,953)	-	(362)	(181,315)
საკურსო სხვაობის				
კორექტირებები	465	-	-	465
2023 წლის 31 დეკემბერს	217,075	-	-	217,075

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს	(1,306)	-	-	(1,306)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	(859)	-	-	(859)
გადახდილი აქტივები	1,173	-	-	1,173
2023 წლის 31 დეკემბერს	(992)	-	-	(992)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში კორპორაციული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2022 წლის 1 იანვარს	216,713	-	1,763	218,476
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	151,530	-	-	151,530
გადახდილი აქტივები	(135,152)	-	(1,348)	(136,500)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(9,981)	-	(53)	(10,034)
2022 წლის 31 დეკემბერს	223,110	-	362	223,472

კორპორაციული სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს	(365)	-	-	(365)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	(1,171)	-	-	(1,171)
გადახდილი აქტივები	230	-	-	230
2022 წლის 31 დეკემბერს	(1,306)	-	-	(1,306)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვარს	9,257	279	413	9,949
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	20,600	-	-	20,600
გადახდილი აქტივები	(6,526)	(154)	(8)	(6,688)
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	125	(125)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(380)	-	380	-
ჩამოწერები	-	-	(380)	(380)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	76	-	1	77
2024 წლის 31 დეკემბერს	23,152	-	406	23,558

მცირე და საშუალო ბიზნესი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	(24)	-	(412)	(436)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი				
აქტივები	(94)	-	-	(94)
გადახდილი აქტივები	18	-	6	24
ჩამოწერები	-	-	380	380
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	1	1
2024 წლის 31 დეკემბერს	(100)	-	(25)	(125)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
2023 წლის 1 იანვარს	23,913	335	876	25,124
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	7,863	-	277	8,140
გადახდილი აქტივები	(22,523)	(55)	(740)	(23,318)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	4	(1)	-	3
2023 წლის 31 დეკემბერს	9,257	279	413	9,949

მცირე და საშუალო ბიზნესი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(144)	(4)	(297)	(445)
გადახდილი აქტივები	(18)	-	(276)	(294)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	131	4	267	402
2023 წლის 31 დეკემბერს	7	-	(106)	(99)
	(24)	-	(412)	(436)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

მცირე და საშუალო ბიზნესი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
2022 წლის 1 იანვარს	18,263	492	1,094	19,849
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	19,332	-	238	19,570
გადახდილი აქტივები	(12,656)	(108)	(450)	(13,214)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(1,026)	(49)	(6)	(1,081)
2022 წლის 31 დეკემბერს	23,913	335	876	25,124

მცირე და საშუალო ბიზნესი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(33)	(15)	(204)	(252)
გადახდილი აქტივები	(137)	-	(238)	(375)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	18	1	142	161
2022 წლის 31 დეკემბერს	8	10	3	21
	(144)	(4)	(297)	(445)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვარს	38,146	-	-	38,146
გადახდილი აქტივები	(38,146)	-	-	(38,146)
2024 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	(186)	-	-	(186)
გადახდილი აქტივები	186	-	-	186
2024 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვარს	16,049	-	-	16,049
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	38,147	-	-	38,147
გადახდილი აქტივები	(16,050)	-	-	(16,050)
2023 წლის 31 დეკემბერს	38,146	-	-	38,146

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს	(23)	-	-	(23)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(186)	-	-	(186)
გადახდილი აქტივები	23	-	-	23
2023 წლის 31 დეკემბერს	(186)	-	-	(186)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკთაშორის სესხებთან მიმართებაში მთლიანი საბალანსო ღირებულებისა და შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2022 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	16,049	-	-	16,049
2022 წლის 31 დეკემბერს	16,049	-	-	16,049

ბანკთაშორის სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2022 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(23)	-	-	(23)
2022 წლის 31 დეკემბერს	(23)	-	-	(23)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვარს	2,255	349	285	2,889
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	423	-	-	423
გადახდილი აქტივები	(984)	(46)	(12)	(1,042)
გადატანა მე-3 სტადიაზე	-	(303)	303	-
ჩამოწერები	-	-	(82)	(82)
საკუროს სხვაობის კორექტირებები	16	-	3	19
2024 წლის 31 დეკემბერს	1,710	-	497	2,207

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	(11)	-	(152)	(163)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	1	-	(41)	(40)
გადახდილი აქტივები	9	-	12	21
ჩამოწერები	-	-	82	82
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	(76)	(76)
2024 წლის 31 დეკემბერს	(1)	-	(175)	(176)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვარს	3,429	-	356	3,785
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	396	-	148	544
გადახდილი აქტივები	(1,220)	-	(218)	(1,438)
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(349)	349	-	-
საკუროს სხვაობის კორექტირებები	(1)	-	(1)	(2)
2023 წლის 31 დეკემბერს	2,255	349	285	2,889

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს	(52)	-	(149)	(201)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(2)	-	(98)	(100)
გადახდილი აქტივები	43	-	95	138
2023 წლის 31 დეკემბერს	(11)	-	(152)	(163)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში იპოთეკური სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2022 წლის 1 იანვარს	2,577	-	369	2,946
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	2,268	-	84	2,352
გადახდილი აქტივები	(1,358)	-	(74)	(1,432)
საკურსო სხვაობის კორექტირებები	(58)	-	(23)	(81)
2022 წლის 31 დეკემბერს	3,429	-	356	3,785
იპოთეკური სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს	(8)	-	(124)	(132)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(51)	-	(94)	(145)
გადახდილი აქტივები	(6)	-	77	71
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	13	-	(8)	5
2022 წლის 31 დეკემბერს	(52)	-	(149)	(201)

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვარს	4,186	-	312	4,498
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	1,647	-	10	1,657
გადახდილი აქტივები	(2,932)	-	(14)	(2,946)
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(36)	36	-	-
ჩამოწერები	-	-	(162)	(162)
საკუროს სხვაობის კორექტირებები	(2)	-	1	(1)
2024 წლის 31 დეკემბერს	2,863	36	147	3,046

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვარს	(24)	-	(269)	(293)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(9)	-	(3)	(12)
გადახდილი აქტივები	23	-	7	30
ჩამოწერები	-	-	163	163
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	-	-	(10)	(10)
2024 წლის 31 დეკემბერს	(10)	-	(112)	(122)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვარს	3,625	6	295	3,926
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	2,794	-	50	2,844
გადახდილი აქტივები	(2,242)	(6)	(33)	(2,281)
საკუროს სხვაობის კორექტირებები	9	-	-	9
2023 წლის 31 დეკემბერს	4,186	-	312	4,498

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვარს	(95)	(2)	(267)	(364)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(13)	-	(25)	(38)
გადახდილი აქტივები	84	2	23	109
2023 წლის 31 დეკემბერს	(24)	-	(269)	(293)

10 მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში სამომხმარებლო სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხმარებელი ცვლილებების ანალიზი შემდეგია:

სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2022 წლის 1 იანვარს	3,390	6	437	3,833
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	2,771	-	15	2,786
გადახდილი აქტივები	(2,529)	-	(154)	(2,683)
საკუთრობის სხვაობის კორექტირებები	(7)	-	(3)	(10)
2022 წლის 31 დეკემბერს	3,625	6	295	3,926
სამომხმარებლო სესხები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2022 წლის 1 იანვარს	(36)	(3)	(322)	(361)
ახალი შექმნილი ან შეძენილი აქტივები	(74)	-	(24)	(98)
გადახდილი აქტივები	26	1	72	99
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა გადაფასება	(11)	-	7	(4)
2022 წლის 31 დეკემბერს	(95)	(2)	(267)	(364)

საკრედიტო ზარალის რეზერვი პერიოდში აღიარებულ მომხმარებელზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის ფორმირებულია სხვადასხვა ფაქტორებით, დეტალები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის შეფასებასთან დაკავშირებით მოცემულია 25-ე შენიშვნაში.

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(b) მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	296,418	-	-	296,418
ვადაგადაცილების გარეშე	296,094	-	-	296,094
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	324	-	-	324
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	23,152	-	406	23,558
ვადაგადაცილების გარეშე	22,696	-	-	22,696
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	456	-	406	862
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	319,570	-	406	319,976
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	1,710	-	497	2,207
ვადაგადაცილების გარეშე	1,614	-	412	2,026
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	96	-	-	96
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	-	85	85
სამომხმარებლო სესხები	2,863	36	147	3,046
ვადაგადაცილების გარეშე	2,862	-	-	2,862
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	36	132	168
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	1	-	15	16
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	4,573	36	644	5,253
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	324,143	36	1,050	325,229

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	217,075	-	-	217,075
ვადაგადაცილების გარეშე	217,075	-	-	217,075
ბანკთაშორისი სესხები	38,146	-	-	38,146
ვადაგადაცილების გარეშე	38,146	-	-	38,146
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	9,257	279	413	9,949
ვადაგადაცილების გარეშე	9,257	279	310	9,846
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	103	103
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	264,478	279	413	265,170
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	2,255	349	285	2,889
ვადაგადაცილების გარეშე	2,255	-	285	2,540
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით ვადაგადაცილებული	-	349	-	349
სამომხმარებლო სესხები	4,186	-	312	4,498
ვადაგადაცილების გარეშე	4,186	-	210	4,396
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	102	102
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	6,441	349	597	7,387
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	270,919	628	1,010	272,557

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხზე 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები				
კორპორაციული სესხები	223,110	-	362	223,472
ვადაგადაცილების გარეშე	223,110	-	-	223,110
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	362	362
ბანკთაშორის სესხები	16,049	-	-	16,049
ვადაგადაცილების გარეშე	16,049	-	-	16,049
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	23,913	335	876	25,124
ვადაგადაცილების გარეშე	23,799	335	279	24,413
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	114	-	-	114
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	597	597
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	263,072	335	1,238	264,645
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
იპოთეკური სესხები	3,429	-	356	3,785
ვადაგადაცილების გარეშე	3,429	-	160	3,589
30 დღეზე მეტით და 90 დღეზე ნაკლებით:				
ვადაგადაცილებული	-	-	162	162
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	34	34
სამომხმარებლო სესხები	3,625	6	295	3,926
ვადაგადაცილების გარეშე	3,625	6	145	3,776
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	-	-	150	150
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	7,054	6	651	7,711
სულ მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	270,126	341	1,889	272,356

(c) უზრუნველყოფის საგნისა და სხვა საკრედიტო გაუმჯობესების ანალიზი

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და სახეობა დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის სახეობისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები არის შემდეგი:

- კომერციული სესხებისთვის – უძრავი ქონება, სასაქონლო მატერიალური მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები, მოძრავი ქონება, თავდებობა;
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, მოძრავი ქონება და თავდებობა; შემდეგი ცხრილი ასახავს სესხების საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც, უზრუნველყოფის არსებობის გამო, არ იყო აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის, 2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები			
კორპორაციული სესხები	25,124	15,634	33,136
სესხები მცირე და საშუალო ზომის ბიზნესისთვის	60	2,184	2,289
სულ იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხები	25,184	17,818	35,425
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები			
იპოთეკური სესხები	106	391	621
სამომხმარებლო სესხები	243	1,389	841
სულ ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	349	1,780	1,462
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	25,533	19,598	36,887

(d) სასესხო პორტფელის დარგობრივი ანალიზი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც გაიცა საქართველოში მოქმედ მომხმარებლებზე ეკონომიკის შემდეგ სექტორებში:

	2024		2023		2022	
მშენებლობა და მიწის მოწყობა	77,320	24%	52,205	19%	28,668	11%
ენერგეტიკა	66,073	20%	46,857	17%	24,341	9%
ტანსაცმლის, ფეხსაცმლის და ტექსტილის წარმოება და ვაჭრობა	30,040	9%	15,418	6%	19,685	7%
საფინანსო დაწესებულებები	25,226	8%	54,343	20%	69,679	25%
ჯანდაცვა	23,068	7%	13,042	5%	13,041	5%
სამომხმარებლო საქონელი	20,171	6%	19,777	7%	26,556	10%
უძრავი ქონების მართვა	15,239	5%	8,797	3%	12,547	5%
სხვა სექტორები	14,153	4%	20,170	7%	27,891	10%
ავტო დილერები	14,444	4%	12,544	5%	5,493	2%
მომსახურება	13,093	4%	11,882	4%	8,811	3%
სასტუმროები, რესტორნები და ტურიზმი	11,082	3%	1,772	1%	13,602	5%
სოფლის მეურნეობა	8,252	3%	5,288	2%	-	0%
სახელმწიფო ორგანიზაციები	1,815	1%	3,074	1%	14,331	5%
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	5,253	2%	7,388	3%	7,711	3%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	325,229	100%	272,557	100%	272,356	100%
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(1,628)		(2,070)		(2,339)	
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	323,601		270,487		270,017	

(e) მნიშვნელოვანი საკრედიტო რისკები

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს რვა მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფზე გაცემული სესხები (2023 წლის 31 დეკემბერი: ექვსი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ოთხი), რომელთაგან თითოეულის საბალანსო ღირებულება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს აღემატება. ამ სესხების მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 154,147 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 82,817 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 60,362 ათასი ლარი). ნაშთები სრულად პირველ სტადიაზეა 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღნიშნული ნაშთებისთვის 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 658 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 331 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 464 ათასი ლარი).

10 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

(ფ) სესხების დაფარვის ვადები

სასესხო პორტფელის დაფარვის ვადა წარმოდგენილია შენიშვნაში 25, რომელიც ასახავს დარჩენილ პერიოდს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადამდე. ბანკის მიერ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სავარაუდოდ, დაფარვის თარიღისთვის ბევრი სესხი განახლდება. შესაბამისად, სასესხო პორტფელის ეფექტური დაფარვის ვადა ხელშეკრულებით შეთანხმებულზე არსებითად უფრო ხანგრძლივი შეიძლება იყოს. ამ შემთხვევაში ბანკი განახლებს სესხებს ახალი ხელშეკრულებების შექმნის გზით და ინდივიდუალურად აფასებს კომპანიების საკრედიტო რისკებს.

(გ) მოდიფიცირებული და რესტრუქტურირებული სესხები

ბანკი აღიარებს უწყვეტს ფინანსურ აქტივს, როგორცაა მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, როდესაც ხელშეკრულების პირობები ხელახალი განხილვის საგანი ხდება იმდენად, რომ, ფაქტობრივად, გარდაიქმნება ახალ სესხად, სხვაობა აღიარებულია, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, იმ შემთხვევაში თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირებულია პირველ სტადიაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისათვის.

თუ მოდიფიცირება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მაშინ მოდიფიცირება არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილებების საფუძველზე, ბანკი აღრიცხავს მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც გაუფასურების ზარალი არ ყოფილა უკვე აღიარებული.

11 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები

კორპორაციული ობლიგაციები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები			
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	53,238	58,330	37,137
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	53,238	58,330	37,137

ყველა კორპორაციული ობლიგაცია განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე. კორპორაციული ფასიანი ქაღალდებისათვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის იყო 205 ათასი ლარი, 235 ათასი ლარი, და 110 ათასი ლარი, შესაბამისად.

კორპორაციული ობლიგაციების საკრედიტო რეიტინგები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB	12,012	14,719	-
BB-	8,409	6,649	26,219
B+	2,863	-	2,680
B-	-	5,439	5,440
ურეიტინგო	29,954	31,523	2,798
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	53,238	58,330	37,137

11 ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები (გაგრძელება)

ცხრილი მოიცავს საერთაშორისო სააგენტო Fitch Ratings-ის რეიტინგებს. ხელმძღვანელობის შეფასებით, რეიტინგის არმქონე ინსტრუმენტები Fitch Rating-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით BB- რეიტინგს არის მიახლოებული (2023 წლის 31 დეკემბერი: BB- რეიტინგი Fitch Rating-ის რეიტინგის სისტემის მიხედვით; 2022 წლის 31 დეკემბერი: BB- რეიტინგი Fitch Rating-ის რეიტინგის სისტემის მიხედვით).

ბანკი კორპორაციულ ობლიგაციებს მართავს შიდა პროცესების გამოყენებით, რომლებიც მსგავსია მომხმარებლებისთვის გაცემული სესხების მიმართ გამოყენებული პროცესებისა. აღნიშნული ობლიგაციები იმართება სასესხო პორტფელთან ერთად და შესაბამისად, დაკავშირებული ფულადი ნაკადები კლასიფიცირდება, როგორც საოპერაციო საქმიანობის ნაწილი.

12 საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	-	-	996
თურქეთის რესპუბლიკის სახაზინო ობლიგაციები	-	-	1,357
სულ სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	2,353
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები			
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	2,976	5,662	-
საქართველოს ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	5,876	-
სულ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,976	11,538	-
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,976	11,538	2,353

ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის იყო 13 ათასი ლარი, 53 ათასი ლარი, და 28 ათასი ლარი, შესაბამისად.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო რეიტინგები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
BB	2,976	11,538	996
B	-	-	1,357
სულ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,976	11,538	2,353

Fitch-ის მიერ საქართველოსთვის მინიჭებული რეიტინგი BB-ზეა, უარყოფითი პერსპექტივით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, Fitch-ის მიერ თურქეთის რესპუბლიკისთვის მინიჭებული რეიტინგი არის B, სტაბილური პერსპექტივით.

13 ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით

ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით მოიცავს:

	საიჯარო კეთილმოწყობა	კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	ავეჯი და მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	სულ ძირითადი საშუალებები	არამატერიალური აქტივები	აქტივები გამოყენების უფლებით/ შენიშვნა	სულ
თვითღირებულება								
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	582	1,599	498	577	3,256	1,032	7,526	11,814
შესყიდვები	-	36	28	-	64	-	-	64
გასვლები / ჩამოწერები	-	(39)	-	-	(39)	(729)	(630)	(1,398)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	582	1,596	526	577	3,281	303	6,896	10,480
შესყიდვები	40	1,994	100	95	2,229	-	-	2,229
გასვლები / ჩამოწერები	-	-	-	(114)	(114)	-	-	(114)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	622	3,590	626	558	5,396	303	6,896	12,595
შესყიდვები	-	246	-	-	246	2,744	-	2,990
მოდიფიცირება	-	-	-	-	-	-	124	124
გასვლები / ჩამოწერები	(388)	(462)	(142)	-	(992)	(303)	-	(1,295)
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	234	3,374	484	558	4,650	2,744	7,020	14,414
ცვეთა და ამორტიზაცია								
ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	(395)	(1,030)	(414)	(339)	(2,178)	(767)	(796)	(3,741)
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(29)	(225)	(26)	(105)	(385)	(56)	(793)	(1,234)
გასვლები / ჩამოწერები	-	38	-	-	38	815	630	1,483
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს	(424)	(1,217)	(440)	(444)	(2,525)	(8)	(959)	(3,492)
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(20)	(173)	(43)	(75)	(311)	(129)	(667)	(1,107)
გასვლები	-	24	-	114	138	-	-	138
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს	(444)	(1,366)	(483)	(405)	(2,698)	(137)	(1,626)	(4,461)
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(24)	(464)	(40)	(62)	(590)	(39)	(652)	(1,281)
გასვლები / ჩამოწერები	388	462	142	-	992	159	-	1,151
ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს	(80)	(1,368)	(381)	(467)	(2,296)	(17)	(2,278)	(4,591)
საბალანსო ღირებულება								
2022 წლის 31 დეკემბერს	158	379	86	133	756	295	5,937	6,988
2023 წლის 31 დეკემბერს	178	2,224	143	153	2,698	166	5,270	8,134
2024 წლის 31 დეკემბერს	154	2,006	103	91	2,354	2,727	4,742	9,823

არამატერიალური აქტივები მოიცავს კომპიუტერულ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

14 სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები და ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სხვა აქტივები			
სხვა ფინანსური აქტივები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	543	511	729
მოთხოვნები პრობლემური მსესხებლების მიმართ	341	429	366
დარიცხული საკომისიო მოთხოვნა გარანტიებზე*	168	273	-
სულ ფინანსური აქტივები	1,052	1,213	1,095
სხვა არაფინანსური აქტივები			
დასაკუთრებული აქტივები	1,349	1,349	1,349
წინასწარ გადახდილი ხარჯები	440	284	-
სხვა	3	2	352
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	1,792	1,635	1,701
სულ სხვა აქტივები	2,844	2,848	2,796
სხვა ვალდებულებები			
სხვა ფინანსური ვალდებულებები			
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	170	200	181
საიჯარო ვალდებულებები	4,464	4,711	5,275
როიალტის ვალდებულება	2,141	1,419	632
სხვა დარიცხული ვალდებულებები	808	435	633
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	7,583	6,765	6,721
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები			
ანარიცხები ვალდებულებებისა და დარიცხვებისთვის	418	438	387
დარიცხული დასაქმებულთა გასამრჯელოების ხარჯი	807	597	392
მოგების გადასახადის ვალდებულება, წმინდა	-	-	524
სულ სხვა არაფინანსური ვალდებულებები	1,225	1,035	1,303
სულ სხვა ვალდებულებები	8,808	7,800	8,024

* ადრე წინასწარ გადახდილ ხარჯებში ასახული 273 ათასი ლარის ოდენობით თანხა იქნა რეკლასიფიცირებული გარანტიებზე დარიცხულ საკომისიო მოთხოვნად.

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მოძრაობა წლების განმავლობაში:

	2024	2023	2022
1 იანვარს	4,711	5,275	6,751
პროცენტის დარიცხვა	157	157	207
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	197	(37)	(882)
გადახდები	(725)	(684)	(801)
მოდიფიცირება	124	-	-
საიჯარო ვალდებულებები 31 დეკემბრისთვის	4,464	4,711	5,275

15 ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
ვოსტრო ანგარიშები	3,128	8,630	5,127
ვადიანი ანაზრები	107,280	101,202	63,487
სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხი	28,036	-	15,014
სულ ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	138,444	109,832	83,628

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს განთავსება სამი ბანკიდან (2023 წლის 31 დეკემბერი: ოთხი ბანკი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: სამი ბანკი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთების მთლიანი ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 114,008 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 92,746 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 44,129 ათასი ლარი).

სებ-ისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან, რეფინანსირებისთვის განკუთვნილ, ლარში არსებულ სესხებს, რომლებიც ბანკის ლიკვიდურობის საჭიროებების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება.

16 ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ

ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები			
საცალო	3,660	6,671	5,763
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	13,864	14,187	11,729
კორპორაციული	54,963	71,179	77,666
სულ მიმდინარე ანგარიშები და მოთხოვნამდე ანაზრები	72,487	92,037	95,158
ვადიანი ანაზრები			
საცალო	15,020	23,197	16,183
მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები	4,049	4,049	1,367
კორპორაციული	28,762	53,839	36,585
სულ ვადიანი ანაზრები	47,831	81,085	54,135
სულ ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	120,318	173,122	149,293

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს მომხმარებლების დეპოზიტების ნაშთები 21,135 ათასი ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 13,474 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 30,963 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს განთავსება ერთი მომხმარებლისგან (2023 წლის 31 დეკემბერი: ორი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: ორი) საბალანსო ღირებულებით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება კაპიტალის 10%-ს.

17 სხვა ნასესხები სახსრები

სხვა ნასესხები სახსრები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სესხები საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან	70,186	39,233	57,050
სულ სხვა ნასესხები სახსრები	70,186	39,233	57,050

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს ნასესხები სახსრების აქტიური ხელშეკრულებები სამ საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებასთან ('IFIs') და საქართველოს ეროვნულ ბანკთან (2023 წლის 31 დეკემბერი: სამი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულება; 2022 წლის 31 დეკემბერი: სამი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულება და საქართველოს ეროვნული ბანკი). სხვა ნასესხები სახსრების ვადიანობის ანალიზისთვის იხილეთ შენიშვნა 25.

საფინანსო საქმიანობების შედეგად წარმოშობილი ცვლილებები ვალდებულებებში არის შემდეგი:

	სხვა ნასესხები სახსრები
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს	73,185
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	8,653
გამოსყიდვა	(13,287)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	(11,741)
სხვა მოძრაობა	240
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს	57,050
გამოსყიდვა	(18,492)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	486
სხვა მოძრაობა	189
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს	39,233
გამოშვებიდან მიღებული შემოსულობა	47,201
გამოსყიდვა	(16,751)
უცხოურ ვალუტაში კონვერტაცია	266
სხვა მოძრაობა	237
საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბერს	70,186

18 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	29,292	26,682	24,814
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	6,042	6,511	3,305
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და ბანკებიდან მისაღები თანხები	2,130	3,399	954
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	801	325	707
სულ საპროცენტო შემოსავალი	38,265	36,917	29,780
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(5,479)	(3,472)	(3,032)
სხვა ნასესხები სახსრები	(4,517)	(3,399)	(2,699)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(5,686)	(4,567)	(1,454)
სხვა საპროცენტო ხარჯი			
საიჯარო ვალდებულებები	(157)	(157)	(212)
სულ საპროცენტო ხარჯები	(15,839)	(11,595)	(7,397)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	22,426	25,322	22,383

19 წმინდა საკომისიო შემოსავალი

წმინდა საკომისიო შემოსავალი მოიცავს:

	2024	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი			
საკომისიო გარანტიაზე	2,944	2,905	2,503
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	369	421	418
საბარათე ოპერაციები	-	-	257
სხვა ოპერაციები	-	-	60
სულ საკომისიო შემოსავალი	3,313	3,326	3,238
საკომისიო ხარჯი			
საბარათე ოპერაციები	-	-	(959)
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(608)	(563)	(436)
საკომისიო ხარჯი	(608)	(563)	(1,395)
სულ წმინდა საკომისიო შემოსავალი	2,705	2,763	1,843

2023 წელს, ბანკმა გადაწყვიტა შეწყვიტოს არამომგებიანი საბარათე ოპერაციები, რათა ყურადღება გაამახვილოს ძირითად საბანკო საქმიანობაზე, რითაც გააუმჯობესებს ფინანსურ ეფექტურობას და სტრატეგიულ შესაბამისობას.

ბანკი იყენებს პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 15-ის 121-ე აბზაცის შესაბამისად და შენიშვნაში არ განმარტავს ინფორმაციას დარჩენილ შესასრულებელ ვალდებულებებზე, რომლებსაც აქვს საწყისი მოსალოდნელი ხანგრძლივობა ერთი წლის ან ნაკლები ვადით.

20 მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია წმინდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვები/(აღდგენები) მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღრიცხულ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის:

	2024	2023	2022
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(108)	227	2
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	183	(269)	1,255
სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	17	91	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	(30)	125	63
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(40)	47	(28)
ფინანსური გარანტიები	(20)	72	87
სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	2	293	1,379

21 პერსონალის ხარჯები

პერსონალის ხარჯები მოიცავს:

	2024	2023	2022
ხელფასები და ბონუსები	6,115	4,954	4,304
საპენსიო შენატანები	71	65	58
სხვა საკომპენსაციო ხარჯები	300	450	459
სულ პერსონალის ხარჯები	6,486	5,469	4,821

2024 წელს ბანკის დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა იყო 60 (2023: 54; 2022: 63).

22 სხვა ხარჯები

სხვა ხარჯები მოიცავს:

	2024	2023	2022
ცვეთა და ამორტიზაცია	1,281	1,107	1,234
როიალტი	774	919	826
პროფესიული მომსახურება	591	381	175
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	533	517	781
Mastercard ბარათის გაუქმების საკომისიო	280	-	-
IT მხარდაჭერა	172	-	-
არამატერიალური აქტივების ჩამოწერა	144	-	-
დაზღვევის ხარჯები	117	106	58
დაბალი ღირებულების და მოკლევადიანი იჯარები	115	186	95
გამოწერები	100	137	-
მივლინების ხარჯები	80	35	114
გართობის ხარჯები	72	96	196
კომუნალური ხარჯები	50	61	36
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	45	57	81
ჯარიმის საფასური	31	95	-
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	31	24	31
საოფისე მარაგები	20	22	26
დონაცია	8	147	-
წინასწარ გადახდილი ხარჯების ჩამოწერა	-	180	-
რეკლამა და მარკეტინგი	-	9	10
სხვა	526	338	367
სულ სხვა ხარჯები	4,970	4,417	4,030

აუდიტორის ანაზღაურება შედგება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის კომპანიის აუდიტორისთვის გადასახდელი საფასურისგან. 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის, ანაზღაურება დღგ-ის გარეშე შეადგენდა 231 ათას ლარს (2023: 242 ათასი ლარი, 2022: 79 ათასი ლარი).

23 დაბეგვრა

2022 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა ცვლილებები საფინანსო ინსტიტუტებისთვის მოქმედი კორპორაციული გადასახადის მოდელში, რომელიც 2023 წლიდან მოქმედებს. საკანონმდებლო ცვლილებების მიხედვით, ფინანსური სექტორი აღარ გადავა დაბეგვრის ესტონურ მოდელზე, რომელიც მოსალოდნელი იყო, რომ გაათავისუფლებდა ბანკებს გაუნაწილებელ მოგებაზე მოგების გადასახადის გადახდისგან და მოითხოვდა მხოლოდ განაწილებულ მოგებაზე 15%-ის ოდენობით მოგების გადასახადის გადახდას. საგადასახადო ორგანოებმა ასევე მოსთხოვეს ბანკებს საგადასახადო შეღავათების ანაზღაურება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რომლებიც წარმოიშვა წინა პერიოდებში რეზერვების და საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლაში სხვაობების ხარჯზე, რაც გამოწვეული იყო სხვაობებით საგადასახდო და ფასს აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით დათვლილ შედეგებს შორის. ამასთანავე, 2023 წლიდან, ბანკებისთვის მოქმედი მოგების გადასახადის განაკვეთი 15%-იდან 20%-მდე იქნება გაზრდილი, ხოლო დივიდენდები აღარ დაიბეგრება 5%-იანი დივიდენდის გადასახადით. გარდა ამისა, 2023 წლიდან, სეზ-ის ადგილობრივი რეგულაციების ნაცვლად, დასაბეგრი საპროცენტო შემოსავალი და მომხმარებლებისთვის გაცემულ სესხებზე გამოქვითვადი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება ფასს აღრიცხვის სტანდარტებით. მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში გადასვლის სხვაობები დაიბეგრა ერთჯერადად 15%-ით.

ცვლილებამ მყისიერი გავლენა იქონია გადავადებული საგადასახადო აქტივისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების ნაშთებზე, რომელიც მიეკუთვნება ადრე აღიარებულ დროებით სხვაობებს, რომლებიც წარმოიქმნება გასული პერიოდებიდან. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა იქნა შეფასებული, განახლებული კანონმდებლობის შესაბამისად. ცვლილებამ გამოიწვია ერთჯერადი გადავადებული გადასახადის დარიცხვა, რადგან მანამდე, ბანკი აღიარებდა გადავადებულ გადასახადებს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომლითაც მათი რეალიზება იყო მოსალოდნელი 2023 წლის 1 იანვრამდე.

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს:

	2024	2023	2022
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	(2,794)	(4,344)	(3,106)
გადავადებული საგადასახადო (ხარჯი)/სარგებელი			
მოდრაობა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში და ვალდებულებებში დროებითი სხვაობების წარმოქმნისა და აღდგენის შედეგად	(29)	123	320
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	-	-	(478)
გადავადებული საგადასახადო (ხარჯი)/სარგებელი	(29)	123	(158)
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	(2,823)	(4,221)	(3,264)

2024 წელს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადის მოქმედი განაკვეთი იყო 20% (2023: 20%; 2022: 15%). ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2024	%	2023	%	2022	%
მოგება დაბეგვრამდე	15,146		20,845		15,777	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	(3,029)	(20)	(4,169)	(20)	(2,367)	(15)
დაუბეგრავი სხვაობები	206	1	(52)	-	(419)	(3)
საგადასახადო კანონმდებლობაში ცვლილებების გავლენა	-	-	-	-	(478)	(3)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(2,823)	(19)	(4,221)	(20)	(3,264)	(21)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

მოდრაობა დროებით სხვაობებში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში არის შემდეგი:

	ნაშთი 2024 წლის 1 იანვარს	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2024 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(1,526)	87	-	(1,439)
სხვა ვალდებულებები	(58)	(66)	-	(124)
წმინდა საგადასახადო ვალდებულებები	943	(50)	-	893
	(641)	(29)	-	(670)

	ნაშთი 2023 წლის 1 იანვარს	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	(1,342)	(184)	-	(1,526)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(351)	351	-	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(101)	101	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	(58)	-	(58)
სხვა ვალდებულებები	1,030	(87)	-	943
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(764)	123	-	(641)

23 დაბეგვრა (გაგრძელება)

	ნაშთი 2022 წლის 1 იანვარს	აღიარებული მოგებაში ან ზარალში	აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბერს
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	(352)	(990)	-	(1,342)
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(548)	197	-	(351)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(42)	23	(82)	(101)
სხვა ვალდებულებები	(60)	1,090	-	1,030
წმინდა საგადასახადო (ვალდებულებები)/აქტივები	(1,002)	320	(82)	(764)

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული)

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შეასრულოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის განაკვეთებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, გადაიხედება და ხელი მოეწერება ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ფინანსური დირექტორის მიერ. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში, სეზ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- ▶ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- ▶ სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის.
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- ▶ მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

24 კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 14%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 18% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 22%). ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 146,026 ათასი ლარი (2023: 134,058 ათასი ლარი; 2022: 117,347 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 111,096 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 116,173 ათასი ლარი), ასევე, ბანკი შესაბამისობაში იყო გარედან დადგენილი კაპიტალის ყველა მოთხოვნასთან 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად, შემდეგია:

	2024	2023	2022
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	143,299	133,881	111,096
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	143,299	133,881	116,173
სულ რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	562,399	508,950	447,552
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	26%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	14%	13%	9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	18%	17%	12%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	22%	21%	17%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაქტთან დაკავშირებულ საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი

(a) კორპორაციული მართვის სისტემა

ბანკი დაფუძნებულია, როგორც ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის მართვის უმაღლესი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს სტრატეგიულ გადაწყვეტილებებს ბანკის საქმიანობის შესახებ.

სამეთვალყურეო საბჭო ირჩევს დირექტორთა საბჭოს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის საქმიანობის ზოგად მართვაზე.

(b) შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე, რომელიც შეესაბამება ოპერაციების მასშტაბსა და ხასიათს.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

შიდა კონტროლის სისტემამ უნდა უზრუნველყოს შემდეგი:

- ▶ რისკის სათანადო და ყოველმხრივი შეფასება და მართვა;
- ▶ სათანადო ბიზნეს საქმიანობის, ბუღალტრული აღრიცხვისა და ფინანსური ანგარიშგების ფუნქციები, მათ შორის ოპერაციების სათანადო ავტორიზაცია, დამუშავება და ასახვა;
- ▶ სააღრიცხვო ჩანაწერების, მმართველობითი ინფორმაციის, სავალდებულო ანგარიშგების და სხვ. სისრულე, სიზუსტე და დროულობა.
- ▶ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების საიმედოობა და მონაცემებისა და სისტემების დაცულობა და გამართულობა;
- ▶ თაღლითური ან უკანონო საქმიანობის აღკვეთა, აქტივების მისაკუთრების ჩათვლით;
- ▶ კანონებისა და ნორმების დაცვა.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკების განსაზღვრასა და შეფასებაზე, კონტროლის სისტემის შემუშავებასა და მისი ეფექტურობის მონიტორინგზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობას და პერიოდულად ნერგავს კონტროლის დამატებით მექანიზმებს ან ცვლის არსებულ მექანიზმებს, თუ ამას საჭიროდ ჩათვლის.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკი აკმაყოფილებს სეზ-ის მოთხოვნებს რისკის მართვასთან და შიდა კონტროლთან დაკავშირებით, მათ შორის მოთხოვნებს შიდა აუდიტის ფუნქციის შესახებ და რომ რისკის მართვა და შიდა კონტროლის სისტემები შეესაბამება მისი ოპერაციების მასშტაბს, ხასიათსა და სირთულეს.

(c) რისკის მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკის მართვა საბანკო საქმიანობისთვის გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა და ბანკის ოპერაციების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. ბანკის ძლიერი რისკების მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ რისკების სტრატეგიის ფორმირებასა და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის მინიჭებულ მნიშვნელობას. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მართვა; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა საოპერაციო და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკები მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზსა და მართვას, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკის დონეებისა და საზღვრების დაცვის მუდმივი მონიტორინგისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და პროცედურები რეგულარულად გადაიხედება, ბაზრის პირობებში, პროდუქტებში და შეთავაზებულ მომსახურებაში ცვლილებების და ასევე უკანასკნელი საუკეთესო პრაქტიკების ასახვის მიზნით.

ხელმძღვანელობას აქვს საერთო პასუხისმგებლობა რისკის მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაზე, ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობასა და მისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების მიმოხილვაზე, აგრეთვე არსებითად დიდი დაქვემდებარებების დამტკიცებაზე.

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტის წინაშე ანგარიშვალდებულია.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივების-პასივების მართვის კომიტეტის მიერ. კონტროლის მექანიზმები იძლევა იმის გარანტიას, რომ ბანკი მიიღებს ინფორმირებულ რისკობრივ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც იქნება შეფასებული ადეკვატურად, ბანკის დადგენილი ზღვრის მიღმა რისკების აღების თავიდან აცილების მიზნით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

როგორც გარე ისევე შიდა რისკის ფაქტორები არის გამოვლენილი და იმართება ორგანიზაციის ფარგლებში. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკების სრული სპექტრის იდენტიფიცირებას და მოკლევადიანი რისკების შემცირებაზე მიმართული პროცედურების სანდოობის შემოწმებას.

(d) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება, რაც გამოწვეული იქნება ცვლილებებით საბაზრო ცვლადებში, როგორებიცაა საპროცენტო განაკვეთი, უცხოური გაცვლითი კურსი, და კაპიტალის ფასები. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც ექვემდებარებიან ბაზრის ზოგად და სპეციფიკურ მოძრაობებს და საბაზრო ფასების და უცხოური გაცვლითი კურსების დონის ცვლილებებს.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადებისა და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან მომავალ ფულად ნაკადებზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ, ასევე, ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების შესაძლებლობამ. საპროცენტო მარჟა შეიძლება გაიზარდოს მსგავსი ცვლილებების შედეგად, მაგრამ შეიძლება ასევე შემცირდეს ან გამოიწვიოს ზარალი მოულოდნელი მოძრაობების შემთხვევაში.

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი ძირითადად იმართება საპროცენტო განაკვეთის სხვაობების მონიტორინგით. ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო სხვაობის პოზიციის შეჯამება შემდეგია:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ლირებულება
31 დეკემბერი 2024						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	47,606	-	-	-	-	47,606
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	40,896	-	-	-	-	40,896
2,976	-	-	-	-	-	2,976
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	-	7,002	46,236	-	53,238
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	83,826	72,089	74,167	67,543	25,976	323,601
სხვა ფინანსური აქტივები	1,052	-	-	-	-	1,052
სულ ფინანსური აქტივები	176,356	72,089	81,169	113,779	25,976	469,369
ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	101,987	36,457	-	-	-	138,444
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	92,601	8,116	18,144	1,331	126	120,318
სხვა ნასესხები სახსრები	2,430	6,469	9,073	52,214	-	70,186
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,229	152	308	2,668	1,226	7,583
სულ ფინანსური ვალდებულებები	200,247	51,194	27,525	56,213	1,352	336,531
წმინდა პოზიცია	(23,891)	20,895	53,644	57,566	24,624	132,838

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

	3 თვეზე ნაკლები	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	საბალანსო ღირებულება
31 დეკემბერი 2023						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	77,287
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	35,988
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5,876	5,662	-	-	-	11,538
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	-	8,197	50,133	-	58,330
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	83,602	92,556	26,139	53,598	14,592	270,487
სხვა ფინანსური აქტივები	1,213	-	-	-	-	1,213
სულ ფინანსური აქტივები	203,966	98,218	34,336	103,731	14,592	454,843
ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	71,542	38,290	-	-	-	109,832
ვალდებულებები მომხმარებლის მიმართ	126,009	17,128	20,658	9,048	279	173,122
სხვა ნასესხები სახსრები	2,044	6,445	8,466	22,278	-	39,233
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,239	135	273	2,356	1,762	6,765
სულ ფინანსური ვალდებულებები	201,834	61,998	29,397	33,682	2,041	328,952
წმინდა პოზიცია	2,132	36,220	4,939	70,049	12,551	125,891
31 დეკემბერი 2022						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	57,785
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	39,030
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	2,353
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	11,485	-	5,004	20,648	-	37,137
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	78,953	50,074	47,549	61,398	32,043	270,017
სხვა ფინანსური აქტივები	1,095	-	-	-	-	1,095
სულ ფინანსური აქტივები	189,344	50,074	52,553	83,403	32,043	407,417
ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	54,513	29,115	-	-	-	83,628
ვალდებულებები მომხმარებლის მიმართ	128,790	12,533	6,953	896	121	149,293
სხვა ნასესხები სახსრები	2,185	6,620	6,413	41,832	-	57,050
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,597	152	309	4,142	521	6,721
სულ ფინანსური ვალდებულებები	187,085	48,420	13,675	46,870	642	296,692
წმინდა პოზიცია	2,259	1,654	38,878	36,533	31,401	110,725

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საშუალო ნომინალურ საპროცენტო განაკვეთებს პროცენტისა და აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მიახლოებას მათი დაფარვის თარიღისთვის.

	2024			2023			2022		
	საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %			საშუალო ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი %		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
პროცენტისა და აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6.25%	2.75%	0.83%	8.99%	-	3.58%	9.70%	2.40%	0.70%
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8.83%	-	-	9.18%	-	-	9.20%	6.80%	-
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	10.90%	7.54%	-	12.63%	8.19%	-	14.53%	7.43%	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	11.24%	9.27%	7.80%	13.05%	10.35%	8.07%	13.77%	8.35%	6.50%
პროცენტისა და ვალდებულებები									
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9.01%	5.10%	4.35%	-	4.84%	4.46%	11.00%	0.92%	0.60%
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	8.36%	3.12%	5.05%	7.97%	3.25%	2.08%	10.90%	2.10%	1.40%
სხვა ნასესხები	-	5.85%	5.98%	-	6.39%	7.06%	-	7.00%	5.30%
საიჯარო ვალდებულებები	-	3.50%	-	-	3.50%	-	-	3.50%	-

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთების სხვაობების ანალიზის საფუძველზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის სამართავად დამატებით ხდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგი.

წმინდა მოგების ან ზარალის (გადასახადების გარეშე) საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების (გადაფასების რისკი, იმ დაშვებით რომ ყველა სხვა ცვლადი, როგორცაა სავალუტო კურსი, დარჩება უცვლელი) მიმართ მგრძნობელობის ანალიზი, 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული პროცენტისა და აქტივებისა და ვალდებულებების შემოსავლიანობის მრუდისა და პოზიციების 100 საბაზისო პუნქტით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარზე დაყრდნობით, ასეთია:

	2024	2023	2022
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ვარდნა	(148)	(163)	(190)
100 საბაზისო პუნქტით პარალელური ზრდა	148	163	190

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება გაცვლითი კურსის მერყეობის გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სემ-ის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს გააჩნია სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	25,997	15,236	8	721	41,962
სავალდებულო რეზერვები სემ-ში	11,768	29,235	-	-	41,003
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	14,182	-	-	14,182
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	85,756	88,335	-	-	174,091
სხვა ფინანსური აქტივები	4	181	-	-	185
სულ აქტივები	123,525	147,169	8	721	271,423
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	23,192	83,444	8	721	107,365
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	33,575	56,107	13	-	89,695
სხვა ნასესხები სახსრები	66,196	3,990	-	-	70,186
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	312	6,517	16	-	6,845
სულ ვალდებულებები	123,275	150,058	37	721	274,091
წმინდა პოზიცია	250	(2,889)	(29)	-	(2,668)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6,634	36,599	876	2,171	46,280
სავალდებულო რეზერვები სემ-ში	8,904	27,084	-	-	35,988
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	17,574	-	-	17,574
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	104,212	69,039	-	-	173,251
სხვა ფინანსური აქტივები	-	153	-	-	153
სულ აქტივები	119,750	150,449	876	2,171	273,246
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	81,117	26,534	-	2,182	109,833
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	11,116	108,800	931	-	120,847
სხვა ნასესხები სახსრები	27,825	11,408	-	-	39,233
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	39	5,962	11	-	6,012
სულ ვალდებულებები	120,097	152,704	942	2,182	275,925
წმინდა პოზიცია	(347)	(2,255)	(66)	(11)	(2,679)

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

შემდეგი ცხრილი ასახავს ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების უცხოურ ვალუტაზე დაქვემდებარების სტრუქტურას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	ევრო	აშშ დოლარი	თურქული ლირა	გირვანქა სტერლინგი	სულ
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11,702	36,627	17	1,252	49,598
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	12,555	26,475	-	-	39,030
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,357	-	-	1,357
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	13,628	-	-	13,628
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	69,130	56,271	-	-	125,401
სხვა ფინანსური აქტივები	138	113	-	-	251
სულ აქტივები	93,525	134,471	17	1,252	229,265
ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	41,021	10,301	-	1,243	52,565
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	16,589	98,280	10	2	114,881
სხვა ნასესხები სახსრები	36,126	21,470	-	-	57,596
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	8	1,441	-	-	1,449
სულ ვალდებულებები	93,744	131,492	10	1,245	226,491
წმინდა პოზიცია	(219)	2,979	7	7	2,774

ლარის გაუფასურება, ქვემოთ წარმოდგენილის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაზრდიდა (შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს ქვემოთ წარმოდგენილი ოდენობებით. აღნიშნული ანალიზი ჩატარდა გადასახადების გამოკლებით, და ეფუძნება უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილებას, რასაც ბანკი მიიჩნევს გონივრულად შესაძლებელს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ანალიზი გაკეთდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

	2024	2023	2022
აშშ დოლარის 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(347)	(271)	380
ევროს 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	30	(42)	(28)
თურქული ლირას 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	(3)	(8)	1
გირვანქა სტერლინგის 15%-იანი გამყარება ლართან მიმართებაში	-	(1)	1

ლარის გამყარებას ზემოთ მითითებულ ვალუტებთან მიმართებაში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექნებოდა იგივე, მაგრამ საპირისპირო გავლენა ზემოთ მითითებულ ვალუტებზე მითითებული ოდენობებით, იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა სხვა ცვლადი რჩება უცვლელი.

(e) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკის ფინანსური ზარალის რისკს, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაპენტი ვერ დააკმაყოფილებს მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, საკრედიტოს კომიტეტის ჩამოყალიბება, რომ აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- ▶ სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს
- ▶ მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- ▶ საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- ▶ სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას ატარებს.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ასევე იმართება, ნაწილობრივ, გირაოს მოპოვებით და ინდივიდუალური გარანტიებით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური მოცულობა, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუდიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან დაკავშირებული რისკები

ამ ინსტრუმენტების უპირველესი მიზანია უზრუნველყოს, რომ სახსრები ხელმისაწვდომი იყოს მომხმარებლისთვის, საჭიროებისამებრ. გარანტიები და სარეზერვო აკრედიტივები, რომლებიც წარმოადგენს შეუქცევად რწმუნებას, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტი ვერ შეასრულებს თავის ვალდებულებებს მესამე მხარის წინაშე, შეიცავს იგივე საკრედიტო რისკს, როგორც სესხები. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივი, რაც წარმოადგენს ბანკის მიერ წერილობით ვალდებულებას მომხმარებლის სახელით, რომელიც უფლებას აძლევს მესამე მხარეს ბანკს წარუდგინოს მოთხოვნები განსაზღვრულ ოდენობამდე კონკრეტული პირობებით, უზრუნველყოფილია იმ პროდუქტის შესაბამისი მიწოდებით, რომელთანაც ისინი დაკავშირებულია, ან ფულადი სახსრების დეპოზიტებით და, შესაბამისად, უფრო ნაკლებ რისკს შეიცავს, ვიდრე პირდაპირი სესხება.

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების სახით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებებთან დაკავშირებით საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ზარალს მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ტოლი ოდენობით, თუ გამოუყენებელი თანხები ათვისებული იქნება. თუმცა, ზარალის სავარაუდო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, ვინაიდან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კონკრეტული საკრედიტო სტანდარტების დაცვაზე.

ბანკი ახდენს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების ვადების მონიტორინგს, რადგან უფრო ხანგრძლივი ვადის მქონე ვალდებულებებს, როგორც წესი, უფრო მაღალი საკრედიტო რისკი აქვთ, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად საწარმოსთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა არის დეფოლტის ალბათობის შეფასება მოცემულ დროის მონაკვეთში. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ განსაზღვრულ დროს შეფასებული პერიოდის განმავლობაში, თუ საკრედიტო ინსტრუმენტს გასულ პერიოდში აღიარება არ შეუწყდა და კვლავ პორტფელშია წარმოდგენილი.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

EAD	დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია არის ზემოქმედების შეფასება დეფოლტის მომავალი თარიღით, საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ზემოქმედების მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით, ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვის ჩათვლით, გაწერილი იქნება ეს ხელშეკრულებით თუ არა, ვალდებულებებზე მოსალოდნელი გატანების და გამოტოვებული გადახდებიდან დარიცხული პროცენტის ჩათვლით.
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში: არის ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიქმნება იმ შემთხვევაში, როდესაც დეფოლტი ხდება მოცემულ დროს. იგი ემყარება სხვაობას მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ისეთ ფულად ნაკადებს შორის, შორის, რომელთა მიღებასაც გამსესხებელი მოელოდა, ყოველგვარი უზრუნველყოფის რეალიზაციის გამოკლებით. ის ჩვეულებრივ გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.
LGL	ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაფუძნებულია საკრედიტო ზარალზე, რომელიც წარმოშობა მოსალოდნელია აქტივის არსებობის მანძილზე („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს („12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ინდივიდუალურად გამოითვლება.

ბანკმა დაწერა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2 და მე-3 სტადიებად, ქვემოთ აღწერილი წესით:

1-ელი სტადია: სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.

მე-2 სტადია: როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი ან ის 30 დღეზე მეტი ხნის ვადაგადაცილებულია, ბანკი სესხს მიაკუთვნებს მეორე სტადიას და ქმნის რეზერვს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.

საცალო კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 სტადიის კატეგორია, როდესაც სესხის მომსახურების კოეფიციენტის (PTI) ზრდა 10 პროცენტულ პუნქტზე მეტია ან ტოლია ეროვნული ბანკის მოთხოვნებით განსაზღვრული სტანდარტისა.

ლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI *	PTI ზრდა =პოტენციური SICR**
	< 1500	>25%	>=10 p.p.
	>=1500	>50%	>=10 p.p.

აშშ დოლარი	შემოსავალი	უახლესი ხელმისაწვდომი PTI	PTI ზრდა =პოტენციური SICR
	< 1500	>20%	>=10 p.p.
	>=1500	>30%	>=10 p.p.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

კორპორაციული კლიენტების ფინანსურ ინსტრუმენტებს მიეკუთვნება მე-2 სტადიის კატეგორია, როდესაც დავალიანების მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტის შემცირება აღემატება ან უტოლდება 10 პროცენტულ პუნქტს, სემ-ის მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტთან შედარებით.

DSCR*** უახლესი განახლება	DSCR Delta vs წარმოშობა
< 1.2	<=-10%

* სესხის მომსახურების კოეფიციენტი

სესხის მომსახურების კოეფიციენტი აფასებს ფიზიკური პირის შემოსავლის პროპორციას, რომელიც გამოიყენება ვალის დაფარვისთვის. იგი გამოითვლება მსესხებლების მიერ ვალის მთლიანი გადახდების გაყოფით მათ მთლიან შემოსავალზე. ეს კოეფიციენტი არის კრიტიკული საზომი, რომელსაც ბანკი იყენებს მსესხებლების კრედიტუნარიანობისა და დაფარვის შესაძლებლობის შესაფასებლად.

** საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა.

*** დავალიანების დაფარვისთვის გადახდების უზრუნველყოფა.

დეფოლტის განმარტება და აღმოფხვრა

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება, თუ:

- ▶ პროცენტის, ძირითადი თანხის ან საკომისიოს გადახდას მოვალე 90 დღეზე მეტი ხნით აგვიანებს; ან
- ▶ თუ მოხდა სესხის პრობლემური (იძულებითი) რესტრუქტურზაცია, რადგან სხვა შემთხვევაში სესხი გადაუხდელი იქნებოდა; ან
- ▶ მსესხებლის მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე უარყოფითად აისახება ის ფაქტი, რომ დაწყებულია იძულებითი ლიკვიდაციისას გაკოტრების ან გადახდისუუნარობის პროცედურები ან არსებობს სხვა მტკიცებულება იმისა, რომ გადახდის ვალდებულება სრულად არ შესრულდება.

გაზომვადი ინდიკატორების თვალსაზრისით, კრიტერიუმების მონიტორინგი ხდება შემდეგნაირად:

იურიდიული პირებისთვის	ინდიკატორი
სექტორებისთვის: სასტუმროები, ენერგეტიკა, უმრავი ქონების მართვა	DSCR < 1.0 (გადაანგარიშებული 15 წელზე)
სხვა სექტორებისთვის	DSCR < 1.0 (გადაანგარიშებული 10 წელზე)

საცალო კლიენტებისთვის	ინდიკატორი
ყოველთვიური წმინდა შემოსავალი (ლარში ან უცხოური ვალუტის ეკვივალენტში ლარში) < 1,500	PTI > 55%
>= 1,500	PTI > 70%

ზემოაღნიშნული გაზომვადი ინდიკატორების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მსესხებელი ჩაითვლება დეფოლტირებულად და გადადის მე-3 სტადიაზე.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მე-2 სტადიაზე, ის იქ რჩება მანამ, სანამ არ დაკმაყოფილდება შემდეგი ორი პირობა:

1. ფინანსური ინსტრუმენტი უნდა აკმაყოფილებდეს პირველი სტადიის საკრედიტო ხარისხის მოთხოვნებს;
2. უნდა დაკმაყოფილდეს ვადაგადაცილებული დღეების და გამოსაცდელი ვადის პირობები.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირებულია, როგორც პირველი სტადიის რისკის კატეგორია, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები:

- ▶ გადახდა ხდება დროულად ან ვადაგადაცილებული დღეები არ აღემატება 30 დღეს;
- ▶ მსესხებლის ლიკვიდობა, კაპიტალი და სესხის დაფარვის შესაძლებლობა სტაბილურია;
- ▶ მსესხებელი არის ფინანსურად საკმარისად ძლიერი, რომ გაუძლოს საშუალო დონის სტრესის შედეგებს და აქვს საკმარისი ლიკვიდობა ყველა ვალდებულების შესასრულებლად.

გაუმჯობესების მოთხოვნები (როგორც რესტრუქტურისებული, ისე არარესტრუქტურისებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი არ ტარდება:

მე-2 სტადიის არარესტრუქტურისებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: სტადია 2 → სტადია 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

რესტრუქტურისებული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის, რომელიც მეორე სტადიაზეა განთავსებული, გამოსაცდელი ვადა 1 წელია (თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული, რის შემდეგაც ინსტრუმენტი რეკლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე).

შეჯამება: PF (სტადია 2) → სტადია 1 როდესაც ვადაგადაცილებული დღეები 30-ზე ნაკლებია წლის განმავლობაში.

მე-3 სტადიის არარესტრუქტურისებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 90 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

მე-2 სტადიის არარესტრუქტურისებული ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 30 დღეზე ნაკლებით იყო ვადაგადაცილებული.

შეჯამება: სტადია 3 → სტადია 2, როდესაც ვადაგადაცილება 90 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში. სტადია 2 → სტადია 1, როდესაც ვადაგადაცილება 30 დღეზე ნაკლებია 6 თვის განმავლობაში.

მე-3 სტადიის რესტრუქტურისებული (უმოქმედო რესტრუქტურისებული) ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის გამოსწორების პერიოდი არის 6 თვე, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება მეორე სტადიაზე (მოქმედი რესტრუქტურისებული), თუ გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში ფინანსური ინსტრუმენტი 31-90 დღით იყო ვადაგადაცილებული. როგორც კი ფინანსური ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება, როგორც მოქმედი რესტრუქტურისებული, იწყება ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი, რომლის შემდეგაც ინსტრუმენტი კლასიფიცირდება პირველ სტადიაზე, თუ ეს ინსტრუმენტი გამოსაცდელი ვადის პერიოდში არ იყო 30 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული. თუ ინსტრუმენტი 31-90 დღის ვადაგადაცილების ფარგლებში ექცევა, ის რჩება მეორე სტადიაზე. ერთწლიანი გამოსაცდელი პერიოდი იწყება ინსტრუმენტის 31-90 დღის ვადაგადაცილებიდან აღდგენის ბოლო თვიდან.

შეჯამება: NPF (სტადია 3) → PF (სტადია 2) როდესაც 31-90 დღის ვადაგადაცილებაა 6 თვის განმავლობაში. PF (სტადია 2) → PE (სტადია 1) როდესაც 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებაა ერთი წლის განმავლობაში.

გაუმჯობესების მოთხოვნები არა-რესტრუქტურისებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, როდესაც ფინანსური ანალიზი ხორციელდება:

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

რესტრუქტურისაციის სტატუსების ზემოაღნიშნული გამოსაცდელი პერიოდების გარდა, ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორია შესაძლებელია გაუმჯობესდეს განხორციელებული ფინანსური ანალიზის საფუძველზე, კერძოდ:

- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-2 სტადიიდან 1-ელი სტადიის კატეგორიაში:
 - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
 - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.
- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 სტადიიდან მე-2 სტადიის კატეგორიაში:
 - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად მე-2 სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
 - ამავდროულად ბოლო 3 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.
- ფინანსური ინსტრუმენტის რეკლასიფიკაცია მე-3 სტადიიდან 1-ელი სტადიის კატეგორიაში:
 - როდესაც მსესხებლის ფინანსური ანალიზის განხორციელების შედეგად პირველი სტადიის (მოქმედი) პირობების მოთხოვნები სრულად დაკმაყოფილებულია.
 - ამავდროულად ბოლო 6 თანმიმდევრული გადახდა შესრულდა ვადაგადაცილების გარეშე.

ფინანსური ინსტრუმენტი აღარ ჩაითვლება რესტრუქტურისებულად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რესტრუქტურისაციის დღიდან გავიდა 1 წელზე მეტი და ფინანსურ ინსტრუმენტს ბოლო 1 წლის განმავლობაში მინიჭებული აქვს საკრედიტო რისკის 1 სტადიის კატეგორია.

PD შეფასების პროცესი

საცალო და კორპორატიული პორტფელებისთვის PD შეფასებულია მაკრო მოდელის საშუალებით, რომელიც აღწერს ურთიერთობას საცალო და კორპორატიული პორტფელების ისტორიული დეფოლტის ალბათობასა და მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის, როგორცაა რეალური მშპ-ს ზრდა და აშშ დოლარი/ლარი გაცვლითი კურსი. სეზ-ის შეფასების შედეგებსა და პროგნოზირებულ მაკრო ცვლადებზე დაყრდნობით პროგნოზირებულია პირობითი საცალო და კორპორატიული დეფოლტის ალბათობები. მოდელი ყოველწლიურად ხელახლა შეფასდება და სხვა მაკროეკონომიკური ცვლადები გათვალისწინებული იქნება, თუ ისინი გააუმჯობესებენ მოდელის განმარტებით შესაძლებლობებს. დგება პროგნოზირებული პირობითი დეფოლტის ალბათობის მიგრაციის მატრიცები, საიდანაც გამოითვლება არაპირობითი ზღვრული დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც შემდეგ კორექტირდება პორტფელში ამა თუ იმ ინსტრუმენტის ვადის მიხედვით.

მე-3 სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის ალბათობა განიხილება, როგორც 100%.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებზეც ბანკს აქვს გარანტია მსესხებლის მშობელი კომპანიებისგან, ბანკი იყენებს მათი მშობელი კომპანიების დეფოლტის ალბათობებს.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD)

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) განსხვავებულია არის გამოთვლილი პირველი, მეორე და მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის. EAD მცირდება ფულადი სახსრების დაფარვის თანხებით. არასაბალანსო ვალდებულებები განიხილება ფულადი სახსრების კონვერტაციის ფაქტორის (CCF) მეშვეობით, კერძოდ, 100%-ით კორპორატიული ვალდებულებისთვის და 50%-ით საცალო ვალდებულებებისთვის.

1-ელი სტადიისათვის, EAD გამოითვლება, როგორც სესხებისა და არასაბალანსო ვალდებულებების დაუფარავი ოდენობა, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით საანგარიშგებო თარიღისთვის.

მე-2 და მე-3 სტადიისთვის, EAD გამოითვლება, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის დაუფარავი ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის, CCF-ისა და ფულადი სახსრების დაფარვის თანხების გათვალისწინებით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

კორპორატიული და საცალო დაკრედიტების აქტივებისთვის LGD ღირებულებები ფასდება ყოველწლიურად. LGD განიმარტება, როგორც სავარაუდო ზარალი, რომელიც წარმოიქმნება კონტრაქტის დეფოლტის შემთხვევაში არაუზრუნველყოფილი პოზიციებისთვის. იგი წარმოადგენს რისკის შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს ზარალის სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის განაკვეთი გამოითვლება კორპორაციული და საცალო პორტფელებისთვის. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში სტატისტიკურად გამოითვლება სესხის ამოღების ისტორიული მონაცემების საფუძველზე და ითვალისწინებს არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებებზე გაწეულ ისტორიულ ზარალს. გაანგარიშებისას LGD-ის განცალკევებული ნაწილის აღდგენა გამორიცხებულია გაანგარიშებიდან. LGD გამოხატულია როგორც EAD-ის პროცენტი.

ზარალი უზრუნველყოფილი ვალდებულების ლიკვიდაციის შემთხვევაში (LGL)

ზარალი ლიკვიდაციის შემთხვევაში წარმოადგენს ვალდებულების იმ პროცენტულ წილს, რომლის ამოღებაც შეუძლებელია უზრუნველყოფის საგნის ლიკვიდაციით ამ ვალდებულების დეფოლტის შემთხვევაში. ლიკვიდაციის შემთხვევაში ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებულია სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტი, რომელიც კორექტირდება უზრუნველყოფისთვის გამოყენებული უძრავ-მომრავი ქონების გაყიდვის დროის, უძრავი ქონების ფასის ინდექსის, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და უზრუნველყოფის საგნების გაყიდვებიდან მოსალოდნელი შემოსავლის კოეფიციენტის მიხედვით. არაუზრუნველყოფილი დაქვემდებარებულებისთვის აღებულია 100% -იანი LGL.

საშუალო LGL კოეფიციენტები გამოითვლება ხუთი LTV დიაპაზონისთვის ცალ-ცალკე საცალო და არასაცალო მსესხებლებისთვის, რომლებიც შემდეგ ენიჭება თითოეულ დაქვემდებარებას LTV დიაპაზონის მიხედვით, რომლის დაქვემდებარება ვარდნას განიცდის.

გაყიდვების ხარჯების გაანგარიშება

ბანკი განიხილავს შემდეგ გაყიდვების ხარჯებს, რომლებიც დაკავშირებულია მიღებული უზრუნველყოფის გაყიდვასთან.

თუ ბანკის მოთხოვნა 15,000 ლარზე მეტია, ბანკი მიმართავს არბიტრაჟს. 15,000 ლარზე ნაკლები მოთხოვნებისთვის ბანკი მიმართავს სასამართლოს.

საარბიტრაჟო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა $\times 1.18$ ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით. დღგ-ის ჩათვლით, შენიშვნა: მინ. ფასი არის 236 ლარი (ზეპირი მოსმენის გარეშე) / 590 ლარი (ზეპირი მოსმენის საფუძველზე) / 708 ლარი ზეპირი მოსმენა, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან მაქსიმალური ფასი 15,000 ლარი. ბანკს აქვს შემდეგი მიდგომა ხელშეკრულებებში: როდესაც მოთხოვნა არის $\leq 50,000$ ბანკი აგრძელებს ზეპირი მოსმენის გარეშე (ანუ მინიმალური ფასი 236 ლარი) / როდესაც მოთხოვნა არის $> 50,000$ ბანკი მიდის ზეპირ მოსმენაზე, რომელიც შედგება 3 არბიტრისგან (ანუ მინიმალური ფასი 708 ლარი).
საარბიტრაჟო მოსაკრებელი სააპელაციო სასამართლოს საფასური	3%	
საფასური გადახდილი	150 ლარი	
აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირი + საარბიტრაჟო მოსაკრებელი + სააპელაციო სასამართლო მოსაკრებელი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

სასამართლო საქმეებთან დაკავშირებული ხარჯები

დღგ	18%	როდესაც მოთხოვნა x 1.18 ნაკლებია უზრუნველყოფის ღირებულებაზე ასეთ შემთხვევაში დღგ გამოითვლება მოთხოვნიდან და პირიქით.
სასამართლო გადასახადი	3%	მინიმალური ფასი: 100 ლარი, მაქსიმალური ფასი: 5,000 ლარი
საფასური გადახდილი აღსრულებისთვის	2%	მთლიანი მოთხოვნიდან (ძირითადი)
სააღსრულებო ბიუროს მიერ აღებული საფასური	5%	აუქციონზე გასაყიდი ფასიდან

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR)

ბანკი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომელიც ექვემდებარება მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. საკრედიტო რისკის ზრდის მნიშვნელობის შეფასებისას და იმის შეფასებისას ექვემდებარება თუ არა ინსტრუმენტი 12 -თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, თუ არსებობს მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ბანკი ადარებს საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს და თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის დეფოლტის მოხდენის რისკს. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსავლენად ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, ბანკი ახორციელებს სხვადასხვა ფაქტორების პოლისტიკურ ანალიზს, მათ შორის იმ ფაქტორებს, რომლებიც სპეციფიკურია კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის.

ანალიზი მოიცავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გათვალისწინებას ბანკის ისტორიულ გამოცდილებაზე, საკრედიტო რისკების შეფასებასა და საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი რისკის შემთხვევაში ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ან გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, რათა აღიაროს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დაქვემდებარებები გათვალისწინებულია ჯგუფთან მიმართებაში, რომელიც აღემატება ბანკის პირველადი კაპიტალის 1%-ს. ბანკი ერთობლივად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია, მაგრამ რომლებზეც არ არსებობს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ობიექტური მტკიცებულება.

ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხები

SICR-ის გამოვლენის პროცესი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი დაქვემდებარებებისთვის მოიცავს ხარისხობრივი ტესტირების ჩატარებას. ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხების SICR-ის შესაფასებლად, ბანკმა დაადგინა ზოგადი გამომწვევი მოვლენები ყველა სახის დაქვემდებარებისთვის, კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები არასაბალო მსესხებლებისთვის და კონკრეტული გამომწვევი მოვლენები საცალო მსესხებლებისთვის. ზოგადი გამომწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:

- ▶ მაკროეკონომიკური, მარეგულირებელი, პოლიტიკური ან ტექნოლოგიური პერსპექტივის გაუარესება კონკრეტული მსესხებლისთვის ან მსესხებელთა ჯგუფისთვის;
- ▶ არასასურველი ცვლილებები იმ სექტორში ან დარგის პირობებში, სადაც მსესხებელი ოპერირებს სპეციფიკური გამომწვევი მოვლენები არასაბალო მსესხებლებისთვის მოიცავს:
- ▶ მსესხებლების ფინანსური საქმიანობის შედეგების გაუარესება, რაც რაოდენობრივად განისაზღვრება ფინანსური კოეფიციენტების უარყოფითი ცვლილებებით;
- ▶ ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით;
- ▶ რესტრუქტურული ზომები, რომლებიც რომ არ განხორციელებულიყო, არ გამოიწვევდა ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას;
- ▶ ხელშეკრულების დარღვევა;
- ▶ ბიზნესის ან ქონების გადამწყვეტი ნაწილის გაყიდვა, რომელიც აუცილებელია მსესხებლისთვის მოგების გამომუშავების ოპერაციებისთვის;
- ▶ თაღლითობა მსესხებლის ბიზნესში და ა.შ.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

თუ გამოვლენილია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, არსებობის მანძილზე ECL-ის გაანგარიშებისთვის ფასდება, საკმარისია თუ არა მსესხებლის მომავალი ფულადი ნაკადების შემოღინებები სხვადასხვა სცენარის შემთხვევაში ფულადი სახსრების გადინებების დასაფარად. მსესხებლის ფულადი ნაკადების ანალიზი მოიცავს დარგის არსებული და პროგნოზირებული ტენდენციების ანალიზს, რომლის ფარგლებშიც მსესხებელი მუშაობს. გაუფასურების ოდენობა ფასდება, როგორც სხვაობა საკრედიტო ხაზის საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, რომელიც დისკონტირებულია საკრედიტო ხაზის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადები მოიცავს ნებისმიერ მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს მსესხებლის საოპერაციო საქმიანობიდან, სახსრების სხვა წყაროებს და უზრუნველყოფის ლიკვიდაციიდან მოსალოდნელ შემოსავალს, შესაბამისობის შემთხვევაში.

ჯგუფურად შეფასებული სესხები

არასაცალო დაქვემდებარებები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი, SICR-ისთვის ფასდება ვადაგადაცილებული დღეების (30-დან 90 დღემდე) მიხედვით, ან იმის მიხედვით, რესტრუქტურისებულები არიან ისინი თუ არა, ასევე სხვადასხვა ფინანსური კოეფიციენტების გაუარესების მიხედვით (სესხის მომსახურების კოეფიციენტი (PTI), ვალის მომსახურების დაფარვის კოეფიციენტი (DSCR)).

საცალო მსესხებლებისთვის სპეციფიკური გამოწვევი მოვლენები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: სესხის ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტით, მაგრამ 90 დღეზე ნაკლებით, დაქვემდებარების რესტრუქტურისაცია, რომელიც თუ არ განხორციელდა, გამოიწვევს ინსტრუმენტის 90 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებას, PTI კოეფიციენტის გაუარესება და ა.შ.

გაუფასურების ერთობლივად შეფასების მიზნით, ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ერთგვაროვან პულებში აქტივების ტიპების მიხედვით - იქნება ეს ინსტრუმენტი საცალო თუ არასაცალო, და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის (LTV) საფუძველზე. LTV კოეფიციენტების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტები დაჯგუფებულია ხუთ LTV ჯგუფად.

საკრედიტო ხაზების ჩამოწერა:

ბანკმა შეიმუშავა მსესხებლების მიმართ რისკის ზემოქმედების ჩამოწერის მეთოდოლოგია, კერძოდ:

- არაუზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 360 დღეს;
- უზრუნველყოფილი ფინანსური ინსტრუმენტი ექვემდებარება ჩამოწერას, თუ ვადაგადაცილებული დღეები აღემატება 720 დღეს.

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები მოიცავს ფინანსური მომსახურების ინსტიტუტებს, ბანკებს, კორპორაციებს და საქართველოს და თურქეთის მთავრობებს.

დეფოლტის ალბათობები ენიჭება ემიტენტებს ან ბანკებს გარე რეიტინგის დეფოლტის განაკვეთების მიხედვით. მინიმალური PD დადგენილია 0.03%-ზე ბაზელის მიხედვით. ბაზელის დოკუმენტის ფუძემდებლური მიდგომის მიხედვით LGD აღებულია 47.81%-ზე. კორპორაციულ ფასიან ქაღალდებზე LGD აღებულია 47.81%-ზე. EAD წარმოადგენს ზოგიერთი დაუფარავი ძირითადი თანხისა და დარიცხული პროცენტის ჯამს ფასიანი ქაღალდების, სუვერენული ობლიგაციებისა და ბანკთაშორისი დაქვემდებარებების შემთხვევაში.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალგვარი ეკონომიკური სცენარი

მის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში ბანკი ეყრდნობა შემდეგ საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორც ეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს, ასეთია:

- ▶ მშპ-ს ზრდა
- ▶ სავალუტო კურსები

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ბანკი ითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ინდივიდუალურად ყველა ფინანსურ აქტივზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამი (საწყისი 50%, აღმავალი 25% და დადმავალი 25%) სცენარისთვის და შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება სამივე სცენარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შეწონილი ჯამის სახით.

მიუხედავად, ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვას, რომლის მიღება შესაძლებელია ზედმეტი დანახარჯებისა და ძალისხმევების გარეშე. საპროგნოზო ინფორმაციის მიზნებისთვის ბანკი განსაზღვრავს სამ მაკრო სცენარს. სცენარები განისაზღვრება, როგორც ეკონომიკის მდგომარეობის საბაზისო (სავარაუდოდ), აღმავალი (უკეთესი, ვიდრე სავარაუდო) და დადმავალი (სავარაუდოზე უარესი) სცენარები. საბაზისო მაკროეკონომიკური სცენარის წარმოებისთვის ბანკი ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკის პროგნოზებს.

ქვემოთ მოცემული ცხრილები გვიჩვენებს საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადების/დაშვებების მნიშვნელობებს, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლებისათვის თითოეულ ეკონომიკურ სცენარში.

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2024	2025	2026	2027	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %	აღმავალი	25%	8.7%	7.0%	6.0%	6.0%	6.0%
	საბაზისო	50%	8.7%	4.9%	5.8%	5.7%	5.7%
	დადმავალი	25%	8.7%	2.0%	3.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი, % ცვლილება	აღმავალი	25%	0.0%	2.0%	3.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დადმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	5.0%

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2023	2024	2025	2026	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %	აღმავალი	25%	6.0%	6.5%	5.5%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	6.0%	5.0%	4.5%	5.0%	5.0%
	დადმავალი	25%	6.0%	3.0%	4.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი, % ცვლილება	აღმავალი	25%	0.0%	3.0%	2.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დადმავალი	25%	0.0%	-15.0%	0.0%	5.0%	5.0%

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

„მომდევნო წლების“ მაჩვენებლები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალოს და, შესაბამისად, იგივეა თითოეული სცენარისთვის, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %	2022	2023	2024	2025	მომდევნო წლები
მშპ-ს ზრდა, %							
	აღმავალი	25%	10.0%	6.0%	5.0%	5.0%	5.0%
	საბაზისო	50%	10.0%	4.0%	5.5%	5.0%	5.0%
	დაღმავალი	25%	10.0%	2.0%	4.0%	5.0%	5.0%
ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსი, % ცვლილება							
	აღმავალი	25%	0.0%	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	საბაზისო	50%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
	დაღმავალი	25%	0.0%	-15.0%	5.0%	5.0%	5.0%

(f) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განისაზღვრება, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ აქვს საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლებიც ანგარიშსწორდება ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდებით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის გამო, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს თავისი გადახდის ვალდებულებები, როდესაც მათი გადახდის დრო დადგება, ფულადი ნაკადების დროულობის შეუსაბამობის შედეგად, როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხების ხელმისაწვდომობა ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ყველა ფულადი ნაკადის ვალდებულება, როგორც კი ამის დრო დადგება. ლიკვიდურობის პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი ცდილობს აქტიურად შეუწყოს ხელი დივერსიფიცირებული და სტაბილური დაფინანსების ბაზას, რათა შეძლოს სწრაფად და ეფექტურად უპასუხოს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდურობის მოთხოვნებს.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- ▶ მრავალფეროვანი დაფინანსების წყაროების შენარჩუნებას;
- ▶ ვალდებულების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ▶ ვალდებულების დაფინანსების გეგმების შენარჩუნებას;
- ▶ ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად

ლიკვიდობის მდგომარეობას მონიტორინგს უწევს ფინანსური მართვის განყოფილება და რისკების მართვის განყოფილება. ნორმალურ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას წარედგინება ყოველკვირეულად. ლიკვიდობის მართვის შესახებ გადაწყვეტილებებს იღებს ALCO, ხოლო საბაზისო განყოფილება მათ ახორციელებს. გარდა ამისა, ბანკი რეგულარულად აკონტროლებს ლიკვიდობის კოეფიციენტს, რომელიც გამოითვლება ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები აჩვენებს არადისკონტირებულ ფულად ნაკადებს ვალდებულებებზე და კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე მათი ყველაზე ადრეული სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე. მთლიანი შემოდიდება, რომელიც წარმოდგენილია ცხრილებში, არის სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე ან კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებზე. გაცემული ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებისთვის გარანტიის მაქსიმალური ოდენობა გადანაწილდება ყველაზე ადრეულ პერიოდზე, რომელშიც გარანტიის მოთხოვნაა შესაძლებელი.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მოლიანი თანხის გადინება	საბალანსო დირეზულეზა
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(45,489)	(56,928)	(37,234)	-	-	-	(139,651)	(138,444)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(82,174)	(10,560)	(8,261)	(18,703)	(1,543)	(126)	(121,367)	(120,318)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	(3,706)	(6,985)	(10,950)	(57,244)	-	(78,885)	(70,186)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(3,182)	(126)	(190)	(379)	(3,032)	(1,263)	(8,172)	(7,583)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(130,845)	(71,320)	(52,670)	(30,032)	(61,819)	(1,389)	(348,075)	(336,531)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(160,180)	-	-	-	-	-	(160,180)	-

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ლირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(48,825)	(22,980)	(38,970)	-	-	-	(110,775)	(109,832)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(101,616)	(24,651)	(17,450)	(21,420)	(9,659)	(363)	(175,159)	(173,122)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	(2,465)	(7,369)	(9,531)	(23,862)	-	(43,227)	(39,233)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(2,112)	(116)	(175)	(350)	(2,802)	(1,868)	(7,423)	(6,765)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(152,553)	(50,212)	(63,964)	(31,301)	(36,323)	(2,231)	(336,584)	(328,952)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(121,194)	-	-	-	-	-	(121,194)	-

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი არის შემდეგი:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ლირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(39,837)	(14,928)	(29,439)	-	-	-	(84,204)	(83,628)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	(121,641)	(7,203)	(12,804)	(7,291)	(916)	(121)	(149,976)	(149,293)
სხვა ნასესხები სახსრები	-	-	(2,194)	-	(65,790)	-	(67,984)	(57,050)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(3,554)	(88)	(132)	(268)	(2,334)	(2,427)	(8,803)	(6,721)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	(165,032)	(22,219)	(44,569)	(7,559)	(69,040)	(2,548)	(310,967)	(296,692)
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	(95,990)	-	-	-	-	-	(95,990)	-

მომხმარებლების ანგარიშებზე შეტანილი ვადიანი ანაზრები კლასიფიცირდება დარჩენილი სახელშეკრულებო დაფარვის ვადების მიხედვით, თუმცა, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ ანაზრები გაიტანონ ვადაზე ადრე, თუ ისინი ნაწილობრივ ან მთლიანად დათმობენ თავიანთ უფლებას დარიცხულ პროცენტზე, ხოლო ბანკი ვალდებულია გადაიხადოს ასეთი ანაზრები მესაბრის მოთხოვნისთანავე. ბანკის ანაზრების შენარჩუნების ისტორიიდან გამომდინარე, ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ ბევრი მომხმარებელი მოითხოვს ანაზრის გადახდას ადრეული თარიღით.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აღნიშნული ანაზრები მათი დარჩენილი დაფარვის ვადების მიხედვით 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
მოთხოვნამდე და 1 თვეზე			
ნაკლები	8,495	10,000	7,724
1-დან 3 თვემდე	5,099	3,729	6,591
3-დან 12 თვემდე	4,806	10,714	7,543
1-დან 5 წლამდე	280	5,425	88
სულ ანაზრები	18,680	29,868	21,946

ბანკი არ იყენებს ქვემოთ ჩამოთვლილ არადისკონტირებული დაფარვის ვადის ანალიზს ლიკვიდობის სამართავად, რადგან ის აჩვენებს მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებს და არ ითვალისწინებს ინსტრუმენტების რეალურ მოსალოდნელ ქცევას. ამის ნაცვლად, ბანკი აკვირდება ლიკვიდობის სხვაობების ანალიზს მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით, მაგალითად, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადების განმარტების მიზნებისთვის, მოთხოვნამდე დეპოზიტების განთავსება ხდება მოთხოვნამდე კალათში, ამასთან ნებისმიერი მათგანი შეიძლება გათვალისწინებული იყოს განსხვავებულ დროის კალათში, რეალური მოლოდინების შესაბამისად.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	47,606	-	-	-	-	-	47,606
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	40,896	-	-	-	-	-	40,896
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,976	-	-	-	-	-	2,976
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	-	7,002	46,236	-	-	53,238
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	14,466	69,359	146,257	67,543	25,976	-	323,601
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით მოგების გადასახადის აქტივი	-	-	-	-	-	9,823	9,823
სხვა აქტივები	1,495	-	-	-	-	3,823	3,823
სულ აქტივები	107,439	69,359	153,259	113,779	25,976	14,995	484,807
ვალდებულებები							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	45,444	56,543	36,457	-	-	-	138,444
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	82,163	10,438	26,260	1,331	126	-	120,318
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,430	15,542	52,214	-	-	70,186
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	-	-	-	-	670	670
სხვა ვალდებულებები	4,353	101	460	2,668	1,226	-	8,808
სულ ვალდებულებები	131,960	69,512	78,719	56,213	1,352	670	338,426
წმინდა პოზიცია	(24,521)	(153)	74,540	57,566	24,624	14,325	146,381

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	77,287	-	-	-	-	-	77,287
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	35,988	-	-	-	-	-	35,988
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	4,947	929	5,662	-	-	-	11,538
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	-	8,197	50,133	-	-	58,330
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	22,783	60,821	118,694	53,598	14,591	-	270,487
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით მოგების გადასახადის აქტივი	-	-	-	-	-	8,134	8,134
სხვა ფინანსური აქტივები	1,499	-	-	-	-	74	74
სულ აქტივები	142,504	61,750	132,553	103,731	14,591	9,557	464,686
ვალდებულებები							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	48,811	22,731	38,290	-	-	-	109,832
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	101,601	24,408	37,786	9,048	279	-	173,122
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,044	14,911	22,278	-	-	39,233
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	-	-	-	-	641	641
სხვა ვალდებულებები	3,184	90	408	2,356	1,762	-	7,800
სულ ვალდებულებები	153,596	49,273	91,395	33,682	2,041	641	330,628
წმინდა პოზიცია	(11,092)	12,477	41,158	70,049	12,550	8,916	134,058

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზი, მოსალოდნელი დაფარვის ვადების მიხედვით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტ	დაფარვის ვადის გარეშე	სულ
აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	57,785	-	-	-	-	-	57,785
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	39,030	-	-	-	-	-	39,030
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	996	-	-	1,357	-	-	2,353
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორაციული ობლიგაციები	-	11,485	5,004	20,648	-	-	37,137
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	53,441	25,512	97,623	61,398	32,043	-	270,017
ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივები და აქტივები გამოყენების უფლებით	-	-	-	-	-	6,988	6,988
სხვა აქტივები	1,447	-	-	-	-	1,349	2,796
სულ აქტივები	152,699	36,997	102,627	83,403	32,043	8,337	416,106
ვალდებულებები							
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	54,513	29,115	-	-	-	-	83,628
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	121,625	7,165	19,486	896	121	-	149,293
სხვა ნასესხები სახსრები	-	2,184	6,620	6,413	41,833	-	57,050
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	-	-	-	-	-	764	764
სხვა ვალდებულებები	2,775	125	461	4,142	521	-	8,024
სულ ვალდებულებები	178,913	38,589	26,567	11,451	42,475	764	298,759
წმინდა პოზიცია	(26,214)	(1,592)	76,060	71,952	(10,432)	7,573	117,347

შესაბამისობა კოვენანტებთან

ბანკი ექვემდებარება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებთან გაფორმებულ სასესხო ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ გარკვეულ ფინანსურ და არაფინანსურ კოვენანტებს (იხ. შენიშვნა 17). აღნიშნულ კოვენანტებთან შესაბამისობამ შეიძლება გამოიწვიოს უარყოფითი შედეგები ბანკისთვის მათ შორის სავალდებულო წინასწარი დაფარვა და დეფოლტის გამოცხადება. ბანკი შესაბამისობაში იყო აღნიშნულ კოვენანტებთან 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

25 რისკის მართვა, კორპორაციული მართვა და შიდა კონტროლი (გაგრძელება)

(გ) საოპერაციო და ბიზნეს რისკები

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარე მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გამოიწვიოს სამართლებრივი ან რეგულირების შედეგები, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ მოელის ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას კონტროლის სტრუქტურის მეშვეობით, პოტენციურ რისკების მონიტორინგისა და მათზე რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

26 საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკს აქვს მიმდინარე საკრედიტო ხასიათის დაუფარავი ვალდებულებები, რომლებიც უკავშირდება სესხების გაცემას. ეს საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები წარმოდგენილია ოვერდრაფტის სახით.

ბანკი გასცემს ფინანსურ გარანტიებს თავისი კლიენტების მიერ მესამე მხარეების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებების უზრუნველყოფის მიზნით. აღნიშნულ ხელშეკრულებებში გათვალისწინებულია ფიქსირებული ლიმიტი და მათი ვადა, როგორც წესი ხუთ წლამდე გრძელდება.

ბანკი საკრედიტო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების გაცემისას საკრედიტო რისკის მართვის იმავე პოლიტიკასა და პროცედურებს იყენებს, როგორცაა - მომხმარებლებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში კატეგორიების მიხედვით. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების თანხები იმ დაშვებითაა წარმოდგენილი, რომ ეს თანხები სრულად არის გაცემული. ცხრილში მოცემული გარანტიების თანხები წარმოადგენს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომლის აღიარებაც მოხდებოდა საანგარიშგებო თარიღისთვის, თუ კონტრაქტები ვერ დააკმაყოფილებდნენ მათ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს.

	31 დეკემბერი 2024	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი 2022
სახელშეკრულებო ოდენობები			
აუთვისებული ოვერდრაფტები	-	48	54
აკრედიტივები	-	-	1,210
გარანტიები	160,180	121,146	94,726
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები	160,180	121,194	95,990

ზემოთ წარმოდგენილი მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო საკრედიტო ვალდებულებები, არ წარმოადგენს თანხის აუცილებლად გადინების ვალდებულებას, ვინაიდან აღნიშნულს შეიძლება ვადა გაუვიდეს ან იქნეს შეწყვეტილი ბანკის მხრიდან დაფინანსების გარეშე.

აღნიშნული საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებიდან, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 137,448 ათასი ლარი არის შეიძენილი ბანკის მიმართ (2023 წლის 31 დეკემბერი: 89,073 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 67,218 ათასი ლარი). აღნიშნული დაქვემდებარება წარმოადგენს ბანკის მიმართ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

საკრედიტო ხასიათის ყველა ვალდებულება განაწილებულია 1-ელ სტადიაზე. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 418 ათასი ლარი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 438 ათასი ლარი; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 387 ათასი ლარი) და წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ მომხდარა.

27 პირობითი ვალდებულებები

(a) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში ბანკის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

(b) საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებადი ბაზარი, საქართველოს არ აქვს კარგად განვითარებული ბიზნეს და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურას, რომელიც ზოგადად არსებობს უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკაში. საქართველოში განხორციელებული ოპერაციები შესაძლოა იყოს ისეთი რისკის შემცველი, რაც ჩვეულებრივ არ ასოცირდება განვითარებულ ბაზრებთან. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ გადადგა რამდენიმე ქმედითი ნაბიჯი, რამაც დადებითი გავლენა იქონია ქვეყნის მთლიან საინვესტიციო გარემოზე, კერძოდ, განხორციელდა რეფორმები, რომლებიც საჭიროა გამართული საბანკო, სასამართლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების შესაქმნელად. ეს მოიცავს ახალი საკანონმდებლო რეგულირებების მიღებას, მათ შორის ახალ საგადასახადო კოდექსსა და პროცედურულ ნორმებს. ხელმძღვანელობის აზრით, ეს ნაბიჯები ხელს უწყობს საქართველოში, ბიზნესის წარმოებისას რისკების შემცირებას.

არსებული ტენდენციის, რომელიც მიმართულია ბიზნეს გარემოს საერთო გაუმჯობესებისაკენ, შენარჩუნება მოსალოდნელია. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურობა მეტწილად დამოკიდებულია ამ რეფორმებსა და განვითარებებზე, ასევე მთავრობის მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ზომების ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა დამოკიდებულია მსოფლიოს სხვა წერტილებში მიმდინარე საბაზრო კრიზისსა და ეკონომიკური განვითარების შენელებაზე.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა აგრძელებს განვითარებას და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს ინტერპრეტირებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების და საურავების და პროცენტის დაკისრების უფლება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევის ჩადენის წლის დასრულებიდან გასულია სამი წელი.

ამ ვითარებამ შესაძლოა წარმოშვას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მნიშვნელოვანია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების გათვალისწინებით. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ბანკისეული ინტერპრეტაციისაგან და მათ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიონ ფინანსურ მდგომარეობაზე, თუ საგადასახადო ორგანო შეძლებს საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირებას.

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ მხარეები არიან საერთო კონტროლის ქვეშ ან ერთ მხარეს აქვს უნარი გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, გათვალისწინებულია ურთიერთობის არსი და არა მხოლოდ მისი სამართლებრივი ფორმა.

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

(a) ოპერაციები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან

სულ ანაზღაურება, რომელიც შეტანილია პერსონალის ხარჯებში 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის არის შემდეგი:

	2024	2023	2022
დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოები	2,573	2,150	1,863

(b) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

2024 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	პირდაპირი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	17	94	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები*	-	-	570	-
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ**	70,908	-	-	-
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	-	582	16
სხვა ვალდებულებები	2,141	-	-	-
საპროცენტო შემოსავალი/(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	51	-	40	-
საპროცენტო ხარჯი	(1,333)	-	(10)	(362)
სხვა ხარჯები	(674)	-	-	-

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	პირდაპირი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	906	38	-	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები*	-	-	199	-
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ**	48,811	-	-	-
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	-	134	3,923
სხვა ვალდებულებები	1,419	-	-	-
შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	-	-	37	-
საპროცენტო ხარჯი	(430)	-	(10)	(129)
სხვა ხარჯები	(919)	-	-	-

2022 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი მოგების ან ზარალის ოპერაციების ოდენობები შემდეგია:

	პირდაპირი მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარეები
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	34	55	-	-
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	114	-
ვალდებულებები				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ**	10,896	-	-	-
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	-	-	23	8,831
სხვა ვალდებულებები	632	-	-	-
შემოსავალი /(ხარჯი)				
საპროცენტო შემოსავალი	3	-	10	-
საპროცენტო ხარჯი	(55)	-	-	(153)
სხვა ხარჯები	826	-	-	-

* უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი შეადგენდა 2 ათას ლარს 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

** 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, პირდაპირი მშობელი კომპანიის დეპოზიტების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადა შემდეგია: 70,908 ათასი ლარი 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 48,811 ათასი ლარი, 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით; 2022 წლის 31 დეკემბერი: 10,897 ათასი ლარი, 12 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადით).

28 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის, პირდაპირ მშობელ კომპანიაზე გაცემული ფინანსური გარანტიები შეადგენდა 21,594 ათას ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 9,372 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,398 ათასი ლარი). 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 3 ათასი ლარის ოდენობით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი იქნა აღიარებული დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული ფინანსური გარანტიებისთვის (2023 წლის 31 დეკემბერი: 1 ათასი ლარი, 2022 წლის 31 დეკემბერი: ნული).

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებულ სტანდარტულ ოპერაციაში აქტივის გაყიდვიდან მიღებული ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილი ფასის მიახლოება. თუმცა განუსაზღვრელობის გათვალისწინებით და სუბიექტური მსჯელობის გამოყენებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იქნას ინტერპრეტირებული როგორც რეალიზებადი აქტივების დაუყოვნებლივ გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის ბანკი ვარაუდობს, რომ საბალანსო ღირებულებები მიახლოებულია მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც ფასდება შეფასების ტექნიკის ან ფასწარმოქმნის მოდელების გამოყენებით, ძირითადად შედგება არაკოტირებული სავალო ფასიანი ქაღალდებისგან. აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები ფასდება მოდელების გამოყენებით, რომლებიც აერთიანებს ბაზარზე არსებულ დაკვირვებად მონაცემებს (მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის აქტიურ ბაზარზე კოტირებული საბაზრო ფასების გამოყენებით).

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

ბანკი სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს ქვემოთ მოცემული სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რომელიც აღნიშნული შეფასებების ფორმირებისას გამოყენებული მონაცემების მნიშვნელობას ასახავს:

- დონე 1: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული ფასები (დაუკორექტირებელი) იდენტური აქტივებისა ან ვალდებულებებისთვის.
- დონე 2: ამოსავალი მონაცემები, გარდა კოტირებული ფასებისა, რომლებიც შეტანილია 1-ელ დონეში, და რომლებიც ემპირიულია პირდაპირ (მაგ. ფასები) ან არაპირდაპირ (მაგ. ფასებისგან წარმოებული). ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება შემდეგი მეთოდების გამოყენებით: აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული საბაზრო ფასები; ნაკლებად აქტიურ ბაზრებზე მიჩნეულ ბაზრებზე ანალოგიური ინსტრუმენტების კოტირებული ფასები; ან სხვა შეფასების მეთოდები, რომლებშიც ყველა არსებითი ამოსავალი მონაცემი პირდაპირ ან ირიბად არის დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებიდან.
- დონე 3: არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები. ამ კატეგორიაში შედის ყველა ის ინსტრუმენტი, რომლის შეფასების მეთოდები მოიცავს არადაკვირვებად საბაზრო მონაცემებზე დაფუძნებულ საწყის პარამეტრებს და არადაკვირვებად საწყის პარამეტრებს, რომლებსაც მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ამ კატეგორიაში შედის ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება ანალოგიურ ინსტრუმენტებზე კოტირებული ფასების მიხედვით, რისთვისაც საჭიროა მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი კორექტირებების თუ დაშვებების გამოყენება ინსტრუმენტებს შორის არსებული სხვაობების ასახვის მიზნით. სამართლიანი ღირებულების განმარტების მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, მახასიათებლებისა და რისკების და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით, როგორც ეს ზემოთ არის ახსნილი.

29 სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია შედარება ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულებების კლასების მიხედვით. ცხრილი არ შეიცავს არაფინანსური აქტივების, არაფინანსური ვალდებულებების და იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს, რომელთა სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია საბალანსო ღირებულებასთან.

2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონდა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები.

2022 წლის 31 დეკემბერს:

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	2,353	-	2,353	2,353
სულ	-	2,353	-	2,353	2,353

30 საანგარიშგებო თარიღის შემდგომი მოვლენები

2025 წელს აღმასრულებელი დირექტორის, ბატონი ჰუსეინ ემრე ილმაზის თანამდებობა ბატონმა ონურ ქუთუქმა დაიკავა.

სს იშბანკი საქართველო

მმართველობის ანგარიშგება

2024

სარჩევი

მმართველობის ანგარიშგების შესავალი	3
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა	3
ძირითადი მაჩვენებლები	4
ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური ინდიკატორები	8
გარემოსდაცვითი და სოციალური მმართველობა	11
აქციონერის სტრუქტურა	31
კორპორაციული მმართველობა	36
რისკების მართვა	49
ანაზღაურება	53
ანგარიშგების სხვა საკითხები	59

მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

წინამდებარე ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს პილარ 3-ის განმარტებითი შენიშვნების ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის სამართლიან წარდგენასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით.

ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ჰუსეინ ქარაბულუთ
აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

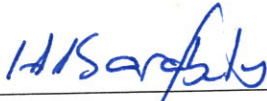
მმართველობის ანგარიშგების წარდგენა

წინამდებარე ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ბანკის ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს პილარ 3-ის განმარტებითი შენიშვნების ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაციის სამართლიან წარდგენასა და სიზუსტეს. ანგარიშგება მომზადებულია სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებული შიდა კონტროლის პროცესების სრული დაცვით.

ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

ჰუსეინ ქარაზულუთ
აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე

უჩა სარალიძე
ფინანსური დირექტორი

ძირითადი მაჩვენებლები

	2024	2023	2022
მომგებიანობა			
სულ საპროცენტო შემოსავალი /საშუალო წლიური აქტივები	8.06%	8.38%	7.43%
სულ საპროცენტო ხარჯი/ საშუალო წლიური აქტივები	3.34%	2.63%	1.85%
შემოსავლები ოპერაციებიდან/ საშუალო წლიური აქტივები	5.60%	7.05%	6.52%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.23%	7.79%	7.67%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	2.60%	3.77%	3.12%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	8.79%	13.22%	11.28%
აქტივების ხარისხი			
უმოქმედო სესხები /სულ სესხები	0.28%	0.31%	0.61%
სესხის ზარალის რეზერვი/სულ სესხები	0.48%	0.70%	0.79%
სესხები უცხოურ ვალუტაში/სულ სესხები	49.96%	58.03%	45.26%
აქტივები უცხოურ ვალუტაში/სულ აქტივები	55.99%	58.80%	55.10%
სესხების ზრდა-წლის დასაწყისიდან აწმყო დრომდე	14.36%	6.95%	18.54%
ლიკვიდობა			
ლიკვიდური აქტივები /სულ აქტივები	18.87%	26.86%	23.83%
ვალდებულებები უცხოურ ვალუტაში/სულ ვალდებულებები	80.99%	83.45%	75.81%
მიმდინარე და მოთხოვნამდე დეპოზიტები/სულ აქტივები	14.95%	19.81%	22.87%
ლიკვიდობის გადამფარვის კოეფიციენტი			
სულ, მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები	94,831,123	158,187,110	101,467,170
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება, სულ	71,811,251	88,029,335	59,257,736
ლიკვიდობის გადამფარვის კოეფიციენტი (%)	132.06%	179.70%	171.23%
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი			
ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება	273,271,719	237,577,669	231,228,050
მოთხოვნილი სტაბილური დაფინანსება	257,982,805	198,330,715	182,662,714
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (%)	105.93%	119.79%	126.59%

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

	2024	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	38,265	36,917	29,780
საპროცენტო ხარჯი	(15,839)	(11,595)	(7,397)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	22,426	25,322	22,383
საკომისიო შემოსავალი	3,313	3,326	3,238
საკომისიო ხარჯი	(608)	(563)	(1,395)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	2,705	2,763	1,843
უცხოურ ვალუტაში ვაჭრობის შედეგად მიღებული შემოსულობა, შემცირებული ზარალით	978	3,270	2,956
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა/(ზარალი)	492	(304)	(1,057)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	1,470	2,966	1,899
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გასვლიდან მიღებული ზარალი	-	(87)	(118)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2)	(293)	(1,379)
საოპერაციო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ	26,599	30,671	24,628
პერსონალის ხარჯები	(6,486)	(5,469)	(4,821)
სხვა შემოსავალი	3	60	-
სხვა ხარჯები	(4,970)	(4,417)	(4,030)
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე	15,146	20,845	15,777
მოგების გადასახადის ხარჯი	(2,823)	(4,221)	(3,264)
წლის მოგება	12,323	16,624	12,513
სხვა სრული შემოსავალი			
ელემენტები, რომლებიც არის ან შეიძლება შემდგომ იყოს რეკლასიფიცირებული მოგებაში ან ზარალში			
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების მოძრაობა	-	87	485
მოგების გადასახადის გავლენა სხვა სრულ შემოსავალზე	-	-	(82)
სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	87	403
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	12,323	16,711	12,916

ძირითადი მაჩვენებლები (გაგრძელება)

მომგებიანობის ანალიზი

	2024	2023	2022
მომგებიანობა			
სულ საპროცენტო შემოსავალი /საშუალო წლიური აქტივები	8.06%	8.38%	7.43%
სულ საპროცენტო ხარჯი / საშუალო წლიური აქტივები	3.34%	2.63%	1.85%
შემოსავლები ოპერაციებიდან / საშუალო წლიური აქტივები	5.60%	7.05%	6.52%
წმინდა საპროცენტო მარჟა	6.23%	7.79%	7.67%
უკუგება საშუალო აქტივებზე (ROAA)	2.60%	3.77%	3.12%
უკუგება საშუალო კაპიტალზე (ROAE)	8.79%	13.22%	11.28%

2024 წლის განმავლობაში არ მომხდარა მნიშვნელოვანი ცვლილებები სს „იშპანკი საქართველო“-ს მაჩვენებლებში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება (აუდიტირებული მონაცემები)

31 დეკემბერი 2024 31 დეკემბერი 2023* 31 დეკემბერი 2022*

აქტივები

ფულადი სახსრები და მათი

ეკვივალენტები

47,606

77,287

57,785

სავალდებულო რეზერვები

საქართველოს ეროვნულ

ბანკში

40,896

35,988

39,030

მომხმარებლებზე გაცემული

სესხები*

323,601

270,487

270,017

საინვესტიციო ფასიანი

ქაღალდები

2,976

11,538

2,353

ამორტიზებული

ღირებულებით შეფასებული

კორპორაციული

ობლიგაციები*

53,238

58,330

37,137

ძირითადი საშუალებები,

არამატერიალური აქტივები

და

აქტივები გამოყენების

უფლებით

9,823

8,134

6,988

მოგების გადასახადის აქტივი

3,823

74

-

სხვა აქტივები

2,844

2,848

2,796

სულ აქტივები**484,807****464,686****416,106**

ვალდებულებები

ვალდებულებები საკრედიტო

დაწესებულებების მიმართ

138,444

109,832

83,628

ვალდებულებები

მომხმარებლების მიმართ

120,318

173,122

149,293

სხვა ნასესხები სახსრები

70,186

39,233

57,050

გადავადებული საგადასახადო

ვალდებულებები

670

641

764

სხვა ვალდებულებები

8,808

7,800

8,024

სულ ვალდებულებები**338,426****330,628****298,759**

კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი	69,162	69,162	69,162
სამართლიანი ღირებულების რეზერვი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისათვის	-	-	(87)
გაუნაწილებელი მოგება	77,219	64,896	48,272
სულ კაპიტალი	146,381	134,058	117,347
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	484,807	464,686	416,106

* თავისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების ხარისხისა და აღქმადობის გასაუმჯობესებლად, ბანკმა გადახედა მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული კორპორატიული ობლიგაციების წარდგენას.

სს „იშზანკი საქართველო“, საქართველოს ეროვნული ბანკის მონაცემებით, იკავებდა მე-11 ადგილს საქართველოს კომერციულ ბანკებს შორის აქტივების მიხედვით 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული)

ბანკის მიზნები კაპიტალის მართვისას არის (i) შეასრულოს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები და (ii) დაიცვას ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ცენტრალური ბანკის მიერ დადგენილ კაპიტალის ადეკვატურობის განაკვეთებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ყოველთვიურად ხორციელდება, ანგარიშები, რომლებიც ასახავს მათ გაანგარიშებას, გადაიხედება და ხელი მოეწერება ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის და ფინანსური დირექტორის მიერ. კაპიტალის მართვის სხვა მიზნები ფასდება ბიზნესის განვითარებისა და სტრატეგიის შესაბამისად დაინტერესებული მხარეების მოთხოვნით.

ბაზელ III

2017 წლის დეკემბერში, სეზ-მა ცვლილებები შეიტანა „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში“. კაპიტალის განახლებული ჩარჩოს მიხედვით, კაპიტალის მოთხოვნები დაიყო პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომელიც ეხება ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებს და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შესული იყო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განსაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით.
- ▶ კონტრაციული კაპიტალის ბუფერი ამჟამად განსაზღვრულია 0%-ზე.
- ▶ სისტემური რისკის ბუფერი სისტემური მნიშვნელობის ბანკებში დაინერგება ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის (CICR) ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული დაუფარავი სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება რისკის კონცენტრაციის ბუფერი სექტორული თუ ერთი მსესხებლის რისკებისთვის.
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგების საფუძველზე;
- ▶ მარეგულირებლის მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის ბუფერი, რომელიც ეფუძნება ბანკისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გარდა ამისა, ახალი მეთოდოლოგიის საფუძველზე დაინერგა სესხის მომსახურებისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტების კონკრეტული ზღვრები. აქტივები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს წინასწარ განსაზღვრულ სესხის მომსახურების კოეფიციენტისა და სესხის უზრუნველყოფის კოეფიციენტის ლიმიტებს, უფრო მაღალი რისკით შეიწონება.

კაპიტალის მართვა (არა-აუდიტირებული) (გაგრძელება)

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კაპიტალის ამჟამინდელი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკებმა უნდა შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის და რისკის შეწონილი აქტივების კოეფიციენტი დადგენილ მინიმალურ დონეზე მაღლა (ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 14%, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი > 18% და სულ, კაპიტალის კოეფიციენტი > 22%). ხელმძღვანელი პირებისთვის შიდა წყაროებით მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, ბანკის მიერ მართული კაპიტალის ოდენობა 2024 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 146,026 ათასი ლარი (2023: 134,058 ათასი ლარი; 2022: 117,347 ათასი ლარი), საზედამხედველო პირველადი კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 111,096 ათასი ლარი), მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი შეადგენს 143,299 ათას ლარს (2023: 133,881 ათასი ლარი; 2022: 116,173 ათასი ლარი), ასევე, ბანკი შესაბამისობაში იყო გარედან დადგენილი კაპიტალის ყველა მოთხოვნასთან 2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრისთვის.

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, რომლებიც დაანგარიშებულია საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ბაზელ II / III მოთხოვნების შესაბამისად, შემდეგია:

	2024	2023	2022
მთლიანი ძირითადი პირველადი კაპიტალი და პირველადი კაპიტალი	143,299	133,881	111,096
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	143,299	133,881	116,173
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	562,399	508,950	447,552
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	25%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	25%	26%	26%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	14%	13%	9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	18%	17%	12%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნები	22%	21%	17%

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები ფასდება რისკის შეწონვების იერარქიით, რომელიც კლასიფიცირდება მათი ხასიათის მიხედვით და ასახავს თითოეულ აქტივთან და კონტრაქტთან დაკავშირებული საკრედიტო, საბაზრო და სხვა რისკების შეფასებას, ნებისმიერი დასაშვები უზრუნველყოფის ან გარანტიების გათვალისწინებით.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში ბანკი) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად 2015 წლის 29 ივნისს. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ 2015 წლის 1 აგვისტოს მინიჭებული ლიცენზიის (№ 368) შესაბამისად. ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611.

რეორგანიზაციამდე (2015 წლის 1 აგვისტო) ბანკი წარმოადგენდა სს „იშბანკ თურქეთის“ ბათუმის ფილიალს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დარეგისტრირებულია (ლიცენზია №: 908) როგორც თურქეთში 1924 წელს დაფუძნებული უცხოური ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi“-ის (შემდგომში „მშობელი“ ან „აქციონერი“), რომელიც დაფუძნებულია 1924 წელს, ფილიალი.

ძირითადი საქმიანობა. ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს შემდეგს: საზოგადოებისგან დეპოზიტების მიღება და კრედიტის გაცემა, ფულადი გადარიცხვები როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ, ვალუტების გაცვლა და სხვა საბანკო მომსახურების მიწოდება კომერციული და საცალო კლიენტებისთვის. ბანკის მთავარი ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მას აქვს ერთი ფილიალი თბილისში (2023 წლის 31 დეკემბრის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 2 ფილიალი თბილისსა და ბათუმში).

რეგისტრირებული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია თბილისი, საქართველო, ილია ჭავჭავაძის გამზირი 72ა.

2024, 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის 100%-იანი აქციონერი იყო სს „იშბანკ თურქეთი“.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს იშბანკ თურქეთის აქციების 38.59%-ს ფლობს T. İş Bankası A.Ş. დამატებითი საპენსიო ფონდი (შემდგომში „ფონდი“), 28.09%-ს ფლობს რესპუბლიკური სახალხო პარტია - CHP (ათათურქის აქციები) და 33.32% არის თავისუფალ მიმოქცევაში (2023 წლის 31 დეკემბერი: 38.2%, 28.09% და 33.71%, შესაბამისად, 2022 წლის 31 დეკემბერი: 37.31%, 28.09%, 34.60%, შესაბამისად).

სტრატეგია

ბანკის მთავარი მიზანია გახდეს ბიზნესისა და საცალო კლიენტების ეფექტური მხარდამჭერი. როგორც უმსხვილესი თურქული ბანკის შვილობილი, ჩვენ ვცდილობთ, ჯგუფში შემავალი კომპანიების მიერ დაგროვილი საუკეთესო გამოცდილება და პრაქტიკა შემოვიტანოთ საქართველოში. ჩვენი სტრატეგია ორიენტირებულია აქციონერისათვის გრძელვადიანი სტაბილური მომგებიანობის უზრუნველყოფასა და მდგრად ზრდა/განვითარებაზე, რისკების ეფექტური მართვით კარგად დაბალანსებული აქტივების ზრდით.

ჩვენი ძირითადი ღირებულებებია:

- მკაფიო ბიზნეს მოდელის შექმნა;
- მომხმარებლებზე ორიენტირებული კორპორაციული კულტურის ჩამოყალიბება;
- სტაბილური ფინანსური შედეგების უზრუნველყოფა.

ყოველი წლის ბოლოს ბანკი ახორციელებს მიმდინარე სიტუაციის დეტალურ შეფასებას და ანალიზის საფუძველზე განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი სამი წლისათვის. ბანკის სტრატეგია დეტალურად აღწერს იმ ძირითად პრინციპებს, რომლის მიხედვითაც ბანკი გეგმავს მისი ძირითადი გეგმებისა და შედეგების მიღწევას. 2022 წლის დასაწყისში ბანკმა განსაზღვრა სტრატეგია 2023 – 2025 წლებისათვის. 2025 წლისათვის განსაზღვრული მიზნების მისაღწევად ბანკი ძირითადად ორიენტირებულია შემდეგ პრინციპებზე:

- **ციფრული პროდუქტების ფართო არჩევანის განვითარება და შეთავაზება.** რადგან ციფრული პროდუქტები და მომსახურება სწრაფად ვითარდება და საქართველოში მათზე მოთხოვნაც სწრაფად იზრდება, ბანკი გეგმავს აქტიურად ინვესტირებას ტექნოლოგიებში, რათა შეძლოს ყველაზე მოქნილი და ეფექტური გადაწყვეტილებების შეთავაზება მისი მომხმარებლებისთვის. გვჯერა, რომ ეს საკითხი ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანია როგორც ბანკისათვის, ისე მისი მომხმარებლებისათვის ბიზნესში მაქსიმალური ეფექტურობის მისაღწევად, რომელიც, თავის მხრივ გამოათავისუფლებს მნიშვნელოვან დროს მათი საქმიანობის შემდგომი განვითარებისათვის.
- **მიოზიდოს და გაზარდოს მომხმარებელთა ბაზა** მრავალფეროვანი პროდუქტების შეთავაზებით მოქნილი პირობებითა და კონკურენტული ფასებით. რადგან ბანკი არის უმსხვილესი კერძო თურქული ბანკის შვილობილი, იგი აპირებს გამოიყენოს მშობელი კომპანიის კარგი რეპუტაცია და სანდოობა ფინანსური რესურსების კონკურენტულ ფასებში მოსაზიდად. ამ მიმართულების განვითარებისათვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია კვალიფიციური თანამშრომლების გუნდი, რაშიც ბანკი ახორციელებს მნიშვნელოვან ინვესტიციას, შესაბამისად, ბანკად ტრანსფორმაციის შემდეგ 2015 წელს თანამშრომლების რაოდენობა 58%-ით გაიზარდა (2024: 60; 2023: 58; 2022: 62; 2021: 63; 2015: 38).
- **დივერსიფიკაცია და კონცენტრაციის რისკის მინიმალური დონე,** რადგან ხელმძღვანელობა ფიქრობს, რომ ეს არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და მძლავრი იარაღი მდგრადი განვითარებისა და სტაბილური მომგებიანობისათვის.
- **ვაჭრობის დაფინანსების მიმართულების განვითარება.** რადგან თურქეთი საქართველოს უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორია და ასეობს ბევრი კომპანია, რომელიც დაკავებულია თურქეთთან ექსპორტ/იმპორტით, ამ კლიენტებისათვის, ამ მიმართულებით მომსახურებისა და ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა სხვადასხვა ტიპის საბანკო გარანტიებისა და აკრედიტივების შეთავაზებით წარმოადგენს ბანკისათვის ერთ-ერთ კონკურენტულ უპირატესობას ბაზარზე.

ბანკის საქმიანობა და არა-ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

- **ფინანსური კონსულტანტის მომსახურება.** ბანკი, როგორც უმსხვილესი საბანკო ჯგუფის წევრი, რომელიც წარმოდგენილია მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყანაში, ნერგავს ფინანსური კონსულტანტის მომსახურებას ჯგუფთან დაკავშირებული კომპანიების დახმარებით იმ კლიენტებისათვის, რომლებიც ძირითადად დაკავებული არიან ექსპორტით და შესაბამისად, მათთვის ძალზე მნიშვნელოვანი და ღირებულია ინფორმაცია და ცოდნა კონკრეტული ქვეყნის კანონმდებლობისა და რეგულაციების შესახებ.

ზემოთ აღნიშნული პრინციპების დაცვა ხელს უწყობს ბანკს თავის ძირითადი მიზნების მიღწევასა და აქტიურ მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდაში. რეგისტრირებული კლიენტების რაოდენობა 2024 წლის ბოლოსათვის შეადგენდა: 19 ათასს (2023: 19 ათასი; 2022: 18 ათასი; 2021: 16 ათასი; 2020: 14 ათასი; 2019: 13 ათასი; 2018: 12 ათასი; 2017: 10 ათასი; 2016: 8 ათასი).

2023-2025 წლების სტრატეგია დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ბანკის ხელმძღვანელობა აკონტროლებს განსაზღვრული პრინციპების ეფექტურ დანერგვას ბანკის ყოველდღიურ საქმიანობაში შედეგების ძირითადი მაჩვენებლების ანალიზის გზით. ხელმძღვანელობამ პროცესის ეფექტური კონტროლისათვის განსაზღვრა სტრატეგიის განხორციელების გეგმა. გეგმიებიდან მნიშვნელოვანი ჩამორჩენის თავიდან ასაცილებლად, ხელმძღვანელობა ყოველდღიურ რეჟიმში აკონტროლებს პროცესს და წარუდგენს მიმდინარე სტატუსს აღმასრულებელ და სამეთვალყურეო საბჭოებს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა

წინამდებარე დოკუმენტი დამტკიცებულია სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორთა საბჭოს მიერ. ნებისმიერი ცვლილება მასში უნდა დამტკიცდეს იგივე წესით.

საკრედიტო რისკების მართვის განყოფილება პასუხისმგებელია წინამდებარე პოლიტიკით განსაზღვრული პროცედურების დანერგვასა და განხორციელებაზე. ინსტრუქციის გადახედვა ხორციელდება წელიწადში მინიმუმ ერთხელ ან საჭიროებისამებრ.

წინამდებარე პოლიტიკა ძალაშია 2021 წლის მაისიდან.

სს „იშბანკი საქართველო“ აღიარებს, რომ მისმა საქმიანობამ შეიძლება იქონიოს პირდაპირი ან ირიბი გავლენა გარემოზე და იმ საზოგადოებაზე, სადაც ის მოღვაწეობს. ბანკის მიზანია პასუხისმგებლობით მართოს საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები, რათა მინიმუმამდე შეამციროს გარემოსა და დაინტერესებულ მხარეებზე გავლენა და გააძლიეროს ბანკის აქციონერებისთვის გრძელვადიანი სარგებლის მოტანა. მისი აქციონერებისთვის და დაინტერესებული მხარეებისთვის ამ კონცეფციის გადასაცემად, სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორთა საბჭომ მიიღო წინამდებარე **გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა**, რომელიც აღწერს ბანკის ვალდებულებებს მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებულ დაფინანსებასთან დაკავშირებით – პასუხისმგებლიანი კორპორაციული მმართველობის განუყოფელი კომპონენტის სახით.

ბანკი ცდილობს მისი საქმიანობა გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით აწარმოოს. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის სფეროში საერთაშორისო და სხვა საუკეთესო პრაქტიკის შენარჩუნებით ჩვენ ვალდებულებას ვიღებთ, რომ ჩვენი კლიენტებიც დააკმაყოფილებენ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობის მოთხოვნებს. ვაღიარებთ, რომ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენა და ანალიზი უნდა იყოს რისკების შეფასების ნორმალური პროცესის შემადგენელი ნაწილი. კლიენტებთან დაკავშირებით მიგვაჩნია, რომ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების, შრომის მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობა და ასევე მდგრადი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის პრაქტიკის გამოყენება მნიშვნელოვანი ფაქტორია ეფექტური კორპორაციული მმართველობის დემონსტრირებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კომერციული საკრედიტო საქმიანობისას რისკებზე დაფუძნებული, დარგობრივი, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორი შეფასების უზრუნველსაყოფად სს „იშბანკი საქართველომ“ შეიმუშავა **გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები**. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ბანკის საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და რუტინულად გამოიყენება ყველა კომერციული (ე.ი. იურიდიულ პირებთან) ოპერაციების განხორციელებისას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა, ისევე როგორც **გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურები**, მათ განსახორციელებლად საჭირო ინსტრუმენტებთან ერთად, წარმოადგენს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის ძირითად კომპონენტებს. ბანკმა შემდეგ თანამდებობებზე დანიშნა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი, რომელსაც პასუხისმგებლობა აქვს ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის მუშაობასა და შენარჩუნებაზე, რესურსების მართვაზე (ბიუჯეტი და პერსონალი) გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საკითხებზე თანამშრომელთა დატრენინგებისთვის.

საკრედიტო ოფიცერი, რომელსაც ევალება მიზნობრივი კლიენტის კომპანიის მოქმედი მოთხოვნების გარემოსდაცვითი შესაბამისობის შეფასება. მათ შორის ობიექტების მონახულება, საჭირო გარემოსდაცვითი და სოციალური დოკუმენტაციის შეგროვება (მაგ. ინფორმაცია, ნებართვები, ავტორიზაცია) და გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური მოხსენებების მომზადება (ან საკრედიტო განაცხადის გარემოსდაცვითი და სოციალური განყოფილება); შესაბამისი გარემოსდაცვითი წარმომადგენლობების, გარანტიებისა და შეთანხმებების უზრუნველყოფა ყველა იურიდიულ ხელშეკრულებაში; პორტფელის პროექტების შემოწმება რეგულარულად მოქმედი მოთხოვნების შესაბამისობაზე, ადგილზე ვიზიტებისა და წლიური მონიტორინგის ჩათვლით;

აღნიშნული პროცედურების გამოყენება მიზნად ისახავს იურიდიული პირებისთვის კრედიტის გაცემის და ინვესტიციების განხორციელების დროს გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებზე ყურადღების გამახვილებას აღნიშნული პროცედურების გამოყენებით, რათა მაქსიმალურად გამოვიყენოთ გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების შესაძლებლობები და მინიმუმამდე შევამციროთ ბანკის დაქვემდებარება გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხებით განპირობებული ფინანსური, რეპუტაციის შემლახავი და იურიდიული რისკის ფაქტორებისგან და შესაბამისი ოპერაციებით გამოწვეული ვალდებულებებისგან.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური პროცედურები გულისხმობს ოპერაციების კვალიფიცირებას და კატეგორიზაციას, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენას, შესაბამის შეფასებას, შემცირებას, კონტროლს, მონიტორინგს და ანგარიშგებას. პროცედურა ითვალისწინებს ESG ანგარიშგების და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების (2020 წლის თებერვალი) და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის შესრულების სტანდარტების (PS) და შესრულების მოთხოვნების (PR) შესაბამის განხილვას.

წიანმდებარე გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკის განხორციელება უზრუნველყოფს ბანკის ოპერაციების შესაბამისობას პილარ 3 რეგულაციებთან, საქართველოს კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსთან, მდგრადი დაფინანსების გზამკვლევთან, გარემოსდაცვითი და სოციალური მმართველობის (ESG) სტანდარტებთან (სეზ, 2018) და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის რეგულაციებთან.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ყველა კომერციული ოპერაციისთვის ბანკი მიიღებს შესაბამის ზომებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ კლიენტები გამოავლენენ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვისადმი ორგანიზებულ და სისტემურ მიდგომას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სრული შესაბამისობა გარემოსდაცვით, სოციალურ, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ადგილობრივ და საერთაშორისო რეგულაციებთან და სტანდარტებთან.

აღნიშნული პროცედურები ითვალისწინებს PS/PR – ების გამოყენებას, სადაც დაფინანსებული საქმიანობა არის მნიშვნელოვანი სოციალური ან/და გარემოსდაცვითი რისკების მქონე. ასეთ შემთხვევებში სათანადოდ განიხილება PS/PR– ების გამოყენების შესაძლებლობა და განისაზღვრება გარიგებისადმი მათთვის დამახასიათებელი მისადაგების საკითხი. მაშინ, როდესაც ჩაითვლება, რომ კონკრეტული PS/PR – ების გარიგებისთვის მისადაგება შესაძლებელია, ბანკი კლიენტთან ითანამშრომლებს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ზომების მიღება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესამცირებლად ან თავიდან ასაცილებლად. გარკვეულ სიტუაციებში, ბანკს შეუძლია მიმართოს თავის პარტნიორებს, მათ შორის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს შესაბამისი რჩევის ან/და დახმარების მიღების მიზნით, რათა უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორი მართვა კლიენტისთვის დაფინანსების მიწოდებამდე.

ბანკის პროცედურების თანახმად, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესაბამისი შეფასების განსაზღვრა დამოკიდებულია შემდეგ ფაქტორებზე, რომელიც შესაფერისია ყველა ოპერაციისთვის: სესხის სახეობა, მიზნობრიობა, მოცულობა, ვადები, გირაო და საქმიანობის დარგი.

ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების განხორციელება გულისხმობს შემდეგი საკითხების შესაბამის გათვალისწინებას:

კვალიფიკაცია – შემოთავაზებული საქმიანობა ექვემდებარება თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების შეზღუდვებს;

კატეგორიზაცია – რა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებია დაკავშირებული ასეთ საქმიანობასთან;

შეფასება – კლიენტის საქმიანობასთან, წარმადობასთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული ფაქტობრივი გარემოსდაცვითი და სოციალური ზემოქმედებების და რისკების გამოვლენა, ამ რისკების პასუხისმგებლობით მართვისა და პოტენციური გავლენის მინიმუმამდე შემცირებისთვის არსებული რესურსების გამოვლენა და სათანადო შეფასება;

კონტროლი – შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების გამოვლენა და კოდიფიცირება (მაგ. სამოქმედო გეგმები, შეთანხმებები, სხვ.)

მონიტორინგი და ანგარიშგება ESG-ის ანგარიშგებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრინციპების და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციების შესაბამისად;

აღნიშნული პროცედურების განხორციელებისას ბანკი რეგულარულად და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობის გზით ატარებს შესაბამის თანამშრომლების ტრენინგებს. ის ეყრდნობა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინსტრუმენტების მრავალსახეობას. სს „იშბანკი საქართველო“-ს სასწავლო გეგმა მოიცავს შემდეგს:

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

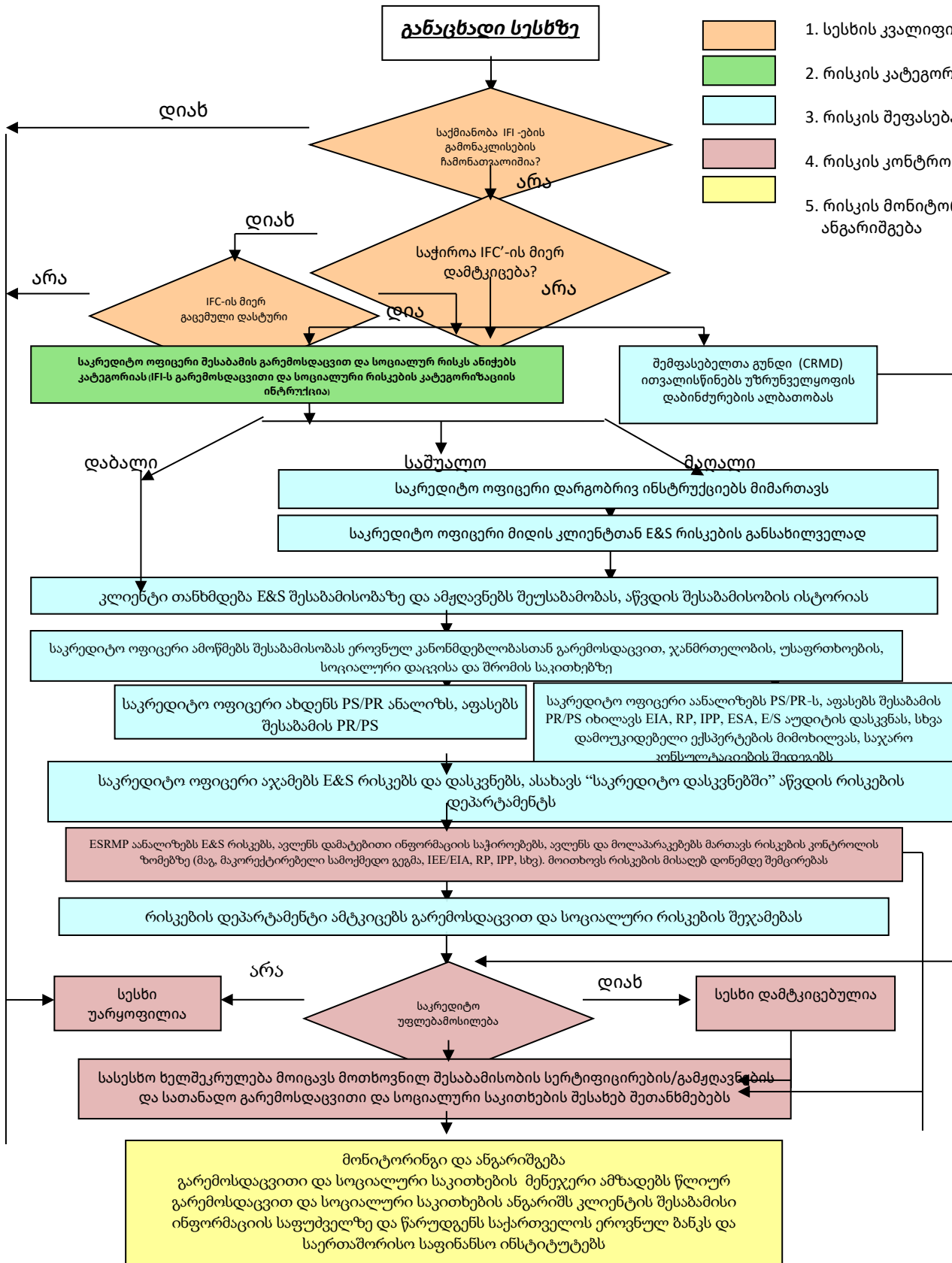
- მდგრადობის ტრენინგი და ელექტრონული სწავლების პროგრამა (STEP) https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/tools+for+clients;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის ვებინარების მოსმენა: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვასთან დაკავშირებული ხელმისაწვდომია მისამართზე : https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/company-resources/ifc_sustainability_webinars#FI-DD, კონკრეტულად:
- პრაქტიკული სახელმძღვანელო გარემოსდაცვითი და სოციალური (E&S) სათანადო კომპლექსური შესწავლის შესახებ, რომელიც შეესაბამება IFC- ის ფინანსური შუამავლების საქმიანობის სტანდარტებს: <https://www.youtube.com/watch?v=JWjCwUQb0D4&feature=youtu.be>
- ეკოლოგიური და სოციალური მართვის სისტემები და ინსტრუმენტები ფინანსური ინსტიტუტებისთვის, რომლებიც აფინანსებენ მცირე და საშუალო საწარმოებს - სანდრა აბიოლა :<https://www.youtube.com/watch?v=g8ni5z4nkzU&feature=youtu.be>

სს „იშბანკის“ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პროცედურების სქემატური გამოსახულება წარმოდგენილია ქვემოთ, მასში მოცემულია საკრედიტო განაცხადის შეფასების პროცესის ეტაპები, რომელიც განსაზღვრავს შეფასების პროცესის თანმიმდევრობას და რომლის მიზანს წარმოადგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასების გარიგებასთან დაკავშირებულ შესაძლო გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებთან შესაბამისობა:

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სექმატური

ლეგენდა:

- 1. სესხის კვალიფიკაცია
- 2. რისკის კატეგორიზაცია
- 3. რისკის შეფასება
- 4. რისკის კონტროლი
- 5. რისკის მონიტორინგი და ანგარიშგება

* სოციალური უსაფრთხოება გულისხმობს კანონებს, რომლებიც ძირითად მოსახლეობას და იძულებით გადასახლებულ ადამიანებს შეეხება EIA = გარემოზე ზეგავლენის შეფასება, ESA = გადაშენების პირად არსებული ჯიშების შესახებ კანონი, IEE = პირველადი გარემოსდაცვითი შემოწმება, IFI = საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები, IPP = ძირითადი მოსახლეობა, PR = შესრულების მოთხოვნა, PS = შესრულების სტანდარტი, RP = განსახლების გეგმა, SR = უსაფრთხოების მოთხოვნები

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

1. ოპერაციების კვალიფიკაცია

კორპორაციული, მცირე და საშუალო სექტორის დეპარტამენტის ყველა თანამშრომელი ვალდებულია შეამოწმოს დაფინანსებისთვის მოთხოვნილი საქმიანობა არის თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების აკრძალული საქმიანობების სიაში (იხილეთ დანართი A), რათა განისაზღვროს, შედის თუ არა შემოთავაზებული საქმიანობა დაფინანსების სფეროში.

თუ დაფინანსებისთვის შემოთავაზებული საქმიანობა არ არის აკრძალული, საკრედიტო ოფიცერი განსაზღვრავს საჭიროა თუ არა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების დასტური. თუ დასტური საჭიროა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი ამის თაობაზე თხოვნით მიმართავს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის საკონტაქტო პირს.

თუ საქმიანობა არ არის აკრძალული და/ან თუ საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის წინასწარი დასტური არ არის საჭირო, ან თუ საჭირო დასტური მიღებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციიდან, შემოთავაზებული ოპერაცია ჩაითვლება დაფინანსებისთვის კვალიფიციურად ბანკის საკრედიტო ოფიცრის მიერ. ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები საკრედიტო ოფიცრის მიერ ჩაიდება მსესხებლის საქმეში. სესხის გამოყოფის შემდეგ ყველა დოკუმენტი უნდა ინახებოდეს საკრედიტო ადმინისტრაციის დეპარტამენტში. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი განახორციელებს ოპერაციის რისკის ანალიზს, ქვემოთ აღწერილი გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკის მართვის პროცედურების შესაბამისად.

2. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია

სს „იშბანკი საქართველოს“ მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კატეგორიზაცია ხდება **საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების და საქართველოს ეროვნული ბანკის** გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების შესაბამისად.

დაბალი რისკი - ოპერაციები, რომლებსაც გააჩნიათ მინიმალური ან არანაირი გარემოსდაცვითი და სოციალური საზიანო გავლენა. ზოგადად ასეთი შემთხვევების შემდგომი ანალიზი აღარ ხორციელდება (გამოვლენის და ამგვარად იდენტიფიცირების შემდეგ). მოთხოვნები გულისხმობს მხოლოდ კლიენტის დასაბუთებას, სერტიფიცირებას ან შესაბამისობას გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან შრომის საერთაშორისო ან ეროვნულ კანონმდებლობასთან და მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობის ან შეუსაბამობის შესახებ.

საშუალო რისკი - ოპერაციები გარემოსდაცვითი და სოციალური კუთხით უარყოფითი გავლენის მქონე შეზღუდული პოტენციალით, ასეთი შემთხვევები მცირე რაოდენობისაა და ადგილმდებარეობის მიხედვით განისაზღვრება, მეტწილად გამოსწორებადია, უდაოდ შეიძლება მისი გამოვლენა შეფასების ეტაპზე და თავისუფლად გვარდება რისკის შემცირების ზომების გამოყენებით, რასაც ტიპურად სჭირდება შეზღუდული ან აქცენტირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური შეფასება, ან გარემოსდაცვითი ზომების, დაბინძურების ნორმების, დიზაინის კრიტერიუმების ან სამშენებლო სტანდარტების პირდაპირი მიყენება.

მაღალი რისკი - ოპერაციები პოტენციურად საკმაოდ მნიშვნელოვანი, უარყოფითი და/ან გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ეფექტით, რომლის მასშტაბების განსაზღვრაც შეიძლება რთული იყოს სესხზე განაცხადის წარდგენისას. ამას სჭირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების და ეფექტის ანალიზი ბანკის კლიენტის ფუნქციონირების გავლენის მთლიანი არეალის კონტექსტში. რისკის შეფასების ფარგლებში კლიენტი გამოავლენს ცალკეულ პირებს და ჯგუფებს, რომლებზეც მისი საქმიანობის გავლენა განსხვავებული ან დისპროპორციული შეიძლება იყოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მაღალი/კატეგორია A - პოტენციურად მაღალი საზიანო ეფექტით სოციალურ ყოფაზე ან გარემოზე, რაც შეიძლება გახდეს მრავალმხრივი, გამოუსწორებელი ან უპრეცედენტო. შესწავლა მოითხოვს დამოუკიდებელი გარეშე ექსპერტების და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართვას სიღრმისეული შესწავლის/ შეფასების პროცესში.

კვალიფიცირებული ოპერაციების კატეგორიზაცია მოხდება (მათ შორის NACE კოდებით, ამ ოპერაციებთან ტიპურად დაკავშირებული შესაბამისი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესაბამისად) საკრედიტო ოფიცრის მიერ, რომელიც გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მენეჯერის მიერ იქნება დამტკიცებული.

იმ ოპერაციების გარდა, რომლებიც შეფასებულია დაბალი რისკის მქონედ, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიზაციის სახელმძღვანელოს მიხედვით, ბანკი, პოლიტიკის შესაბამისად, ასევე ახდენს ყველა იმ კომერციული ოპერაციის კლასიფიკაციას, რომელიც 1 მილიონ აშშ დოლარზე ნაკლებია და გააჩნია 36 თვეზე ნაკლები დაფარვის ვადა, როგორც დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონედ, ვინაიდან ზოგადად მიიჩნევა, რომ ასეთი გარიგებები სოციალურ გარემოზე მინიმალური რისკის მატარებელია, ან რისკი საერთოდ არ არსებობს.

ყველა იმ ოპერაციისთვის, რომლებიც შეფასებულია როგორც დაბალი რისკის მქონე, კლიენტები ვალდებული არიან დაიცვან შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის, შრომის კანონები და სხვა მოთხოვნები. PS/PR მოთხოვნები არ გამოიყენება დაბალი რისკის კატეგორიად შეფასებულ ოპერაციებზე.

საშუალო ან მაღალი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის კატეგორიაში შემავალი ოპერაციებისთვის, ბანკის გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასება შეესაბამება კლიენტის ოპერაციების ხასიათს და მასშტაბს, ასევე შეესაბამება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების დონეს. კლიენტისგან ბანკი მოელის გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის შესაბამისი კანონმდებლობის დაცვას, ინფორმაციის საჯარო გამჟღავნების და კონსულტაციების მოთხოვნების დაკმაყოფილებას. ხოლო როდესაც ბანკის მიერ დაფინანსებული ოპერაცია მნიშვნელოვან გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს წარმოადგენს, დროის გონივრულ მონაკვეთში ოპერაცია უნდა მოექცეს შესაბამისობაში PS/PR მოთხოვნებთან.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციების თაობაზე სს „იშბანკი საქართველო“ ვალდებულია ინფორმაცია შეატყობინოს საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

მაღალი რისკის/A კატეგორიის ოპერაციებისთვის მოწვეული კონსულტანტი უნდა ჩაერთოს ESDD ანგარიშის მომზადების პროცესში.

ზემოთხსენებული საშუალო და მაღალი რისკის ოპერაციების მოთხოვნების გარდა, გარკვეული მაღალი რისკის და ყველა A კატეგორიის ოპერაციებისთვის კლიენტს მოეთხოვება წარმოადგინოს დამოუკიდებელი ტექნიკური მტკიცებულება, რომელიც ადასტურებს მის საქმიანობასთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის, მონიტორინგის და შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელებას და PS/PR მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

3. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასება

დაბალი რისკის მქონე ოპერაციები

დაბალი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის საკრედიტო ოფიცერი კლიენტს აცნობებს ბანკის მოთხოვნებს, შესაბამისად, კლიენტმა უნდა წარმოადგინოს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომის ყველა კანონთან და მარეგულირებელ აქტთან მისი შესაბამისობის სერტიფიკატი (ან არსებითი შეუსაბამობის გამჟღავნება). საკრედიტო ოფიცერი საკრედიტო დასკვნაში ასახავს კლიენტის გარემოსდაცვით და სოციალურ საკითხებს.

საკრედიტო ოფიცერი ამოწმებს შესაბამისობას გარემოსდაცვის, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების, სოციალური დაცვისა და შრომის შესახებ შესაბამის ეროვნულ კანონებთან.

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციები

ზემოთხსენებული დაბალი რისკის მქონე ოპერაციების გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, საშუალო გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური რისკის შემცველი ყველა ოპერაციისთვის საკრედიტო ოფიცერმა უნდა გამოავლინოს და შეაფასოს ასევე კლიენტის საქმიანობასთან და სამოქმედო სფეროსთან დაკავშირებული პოტენციური გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკები.

საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს შესაბამის დარგობრივ მითითებებს, რომელიც გამოქვეყნებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ, რათა გაეცნოს პოტენციურ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს, რომლებიც დაკავშირებულია ამ კლიენტის ბიზნეს საქმიანობასთან. მათი გააანალიზების შემდეგ საკრედიტო ოფიცერი ეწვევა კლიენტს ამ პოტენციური რისკების განსახილველად და შესაფასებლად, რათა იხილოს რამდენად აქტუალურია ისინი ამ კლიენტის საქმიანობაში და პასუხისმგებლობით თუ ეკიდება ამ რისკების მართვას კლიენტი.

ობიექტზე ვიზიტის დროს საკრედიტო ოფიცერი განიხილავს გარემოსდაცვით, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების, სოციალური დაცვის და შრომით სფეროში შესაბამის ეროვნულ კანონმდებლობასთან კლიენტის შესაბამისობას. ის გამოიყენებს შესრულების სტანდარტების და მოთხოვნების შემოწმების მითითებებს (დანართი B) კლიენტის საქმიანობის მათთან შედარების და აქტუალურობის განსაზღვრის მიზნით. თუ რომელიმე PS/PR მოთხოვნა გასათვალისწინებელია, საკრედიტო ოფიცერმა უნდა შეაფასოს კლიენტის შესაბამისობა PS/PR მოთხოვნებთან და კლიენტს გააცნოს შესაბამისი გარემოსდაცვითი ან სოციალური საკითხები და მოთხოვნები, რომლებიც გამომდინარეობს PS/PR მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო ოფიცერი შეადგენს მოკლე საინფორმაციო ბარათს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესახებ, რომელსაც განსახილველად წარუდგენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერს, სანამ განაცხადი საკრედიტო კომიტეტზე განიხილება. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საინფორმაციო ბარათი კლიენტის საკრედიტო საქმის ნაწილი გახდება და მის საქმეში ჩაიდება.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)**მაღალი რისკის მქონე ოპერაციები**

საშუალო რისკის მქონე ოპერაციებისთვის ზემოთ აღწერილი გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნების გარდა, ყველა მაღალი და A კატეგორიის გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მქონე ოპერაციებისთვის “იშბანკი საქართველო” გარე კონსულტანტს დაიქირავებს იმის დასადგენად, შესრულებული არის თუ არა ყველა გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნა (დაკავშირებული შეფასება და/ან აუდიტი), ასევე საჯარო განხილვებისა და დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობის საჭიროების განსასაზღვრად, მოხდა თუ არა კლიენტის მიერ რისკის შემცირების ყველა საჭირო ღონისძიების განხორციელება, ან არეობს თუ არა მისაღები დროის ვადებში მათი განხორციელების განზრახვა.

გარე კონსულტანტი დაქირავებული უნდა იყოს ყველა მაღალი და A კატეგორიის პროექტების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სიღრმისეული შესწავლის პროცესში მონაწილეობისთვის, რათა შეფასდეს მოთხოვნებთან შესაბამისობა (რაც გულისხმობს, თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ მასპინძელი ქვეყნის გარემოსდაცვითი და სოციალური კანონებითა და მარეგულირებელი ნორმებით, საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის სამოქმედო სტანდარტებით).

ყველა მაღალი რისკის/A კატეგორიის პროექტი შემოწმდება PS/PR შეფასების სახელმძღვანელოს შესაბამისად, როგორც ეს მოცემულია B დანართში.

A კატეგორიის ოპერაციები

A კატეგორიის ოპერაციებისთვის, ან მაშინ, როდესაც ოპერაცია გულისხმობს „გრინფილდის“ ტიპის პროექტს (ანუ სრულიად ახალ ბიზნესს და არა არსებულის გაფართოებას), ან მაღალი რისკის მქონე საქმიანობის მსხვილი გაფართოების ან მოდიფიკაციისთვის, საკრედიტო ოფიცერი უზრუნველყოფს გარემოზე ზეგავლენის შეფასების, საჯარო გამჟღავნების, დაინტერესებული მხარეების ჩართულობის აუცილებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას.*

*თუ ოპერაცია პოტენციურად გულისხმობს გარემოსდაცვით და სოციალურ გავლენას, რამაც შეიძლება მაღალ რისკად ან A კატეგორიად აქციოს პროექტი, მისი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური დაცვის დოკუმენტები განხილული და შეფასებული უნდა იყოს საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მოთხოვნების შესაბამისად.

ყველა ოპერაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის მენეჯერი პასუხისმგებელია გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საბოლოო შეფასებაზე და ყველა საჭირო ზომის განხორციელებაზე ამჟამად არსებული, ან მომავალში შესაძლო რისკების თავიდან ასაცილებლად, ან მინიმუმამდე დასაყვანად. საკრედიტო ოფიცერი გამოიყენებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინსტრუმენტებს, რაც გულისხმობს, თუმცა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ელ. სახელმძღვანელოთი და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გზამკვლევით. ამგვარად განისაზღვრება შესაბამისი და მოთხოვნილი გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია ოპერაციის რისკების შესახებ არის თუ არა ხელმისაწვდომი. განისაზღვრება ასევე რამდენად გააჩნია ამჟამად ან მომავალში კლიენტს დამცავი მექანიზმები, რათა გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხები მაღალი პასუხისმგებლობით მართოს.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

როდესაც უძრავი ქონება დაგირავებულია უზრუნველყოფის სახით და მისი საბაზრო ღირებულება აღემატება 1 მილიონ ლარს, შიდა შემფასებელი გაითვალისწინებს მიწის დაბინძურების პოტენციალს. შემფასებელი შეეცდება განსაზღვროს მიწა დაბინძურებული იყო წინა გამოყენების შედეგად თუ არა, გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტი ოდესმე ჩატარებულა თუ არა და მის მიერ ჩატარებულ კვლევას მოკლედ აღწერს შეფასების აქტში და კლიენტის საკრედიტო საქმეში შეიტანს. მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკის შემცველი დაბინძურების შემთხვევაში, თუ არ ჩატარებულა შესაბამისი გარემოსდაცვითი აუდიტი, ბანკმა შეიძლება კლიენტს სესხის დამტკიცებამდე მოსთხოვოს გარემოსდაცვითი და სოციალური აუდიტის ჩატარება (მაკორექტირებელი ზომების გეგმის მომზადების ჩათვლით).

გარემოსდაცვითი და სოციალური შეფასების მიზანია განისაზღვროს რამდენად ფუნქციონირებს კლიენტი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობით. ბანკის თანამშრომლებმა რომ შეძლონ ასეთი დასკვნის გაკეთება, მათ კარგად უნდა ესმოდეთ ზოგადად მათი კლიენტების გარემოსდაცვითი და სოციალური ვალდებულებები. იმისათვის, რომ ბანკის თანამშრომლები ინფორმირებულნი იყვნენ ამ სფეროში, კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესის დეპარტამენტების იურიდიული კადრები პასუხისმგებელნი იქნებიან გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, უსაფრთხოების და შრომითი კანონმდებლობის ცვლილებების მონიტორინგზე, მათ შესახებ დეპარტამენტში თანამშრომლების ინფორმირებაზე, როდესაც ამ მნიშვნელოვან შემოთავაზებულ ან ფაქტობრივ ცვლილებებს ბანკის კლიენტებზე არსებითი გავლენა ექნებათ.

4. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების კონტროლი

საკრედიტო ოფიცერი პასუხისმგებელია დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების საფუძველზე განსაზღვრული მაკონტროლებელი ზომების შესრულების უზრუნველყოფაზე და კლიენტის მიერ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შემცირებისთვის განსაზღვრულ ნაბიჯებზე. ნავარაუდევ გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებზე დაყრდნობით რისკის კონტროლის სტრატეგია შეიძლება გულისხმობდეს კლიენტისგან კონკრეტული ქმედებების განხორციელების მოთხოვნას, გარკვეული ინვესტიციების განხორციელებას ან კონკრეტული გარემოსდაცვითი ან სოციალური სამოქმედო გეგმის შემუშავებას და განხორციელებას, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ან შემცირებული გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური ზემოქმედება და/ან სპეციფიკური მონიტორინგისა და ანგარიშების მოთხოვნები. სესხის ხელშეკრულება შეიძლება შეთანხმებების სახით მოიცავდეს აღნიშნულ მოთხოვნებს.

როგორც მინიმუმ, სესხის ხელშეკრულება ყველა კლიენტისგან მოითხოვს წერილობით დასტურს იმის შესახებ, რომ მათი საქმიანობა შეესაბამება გარემოსდაცვითი, ჯანდაცვის, შრომის და შრომის უსაფრთხოების საერთაშორისო და ეროვნულ რეგულაციებს და სტანდარტებს; ან ბანკს კლიენტმა უნდა აცნობოს ნებისმიერი შეუსაბამობის შესახებ.

5. მონიტორინგი

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მონიტორინგი ხორციელდება სს „იშბანკი საქართველო“-ს მიერ განსაზღვრული მონიტორინგის პროცედურების ფარგლებში. საკრედიტო ოფიცერი პერიოდულად განახორციელებს რისკების მონიტორინგს შესაბამისი კატეგორიის მიხედვით (მინიმუმ ყოველ ექვს თვეში). მნიშვნელოვანი რისკის შესახებ საინფორმაციო ბარტი თან დაერთვება ზოგადი მონიტორინგის საბუთებს და შეინახება კლიენტის საკრედიტო საქმეში.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საგანგებო სიტუაციები

ბანკის კლიენტები ვალდებული არიან ბანკს აცნობონ ის შემთხვევები და ინციდენტები, რომლებსაც უკვე ჰქონდათ ან სავარაუდოდ ექნებათ მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ადამიანების ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე (მაგ. თანამშრომლებზე, მეზობლებზე, მომხმარებლებზე), რაც ასევე მოიცავს ამ ინციდენტების საპასუხოდ კლიენტის მიერ დაგეგმილ ან განხორციელებულ რეაგირების ზომებს, რომლებიც შესაბამისობაშია იურიდიულ რეგულაციებთან.

შეტყობინება საგანგებო სიტუაციის შესახებ სავალდებულოა ბანკის ყველა ტიპის სესხზე, მიუხედავად მათი გარემოსდაცვითი რისკის დონისა, თანხობრივი ოდენობისა, ტიპისა ან ვადისა.

კონკრეტულად, შემდეგი მოვლენები, რომლებსაც მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენის მოხდენა შეუძლია გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე უნდა იქნეს მიჩნეული ინციდენტებად:

- თუ ნებისმიერი შესაბამისი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების ან შრომის კანონმდებლობა მოითხოვს ინციდენტის შესახებ სამთავრობო უწყების ან დაწესებულებისთვის ინფორმაციის მიწოდებას;
- თუ ინციდენტი გულისხმობს მნიშვნელოვან დაზიანებებს, ფატალურ შემთხვევას ან სერიოზულ, მრავლობით ტრამევებს, რის გამოც ჰოსპიტალიზაციაა საჭირო;
- თუ ინციდენტი საზოგადოებისთვის ცნობილი გახდა მასობრივი საინფორმაციო საშუალებებით ან სხვაგვარად.

სს „იშზანკი საქართველო“ ინფორმაციას მიაწვდის პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს და საქართველოს ეროვნულ ბანკს ნებისმიერი მსგავსი საგანგებო სიტუაციის უბედური შემთხვევის/ინციდენტის შესახებ, რომელიც დაკავშირებულია რომელიმე მის კლიენტთან და მას უკვე ჰქონდა ან სავარაუდოდ ექნება მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა გარემოზე, ჯანმრთელობაზე ან უსაფრთხოებაზე, ფაქტის გამოვლენიდან 3 სამუშაო დღის ვადაში (კლიენტიგან, ან სხვა წყაროდან მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე).

6. ანგარიშგება და ინფორმაციის გამჟღავნება

ანგარიში წარედგინება საქართველოს ეროვნულ ბანკს და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციას.

სს „იშზანკი საქართველო“ მიაწვდის ESG - სთან დაკავშირებულ ინფორმაციას შემდეგი ელემენტების შესაბამისად, რომლებიც აისახება საანგარიშო ფორმატში (დანართი D): ა) ბიზნესის მოდელი; ბ) პოლიტიკა და კომპეტსური ანალიზი; გ) შედეგები; დ) ძირითადი რისკები და მართვა, და ე) შესრულების ძირითადი ინდიკატორები. ანგარიშგების ფორმა შეესაბამება ეროვნული ბანკის ESG ანგარიშგებისა და გამჟღავნების პრინციპებსა და საერთაშორისო ფინანსური კორპორაციის რეგულაციებს.

7. დანართი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

საქმიანობის ჩამონათვალი, რომლის დაფინანსებაც გამორიცხულია სს „იშზანკი საქართველო“-ს მიერ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათალის თანახმად.

1. ბანკი არ დააფინანსებს საქართველოს კანონმდებლობით ან ნორმატიული აქტებით, საერთაშორისო კონვენციებითა და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული ნებისმიერი საქონლის წარმოებას ან ვაჭრობას.
2. ზემოთხსენებულის ზოგადი ხასიათის შეზღუდვის გარეშე, ბანკი არ დააფინანსებს და არც დაამტკიცებს სესხებს შემდეგი საქმიანობისთვის:

7. დანართი A – საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების გამონაკლისთა ჩამონათვალი

- a. იძულებითი ან არასრულწლოვანთა¹ საზიანო ან ექსპლუატატორული შრომის შემცველი წარმოება ან საქმიანობა.^{2 15}
- b. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან მარეგულირებელი ნორმებით, ასევე საერთაშორისო კონვენციებით და შეთანხმებებით უკანონოდ მიჩნეული პროდუქციის წარმოება ან ვაჭრობა.
- c. პორნოგრაფიასთან ან პროსტიტუციასთან დაკავშირებული ნებისმიერი ბიზნესი.
- d. ველოური ბუნებით და მისი პროდუქტებით ვაჭრობა „გადაშენების გზაზე მყოფი და ველოური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ კონვენციის“ ფარგლებში.⁵
- e. სახიფათო მასალების წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, მაგ. რადიოაქტიური მასალები¹⁴, მათ შორის ატომური რეაქტორის და მისი კომპონენტების, დაუშლელი აზბესტის ბოჭკო.¹⁴
- f. მეზობელ ქვეყნებს შორის ვაჭრობა ნარჩენებით და ნარჩენი პროდუქციით, გარდა შემთხვევებისა, როდესაც ბაზელის კონვენციასთან და მის ქვე-ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობაშია კომპანიის საქმიანობა.¹⁷
- g. გადასაგდები ბადით თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში, თუ ბადის სიგრძე აღემატება 2.5 კილომეტრს.
- h. თევზაობა საზღვაო აკვატორიაში ან სანაპიროზე, მაგ. დიდი მასშტაბის პელაგიური გადასაგდები ბადის გამოყენებით და თხელი ნაქსოვი ბადით, რაც საფრთხის შემცველია დიდი რაოდენობის დაუცველი და დაცული ჯიშებისთვის და აზიანებს საზღვაო აკვატორიის ბიომრავალფეროვნებასა და ჰაბიტატს.
- i. ფარმაცევტული³, მასალების, პესტიციდების/ჰერბიციდების⁴, ქიმიური ნივთიერებების, ოზონის გამცვეთი ნივთიერებების⁸ და სხვა სახიფათო მასალების¹⁹ წარმოება და ვაჭრობაში გამოყენება, რაც ექვემდებარება საერთაშორისო აკრძალვებს ეტაპობრივი შემცირების მიზნით.
- j. კრიტიკული ჰაბიტატის¹⁰ განადგურება⁹.
- k. მასპინძელი ქვეყნის კანონმდებლობით ან საერთაშორისო კონვენციებით აკრძალული საქმიანობა, რაც უკავშირდება ბიომრავალფეროვნების რესურსების დაცვას¹⁸.
- l. კრიტიკული კულტურული მემკვიდრეობის ან კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი სახეცვლილება, ზიანი ან დემონტაჟი²⁰
- m. რასისტული, ანტი-დემოკრატიული და/ან ნეო-ნაციტური მასალების წარმოება და გავრცელება.
- n. იარაღის და აღჭურვილობის, ასევე პარამილიტარისტული მასალების^{13 21} წარმოება და ვაჭრობა¹².
- o. თამბაქოს¹³ წარმოება და ვაჭრობა¹².
- p. ალკოჰოლური სასმელების (ლუდის და ღვინის გარდა)¹³ წარმოება და ვაჭრობა¹².
- q. სათამაშო ბიზნესი, კაზინო და მსგავსი ობიექტები 12 13.
- r. პოლიქრონიზებული ბიფენოლის შემცველი პროდუქციის და სხვა სახიფათო ქიმიური მასალების¹⁹ წარმოება და გამოყენება⁷.
- s. ხისა და სხვა სატყეო მასალების წარმოება ან ვაჭრობა, მდგრადი განვითარების პრინციპით მართვადი ტყის რესურსების გარდა.
- t. კომერციული მორების წარმოება ან სამორე აპარატურის შესყიდვა პირველად ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში ან ძველ ნაზარდ ტყეებში გამოსაყენებლად.
- u. ნავთობისა და სხვა საზიანო ნივთიერებების გადაზიდვა ცისტერნებით, რომლებიც ვერ აკმაყოფილებენ საერთაშორისო საზღვაო ორგანიზაციის მოთხოვნებს²⁰
- v. შესაბამისი ქვეყნის ექსპორტისა და იმპორტის აუცილებელი ლიცენზიების და სხვა სატრანზიტო ნებართვების გარეშე საქონლით ვაჭრობა.
- w. ნებისმიერი კომერციული სამორე საქმიანობა პირველადი ტროპიკული ტენიანობის ტყეებში გამოსაყენებლად.

სქოლიო:

- 1) იძულებითი შრომა არის საქმე ან მომსახურება, რომელიც არ სრულდება ნებაყოფლობით და რომელიც დაშინების ან ჯარიმის მუქარით ეკისრება ადამიანს – შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის კონვენციების თანახმად.
- 2) შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ადამიანის ფუნდამენტური უფლებების კონვენციების თანახმად, სამსახურში შეიძლება დასაქმდეს ადამიანი, რომელსაც უკვე შეუსრულდა 14 წელი (კონვენცია მინიმალური ასაკის შესახებ, C138, მუხლი 2), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ადგილობრივი კანონმდებლობა სავალდებულო სასკოლო დასწრების ან დასაქმების მინიმალურ ასაკად სხვა ასაკია მითითებული. ასეთ შემთხვევებში უპირატესობა მიენიჭება ამ ორ შორის მეტ წლოვანებას.
- 3) ფარმაცევტული პროდუქციის ჩამონათვალი, რომელიც ეტაპობრივი ამოღების საერთაშორისო მექანიზმს ექვემდებარება შეგიძლიათ იხილოთ ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის ინტერნეტ გვერდზე <http://www.who.int>.
- 4) პესტიციდების და ჰერბიციდების ჩამონათვალი, რომელიც ექვემდებარება ეტაპობრივი ამოღების ან აკრძალვის მექანიზმს ხელმისაწვდომია შემდეგ გვერდზე ინტერნეტში <http://www.pic.int>.
- 5) „კონვენცია გადაშენების გზაზე მყოფი და ველური ბუნების ფლორისა და ფაუნის საერთაშორისო ვაჭრობის შესახებ“. ეს ჩამონათვალი ხელმისაწვდომია ინტერნეტში ევრობანკის გვერდზე და ასევე კონვენციის გვერდზე <http://www.cites.org>,
- 6) ეს არ ეხება სამედიცინო აპარატურის, ხარისხის კონტროლის (გაზომვის) აპარატურას და სხვა აპარატურის შემენას, სადაც საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია, გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია და სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებს მიაჩნიათ, რომ რადიოაქტიური წყაროები ტრივიალურია და/ან ადექვატურად დაცული.
- 7) პოლიქრონიზებული ბიფენოლი არის ძალიან ტოქსიკური ქიმიური ელემენტების ჯგუფი, რაც სავარაუდოდ 1950–1985 წლებში წარმოებულ ზეთოვან ელექტრო ტრანსფორმატორებში, სტიმულატორებში და გადამრთველებში გვხვდება,
- 8) ოზონის გამცვეთი ნივთიერებები; ქიმიური ნაერთები, რომლებიც რეაგირებენ და ცვეთენ სტრატოსფერულ ოზონს, რაც ხვრელებს წარმოქმნის ოზონის ფენაში. მონრეალის პროტოკოლში ჩამოთვლილია ნივთიერებები და მათი სამიზნე შემცირების ინდიკატორები და ამოღების თარიღები. ქიმიური ნაერთების ჩამონათვალი რეგულირდება მონრეალის პროტოკოლით, რომელიც მოიცავს აეროზოლს, რეფრიგერანტებს, ქაფის ამომღრქვევ აგენტებს, ხსნარებს და ცეცხლისგან დამცავ აგენტებს, ხელმომწერი ქვეყნების დეტალებით და ეტაპობრივი ამოღების სამიზნე თარიღებით. ეს ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ევრობანკიდან (ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი): http://ozone.unep.org/new_site/en/index.php
- 9) განადგურება გულისხმობს (I) ჰაბიტატის ერთიანობის განადგურებას ან სერიოზულ შემცირებას, გრძელვადიან ცვლილებას მიწის ან წყლის მოხმარებაში (2) ჰაბიტატის იმგვარი შეცვლა, რაც მათ როლსა და ფუნქციას (იხილეთ სქოლიოს შენიშვნა 8) უკარგავს.
- 10) კრიტიკული ჰაბიტატი არის ბუნებრივი და მოდიფიცირებული ჰაბიტატის დანაყოფი, რომელიც განსაკუთრებულ ყურადღებას მოითხოვს. კრიტიკული ჰაბიტატი გულისხმობს მაღალი ფასეულობის ბიომრავალფეროვნების სფეროებს, რომლებიც აკმაყოფილებს მსოფლიო კონსერვაციის კავშირის საკლასიფიკაციო კრიტერიუმებს, მათ შორის კრიტიკული გადაშენების გზაზე მყოფი ჯიშების გადარჩენისთვის საჭირო ჰაბიტატს, როგორც ეს წითელ წიგნში ან ნებისმიერი ქვეყნის ეროვნულ კანონმდებლობაშია განსაზღვრული; განსაკუთრებული ენდემური მნიშვნელობის ან შეზღუდული რაოდენობის მქონე ჯიშები, მიგრაციული ჯიშების გადარჩენისთვის კრიტიკული ადგილები, გლობალურად მნიშვნელოვანი კონცენტრაციის მხარდამჭერი ადგილები ან ჯოგური ჯიშებიც ცალკეული რაოდენობები, ჯიშების უნიკალური გაერთიანების ადგილები ან ის ლოკალიზაციები,

რომლებიც ძირითად ევოლუციურ პროცესებთან ასოცირდება ან ეკოსისტემების ძირითად მომსახურებას უზრუნველყოფს, ასევე სფეროები ბიომრავალფეროვნებით გამორჩეული და ადგილობრივი თემებისთვის მნიშვნელოვანი სოციალური, ეკონომიკური ან კულტურული მნიშვნელობის მქონე ადგილები. ძირითადი ან მაღალი კონსერვაციის ფასეულობის მქონე ტყეები მიიჩნევა კრიტიკულ ჰაბიტატად. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]

- 11) მნიშვნელოვანის ორიენტირია ბალანსის 5 —10% ან დაფინანსებული მოცულობა. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]
- 12) საფინანსო ინსტიტუტებში ეს გამოითვლება ასეთი საქმიანობის დაფინანსების მოცულობის გათვალისწინებით. [გერმანიის საერთაშორისო განვითარების საინვესტიციო კომპანია]
- 13) პროექტების დაფინანსება გამორიცხულია, როდესაც ეს საქმიანობა პროექტის სპონსორის ძირითად საქმიანობის ან პროექტის მნიშვნელოვან ნაწილს წარმოადგენს,
- 14) არ ეხება დაუშლელი აზბესტის ცემენტის ფილების შეძენასა და გამოყენებას, სადაც აზბესტის ცემენტის შემცველობა 20 პროცენტზე ნაკლებია [საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია] [ევრობანკი]
- 15) საზიანო არასრულწლოვანთა შრომა გულისხმობს ბავშვების დასაქმებას, რაც ეკონომიურ ექსპლუატაციას ნიშნავს ან სავარაუდოდ საზიანოა მათი ჯანმრთელობისა და განვითარებისთვის ან ხელს უშლის ბავშვის განათლებას ან სხვაგვარად უშლის ხელს მის ფიზიკურ, გონებრივ, სულიერ, მორალურ ან სოციალურ განვითარებას.[საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია]
- 16) საცნობარო დოკუმენტები ევროკავშირის მარეგულირებელი დოკუმენტებია (EEC) No 2455/92 განსაკუთრებით საშიში ქიმიური მასალების ექსპორტის და იმპორტის შესახებ, შემდგომი რედაქციით; გაეროს პროდუქტების კონსოლიდირებული სია, რომელთა მოხმარება და/ან რეალიზაცია აკრძალულია, აღკვეთილია, მკაცრად შეზღუდულია ან არ არის დამტკიცებული მთავრობების მიერ; გარკვეული სახიფათო ქიმიური ელემენტების და პესტიციდების საერთაშორისო ვაჭრობაში ჩართვისთვის წინასწარი ინფორმირებული დასტურის შესახებ კონვენცია (როტერდამის კონვენცია); მუდმივი ორგანული დამაბინძურებლების შესახებ სტოკჰოლმის კონვენცია; ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის პესტიციდების კლასიფიკაცია ზიანის მიხედვით. [ევრობანკი]
- 17) 1989 წლის 22 მარტის ბაზელის კონვენცია სახიფათო ნარჩენების საზღვარზე მოძრაობისა და განადგურების შესახებ [ევრობანკი1]. საცნობარო დოკუმენტებია: ევროსაბჭოს დირექტივები (EC) No 1013/2006 – 2006 წლის 14 ივნისი – ნარჩენების ტრანსპორტირების შესახებ: გადაწყვეტილება C(2001)I 07 – ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის საბჭოს საბოლოო გადაწყვეტილება C(92)39 საბოლოო გადაწყვეტილების გადასინჯვის შესახებ, რომელიც თავის მხრივ შეეხებოდა საზღვარზე ნარჩენების მოძრაობის კონტროლს აღდგენით სამუშაოებში გამოსაყენებლად.
- 18) შესაბამისი საერთაშორისო კონვენციები გულისხმობენ თუმცა არ შემოიფარგლებიან მხოლოდ შემდეგით: კონვენცია გარეული ცხოველების მიგრაციული ჯიშების კონსერვაციის შესახებ (ბონის კონვენცია); საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭაობების შესახებ კონვენცია, განსაკუთრებით ჩანჩქერების ჰაბიტატის შესახებ (რამსარის კონვენცია); ევროპული ველური გარემოსა და ბუნებრივი ჰაბიტატის კონსერვაციის შესახებ კონვენცია (ბერნის კონვენცია); მსოფლიო მემკვიდრეობის შესახებ კონვენცია; ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესახებ კონვენცია. [ევრობანკი]
- 19) სახიფათო ქიმიური ნივთიერებების ჩამონათვალი იხილეთ <http://www.pic.int>.
- 20) ეს მოიცავს: ცისტერნებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ ყველა საჭირო საზღვაო პოლიციის „სოლასის“ სერტიფიკატები (მათ შორის და შეზღუდვების გარეშე ISM კოდექსთან შესაბამისობა), ევროკავშირის მიერ შავ სიაში შეყვანილი ცისტერნები ან პორტების სახელმწიფო კონტროლზე პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმით აკრძალული ცისტერნები (პარიზის ურთიერთგაგების მემორანდუმი) და ცისტერნები, რომლებიც

საზღვაო პოლიციის 130-ე განკარგულებით ეტაპობრივ ამოღებას ექვემდებარება. არცერთი ერთკორპუსიანი ცისტერნა 25 წელზე მეტი ხანდაზმულობით არ უნდა იქნეს გამოყენებული. [ევრობანკი]

- 21) ამ კატეგორიაში მოხვედრილი ოპერაციები არ დაფინანსდება აზიის განვითარების ბანკის მიერ.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

8. დანართი B – PS/PR სკრინინგის ინსტრუქცია PS/PR

PS/PR სკრინინგის: შესრულების სტანდარტების გამოვლენა/ოპერაციისთვის გამოყენებადი მოთხოვნები

წინამდებარე საკონტროლო სია გამოავლენს ოპერაციისთვის შესაბამის სამოქმედო სტანდარტს. "ოპერაციისთვის შესაბამისი" არის შესრულების სტანდარტის (PS) მოთხოვნა, რომელიც გულისხმობს ტრანზაქციის შესწავლას პროექტის შეფასების ეტაპზე.

PS 1: სოციალური და გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა	
არის ალბათობა იმისა, რომ კომპანია წარმოქმნის რაიმე სახის გარემოსდაცვით და/ან სოციალურ რისკებს?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 2: შრომის საკითხები და ადმინისტრაციული რესურსები	
კომპანიას ათუე მეტი თანამშრომელი ჰყავს?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 3: გარემოს დაბინძურების პრევენცია და რესურსების ეფექტურობა. კომპანიას შეფასებული აქვს გარემოსდაცვითი გავლენა და მისი წვლილი სასაბურთე აირების გამოყოფის კუთხით, რაც კლიმატის ცვლილებებს იწვევს?	
კომპანია აწარმოებს მყარ და საზიანო ნარჩენებს, აირების ემისიას, თხევად ნარჩენებს, ნამწვ საწვავს ან იყენებს პესტიციდებს?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 4: მოსახლეობის ჯანმრთელობა, უსაფრთხოება და დაცულობა. მართვას თუ არა კომპანია ჯანმრთელობის, უსაფრთხოებისა და დაცულობის ისეთ რისკებს, რომლებიც შესაძლოა მისმა საქმიანობამ წარმოუქმნას მეზობელ დასახლებებს?	
პროექტის ახლოს არის დასახლებები?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 5: მიწის შეძენა და იძულებითი განსახლება. კომპანია პასუხისმგებლობით მართავს იძულებით განსახლების პროცესს მის ფლობაში ან გამოყენებაში არსებული მიწებიდან?	
კომპანია აპირებს შეიძინოს, იქირაოს ან იჯარით აიღოს მიწა, რომელსაც ის უკვე არ ფლობს?	

დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 6: ბიომრავალფეროვნების კონსერვაცია. მართავს კომპანია ბიომრავალფეროვნებაზე თავისი საქმიანობით გამოწვეულ გავლენას?	
არსებობს ბუნებრივი ჰაბიტატის ბიომრავალფეროვნების სფეროები კომპანიის გავლენის ქვეშ მყოფ რეგიონში?	
ამ მოთხოვნის მიზნებისთვის გავლენის რეგიონად მიიჩნეოთ 25-50 მილის რადიუსი	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 7: ტრადიციული ხალხი: კომპანია პასუხისმგებლობით ეკიდება მისი საქმიანობით ტრადიციულ ხალხზე მომხდარი ზემოქმედების მართვას?	
ტრადიციული ხალხი ცხოვრობს თუ არა კომპანიის სამოქმედო ტერიტორიის მახლობლად?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	
PS 8: კულტურული მემკვიდრეობა. მართავს კომპანია მისი საქმიანობით არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტებზე გამოწვეულ პოტენციურ ზეგავლენას?	
კომპანიის წარმოების ახლოს მდებარეობს არქეოლოგიური, რელიგიური, ისტორიული და სხვა კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტები?	
დიახ	
არა	
დადებითი პასუხის შემთხვევაში, ეს საკითხი შესწავლილი უნდა იქნეს შეფასების ეტაპზე.	

9. დანართი C- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზის ანგარიში

(მხოლოდ საშუალო და მაღალი რისკის შემცველი ოპერაციებისთვის)

ოპერაციის დასახელება:

1 ოპერაციის ხასიათი და მსესხებლის ბიზნესი:

- ოპერაციის სახეობა, მოცულობა და ვადა;
- მსესხებელი და მისი ბიზნესი საქმიანობა: [სახელი, გვარი, ადგილმდებარეობა, ბიზნესის სახე, ნომენკლატურული კოდი, ზომა (წარმადობა და კადრების რიცხოვნობა)]
- სესხის მიზნობრიობა

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიები: დაბალი; საშუალო; მაღალი; A კატეგორია.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)**2 განხილული გარემოსდაცვითი და სოციალური ინფორმაცია და გამოვლენილი საკითხები**

- მიმოხილული ინფორმაცია, მაგ: მსესხებლის მიერ წარმოდგენილი ნებართვებისა და ლიცენზიების ასლები, პოლიტიკის და პროცედურების ასლები, გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენის შეფასების ანგარიში, ობიექტის დათვალიერების ოქმი, შემოწმების ანგარიშები;
- კომპანიის საქმიანობით გამოწვეული ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური გავლენა (მაგ. აირების ემისია, ჩამდინარე წყლები, გამომუშავებული სახიფათო ნარჩენები, მიწის შეძენა, ტრადიციული მოსახლეობა, სამსახურეობრივი ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, საზოგადოებრივი უსაფრთხოება, შრომის სტანდარტები, კულტურულ მემკვიდრეობაზე გავლენა);
- ძირითადი გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გამოვლენა (მაგ. მაღალი გადასახადები ემისიაზე, კანონმდებლობასთან ამჟამინდელი ან სამომავლო შეუსაბამობა, საწარმოო ტრამეების მაღალი მაჩვენებლები, მნიშვნელოვანი ინციდენტების მაღალი რისკი, ადგილობრივი მოსახლეობის საჩივრები/პროტესტი, ხელმძღვანელობის ცუდი ურთიერთობა თანამშრომლებთან).

3 გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან შესაბამისობა და ვალდებულებები

- მსესხებელი აკმაყოფილებს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის სტანდარტებს?
- მსესხებელს მიღებული აქვს აუცილებელი ნებართვები და დასტური მშენებლობაზე/საქმიანობაზე?
- მსხვილი გაფართოების პროექტების/ახალი განვითარების დაფინანსება: მსესხებელს განხორციელებული აქვს გარემოზე ზეგავლენის შეფასება მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად? მისი გარემოზე ზეგავლენის შეფასება განხილულია ადგილობრივ მოსახლეობასთან, რომელიც პროექტის გავლენის ქვეშ მოექცევა? რა შენიშვნები და კომენტარები იქნა მიღებული მოსახლეობისგან?
- მსესხებელს ზედმეტი თანხა აქვს გადახდილი ჯარიმების, საურავების სახით გარემოსდაცვით კანონმდებლობასთან და სტანდარტებთან შეუსაბამობის გამო ბოლო ორი წლის მანძილზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მოუთითეთ მასშტაბი.
- რა ძირითადი მიგნებები გაკეთდა მსესხებლის ბიზნესის ბოლო გარემოსდაცვითი ზეგავლენის შეფასების ანგარიშებიდან?
- მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გარჩევებს გარემოსდაცვითი ნორმების დარღვევისთვის?
- მსესხებელი ექვემდებარება პოტენციურად ისეთ მნიშვნელოვან გარემოსდაცვით ვალდებულებებს, როგორიცაა წარმოქმნილი ან ნავარაუდევო მიწის/ნიადაგქვეშა წყლების დაზინძურება, რაც წარსულში ან ამჟამად კომპანიის საქმიანობას უკავშირდება? დადებითი პასუხის შემთხვევაში დააკონკრეტეთ მასშტაბები;
- მსესხებელი ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნიდან: საწარმო შეძლებს მოსალოდნელი ევროკავშირის გარემოსდაცვითი მოთხოვნების და პროდუქციის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

4 შესაბამისობა სოციალურ სტანდარტებთან:

- მსესხებელი აკმაყოფილებს ეროვნულ კანონმდებლობას შრომისა და თანამშრომლების დაცვის კუთხით? განსაკუთრებით საწარმოო ჯანდაცვა და უსაფრთხოება, არასრულწლოვნების დასაქმება, იძულებითი შრომის აკრძალვა, კადრების დისკრიმინაციისგან თავისუფალი მოპყრობა, ასოცირების თავისუფლება და კოლექტიური მოლაპარაკებების უფლება.
- მსესხებელს გადახდილი აქვს დამატებითი თანხები ჯარიმების და სანქცია-საურავების სახით სამსახურეობრივი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების ნორმების დარღვევისთვის, შრომითი ურთიერთობების, საზოგადოებრივი უსაფრთხოების, სანიტარული წესრიგის გამო ბოლო ორი წლის განმავლობაში? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ მასშტაბები.
- რომელი ძირითადი მიგნებები გმოვლინდა მსესხებლის საქმიანობის საფუძველზე ბოლოდროინდელი საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობისა და სანეპიდ შემოწმების ანგარიშებში?
- მსესხებელი ექვემდებარება მიმდინარე ან სამომავლო ადმინისტრაციულ ან სასამართლო გარჩევებს საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების, შრომითი ურთიერთობების ან სანიტარული ნორმების დარღვევისთვის?
- მსესხებლები ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნებიდან: საწარმო შეძლებს ევროკავშირის მოსალოდნელი ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მოთხოვნების, წარმოების და შრომითი ურთიერთობის სტანდარტების დაკმაყოფილებას?
- დასაფინანსებელ პროექტს რაიმე უარყოფითი გავლენა ექნება ძირძველ მოსახლეობაზე, კულტურულ ან არქეოლოგიურ მემკვიდრეობაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ როგორ მოხდება გავლენის შემცირება?
- მსხვილი პროექტების მნიშვნელოვანი გაფართოების/ახალი განვითარების დაფინანსება: პროექტი გულისხმობს მიწის შეძენას ან კომპანიის სანიტარული ზონის გაფართოებას? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ხალხის გადასახლება აუცილებელია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დეტალური ინფორმაცია მოგვაწოდეთ შესაბამისი კანონების/ნორმატიული აქტების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), შემოთავაზებული გადასახლებისა და კომპენსაციის შესახებ. ინფორმაცია უნდა დაერთოს სიღრმისეული შესწავლის ანგარიშს.

5 ჰქონია თუ არა მსესხებელს რაიმე მნიშვნელოვანი ავარიები ან ინციდენტები ბოლო ორი წლის განმავლობაში (მაგ. ნავთობის ჩაღვრა, ხანძრები), რამაც სიკვდილიანობა, სერიოზული ტრამეები და/ან გარემოზე მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია? დადებითი პასუხის შემთხვევაში მიუთითეთ დეტალები.

6 თუ მიწა გირაოს სახით არის წარმოდგენილი, რა ნიშნები მიუთითებს არსებით დაზინძურებაზე? დადებითი პასუხის შემთხვევაში, დააკონკრეტეთ ბანკის, როგორც მოგირავნის, ვალდებულებები მიწის გაწმენდაზე და მათი შესაბამისი მასშტაბები.

7 რისკის შემცირება და მონიტორინგი:

- დაასახელეთ შემდგომი ქმედებები, რომლებიც მსესხებელს მოეთხოვება, ან მის მიერ არის დაგეგმილი ნებისმიერი გარემოსდაცვითი და სოციალური ნორმების შეუსაბამობის პრობლემების და ვალდებულებების მოსაგვარებლად;
- დაასახელეთ ბანკის მიერ განსახორციელებელი ნებისმიერი რისკის შემცირების ზომები, მაგ. გარემოსდაცვითი და სოციალური პირობები, საკრედიტო პირობები ან მონიტორინგის მოთხოვნები (მაგ. მსესხებლის რეგულარული ანგარიშგება) .

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა (გაგრძელება)

8 გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაძლებლობები: დაასახელებს მიერ განხორციელებული/დაგეგმილი ნებისმიერი ზომა, განსაკუთრებით სესხიდან დაფინანსებული საქმიანობის ფარგლებში (მე-7 პუნქტში აღნიშნულის გარდა), საწარმოს გარემოსდაცვითი ან სოციალური კუთხით შესრულების გასაუმჯობესებლად, მაგ. ენერგო ეფექტურობა, სუფთა ტექნოლოგიები, ნარჩენების შემცირება, საწარმოო ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების მართვა, საზოგადოებასთან ურთიერთობა.

10. აბრევიატურები:

ESG- გარემოსდაცვითი, სოციალური მმართველობა

IFC- საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია

IFI-საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი

ESRMP- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის პოლიტიკა

PS- შესრულების სტანდარტები

PR- შესრულების მოთხოვნები

ESDD- გარემოსდაცვითი და სოციალური კომპლექსური ანალიზი

OHS - შრომის უსაფრთხოება და ჯანმრთელობა

ESRM- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვა

C.O.- კრედიტ ოფიცერი

EIA-გარემოზე ზემოქმედების შეფასება

RP - განსახლების გეგმა

IPP - ძირძველი ხალხის გეგმა

აქციონერთა სტრუქტურა

სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) წარმოადგენს 1924 წელს თურქეთში დაფუძნებული ბანკის, „Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi-ის“ (შემდგომში „მშობელი ბანკი“, „აქციონერი“ ან „თურქეთის იშბანკი“) შვილობილ კომპანიას. თურქეთის იშბანკი საქართველოს ბაზარზე 2012 წელს შემოვიდა, როდესაც სს „თურქეთის იშბანკის ბათუმის ფილიალი“ (შემდგომში „ფილიალი“) გაიხსნა. ფილიალის ოფიციალური რეგისტრაციის თარიღია 2012 წლის 13 ივლისი (საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიცენზიის #908). 2015 წლის 1 აგვისტოს მოხდა ფილიალის რეორგანიზაცია ბანკად - სს „იშბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) (ლიცენზიის # 368). ბანკი დარეგისტრირებულია სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მიერ და მისი საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 404496611. აქციონერი ფლობს ბანკის 100%-იან წილს.

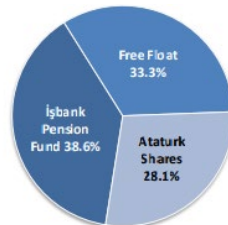
Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi სს „თურქეთის იშბანკი“ (აქციონერი) მოკლე მიმოხილვა

მშობელი ბანკი წარმოადგენს უმსხვილეს კერძო ბანკს თურქეთში მთლიანი აქტივების, სესხებისა, დეპოზიტების მოცულობის, ფილიალების და ბანკომატების რაოდენობის მიხედვით. მთლიანი აქტივების მოცულობა 2024 წლის მდგომარეობით შეადგენდა 94,143 მილიონ აშშ დოლარს (3,323,776 მლნ თურქული ლირა). მთლიანი აქტივების 50%-ს სესხების პორტფელი შეადგენს. დეპოზიტების მოცულობა შეადგენს 60,249 მილიონ აშშ დოლარს (2,127,117 მლნ თურქული ლირა), რაც მთლიანი ვალდებულებების 64%-ია.

ბანკისა და ჯგუფის საქმიანობა თურქეთში დაიწყო 1924 წელს. ბანკი უზრუნველყოფს კერძო, საცალო, კომერციულ და კორპორაციულ საბანკო საქმიანობას, ფულადი და ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ოპერაციებს, აგრეთვე საერთაშორისო საბანკო მომსახურებას. ბანკი დღეისათვის ფუნქციონირებს 1,012 ფილიალით თურქეთში და 22 უცხოური ფილიალით, ჰყავს 3 სრულად ფლობილი შვილობილი კომპანია, 2 წარმომადგენლობითი ოფისი 11 ქვეყანაში.

ბანკის აქციონერი წარმოდგენილია 3 შვილობილი ბანკით: იშბანკი საქართველო, Isbank AG (გერმანია) და სს იშბანკი (რუსეთი).

აქციონერის სტრუქტურა

(2024 წლის დეკემბრის მდგომარეობით)

იშბანკის საპენსიო ფონდი (38.6%): იშბანკის საპენსიო ფონდს, რომელიც მოქმედებს როგორც ბანკის აქტიური, ისე პენსიონერი თანამშრომლების სახელით, რომლებსაც აქვთ 38.2% წილი ბანკის კაპიტალში.

აქციები თავისუფალ მიმოქცევაში (33.3%): აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDRების ფორმით.

ათათურქის აქციები - 28.10%: რესპუბლიკური სახალხო პარტია (CHP) სამართალმემკვიდრეა იმ აქციების, რომლებიც თავდაპირველად ათათურქს (Isbank-ის დამფუძნებელი) ეკუთვნოდა. ათათურქის საკუთრებაში არსებულ ამ აქციებს წარმოადგენს რესპუბლიკური სახალხო პარტია ათათურქის ანდერძის შესაბამისად. რადგან ამ აქციების დივიდენდიდან მიღებული შემოსავლები თურქეთის ენათმეცნიერულ საზოგადოებასა და თურქეთის ისტორიულ საზოგადოებას ათათურქის

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

ანდერძის შესაბამისად დარჩა, დივიდენდის გადახდა ხდება ხსენებულ ინსტიტუტებზე ათათურქის ნებით და სამართლებრივ ჩარჩოებში.

აქციები კოტირებულია სტამბულის საფონდო ბირჟაზე და ასევე ივაჭრება ლონდონის საფონდო ბირჟაზე GDRების ფორმით.

მშობელი კომპანიისთვის მინიჭებული საკრედიტო რეიტინგი შემდეგია:

Moody's

საბანკო დეპოზიტები	Ba3/სტაბილური/არა-
უცხოურ ვალუტაში	პირველადი
საბანკო დეპოზიტები	Ba3/სტაბილური/არა-
ადგილობრივ	პირველადი
ვალუტაში	
პრიორიტეტული	
არაუზრუნველყოფილი Ba3	
ვალის რეიტინგი	
საბაზისო საკრედიტო	b1
შეფასება	
არაპრიორიტეტული	B3(hyb)
ვალის რეიტინგი	

FitchRatings

უცხოური	ვალუტის	
ემიტენტის	დეფოლტის	BB- / სტაბილური / B
რეიტინგი		
ადგილობრივი		
ვალუტის	ემიტენტის	BB- / სტაბილური / B
დეფოლტის რეიტინგი		
ეროვნული		
გრძელვადიანი		AA-(tur) / სტაბილური
რეიტინგი		
მდგრადობის რეიტინგი		bb-
პრიორიტეტული		
არაუზრუნველყოფილი		BB-/B
თამასუქები		
არაპრიორიტეტული		B
სავალო თამასუქები		

* გრძელვადიანი / ხედავ (არსებობის შემთხვევაში) / მოკლევადიანი

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება) აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები

აქციონერთა უფლებები და მოვალეობები დეტალურად გაწერილია ბანკის წესდებაში, რომელიც იცავს ბანკის, როგორც დამოუკიდებელი ბიზნეს სუბიექტის, ასევე აქციონერის ინტერესებს.

ბანკის აქციონერი უფლებამოსილია:

- ა) მიიღოს ამომწურავი და დროული ინფორმაცია საერთო კრების ჩატარების ადგილის, დროისა და დღის წესრიგის შესახებ, აგრეთვე საკმარისი ინფორმაცია კრებაზე განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით;
- ბ) მოთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე; ასევე მოითხოვოს ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაცია, რაც გონივრულად აუცილებელია ამა თუ იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მისაღებად, თუ მოთხოვნა განმარტების შესახებ წერილობით იქნა დაყენებული საერთო კრებამდე ათი დღით ადრე, ის უნდა შესრულდეს ან განხილულ იქნას დღის წესრიგის ერთ-ერთ საკითხად;
- გ) მიიღოს მონაწილეობა პირადად ან წარმომადგენლის მეშვეობით აქციონერთა საერთო კრების მუშაობაში, გამოთქვას აზრი განსახილველ საკითხებზე, დასვას შეკითხვები და წამოაყენოს წინადადებები;
- დ) მიიღოს მონაწილეობა ბანკის მართვაში აქციონერთა საერთო კრებაზე მონაწილეობის მიღების გზით;
- ე) შეიძინოს ან/და გაასხვისოს აქციები; მიიღოს დივიდენდები აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების საფუძველზე;
- ვ) მოთხოვოს განმარტება დირექტორებს ან სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეულ პუნქტზე;
- ზ) გაასაჩივროს საერთო კრების გადაწყვეტილება (კრების ოქმის შედგენიდან ორი თვის განმავლობაში);
- თ) გაეცნოს ბანკის წლიურ, ნახევარწლიურ და მიმდინარე ანგარიშებს, ასევე ინფორმაციებს მნიშვნელოვანი შენაძენისა და ბანკის მმართველი ორგანოს ბენეფიციურ საკუთრებაში არსებული ფასიანი ქაღალდების შესახებ;
- ი) მმართველი ორგანოს წევრებისაგან მიიღოს ზეპირი ან წერილობითი ახსნა-განმარტება ბანკის მმართველი ორგანოების გასული, მიმდინარე და სამიზნე საქმიანობის, მნიშვნელოვანი აქტივების შეძენისა და გასხვისების, ასევე მისთვის საინტერესო სხვა საკითხებზე. უარი ინფორმაციის ან ახსნა-განმარტების მიცემაზე შეიძლება ეთქვას მხოლოდ იმ მოტივით, რომ ეს საზიანოა ბანკის კომერციული ინტერესებისთვის, რაც შესაბამისად უნდა იყოს დასაბუთებული;
- კ) ბანკის ნაცვლად და მის სასარგებლოდ თავისი სახელით შეიტანოს სარჩელი მესამე პირის მიმართ ბანკის მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, თუ ბანკმა არ განახორციელა თავისი მოთხოვნა. აღნიშნული უფლებამოსილება უნდა განხორციელდეს მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

ბანკის აქციების ხუთი ან მეტი პროცენტის მფლობელ აქციონერს ასევე უფლება აქვს:

- ა) მოითხოვოს სამეურნეო მოქმედებების ან მთლიანად წლიური ბალანსის სპეციალური შემოწმება; საერთო კრების მიერ ამ მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის შემთხვევაში, ანალოგიური მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს. შემოწმებას ახორციელებს აქციონერის მიერ შერჩეული შესაბამისი ცოდნისა და გამოცდილების მქონე სპეციალისტი. დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში სპეციალურ შემოწმებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გაიღებს ბანკი;
- ბ) მოითხოვოს, ბანკის ინტერესების შესაბამისად, რეგარეშე კრების ჩატარება. მოთხოვნა წერილობით უნდა იყოს დასაბუთებული. თუ ბანკის დირექტორები, მოთხოვნიდან ოცი დღის განმავლობაში, არ მოიწვევენ კრებას, აქციონერს შეუძლია ამ მოთხოვნით მიმართოს სასამართლოს;
- გ) მოითხოვოს კრების დღის წესრიგში საკითხის შეტანა; აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, მოითხოვოს აგრეთვე, დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია და ანგარიში;
- დ) მმართველობის ორგანოსგან მოითხოვოს კომპანიის სახელით დადებული გარიგების ასლი ან/და ინფორმაცია დასადები გარიგებების შესახებ.

აქციონერის სტრუქტურა (გაგრძელება)

აქციონერს არ აქვს უფლება ხმა მისცეს იმ შემთხვევაში, როდესაც გადაწყვეტილება ეხება მასთან გარიგების დადებას ან მისი ანგარიშის დამტკიცებას.

თუ აქციონერს მიაჩნია, რომ რაიმე მიზეზის გამო ირღვევა მისი, როგორც აქციონერის უფლება, ის უფლებამოსილია განცხადებით მიმართოს სამეთვალყურეო საბჭოს. სამეთვალყურეო საბჭო ვალდებულია მიიღოს ზომები დარღვევის აღმოსაფხვრელად ან წერილობით მიაწოდოს აქციონერს დასაბუთებული პასუხი მის განცხადებაზე.

გარდა ზემოთ ჩამოთვლილისა, ბანკის აქციონერებს აქვთ მოქმედი კანონმდებლობით მინიჭებული და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გასაზღვრული სხვა უფლებები.

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელი აქციონერები თავიანთ უფლებებით (ხმის უფლება, ინფორმაციის მიღების უფლება, რიგგარეშე საერთო კრების მოწვევის უფლება) სარგებლობენ საერთო კრებაზე.

დივერსიფიცირებული წილობრივი მონაწილეობის პორტფელი

ბანკის აქციონერი წარმოადგენს ერთ-ერთ უმსხვილეს კონგლომერატს თურქეთში. მისი ძირითადი საქმიანობა დაკავშირებულია საბანკო და სხვა ფინანსურ მომსახურებასთან, რომელიც მოიცავს დაზღვევას, კერძო საპენსიო ფონდს, აქტივების მართვას, ლიზინგსა და ფაქტორინგს, საინვესტიციო საბანკო და საბროკერო მომსახურებებსა და მინის წარმოებას. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იშბანკ თურქეთს 17 საწარმოში ჰქონდა წილობრივი მონაწილეობა, რომელიც შეადგენს აქტივების 6,1%-ს. 70% ივაჭრება საფონდო ბირჟებზე.

მინის წარმოება

შიშეჯამის მინის ტარის ჯგუფი აწარმოებს ექსკლუზიური დიზაინის შუშის ბოთლებს სხვადასხვა მოცულობით, ფერით. **შიშეჯამი** აფართოებს წარმოებას მეზობელ ქვეყნებში. მისი პირველი ინვესტიცია საზღვარგარეთ იყო **ქსნის** მინის ქარხნის შეძენა 1997 წელს. **შიშეჯამის** 52.04%-ს ფლობს სს „თურქეთის იშ ბანკი“. პროდუქცია იყიდება მსოფლიოს 150 ქვეყანაში. წარმოება ფუნქციონირებს 19 ქვეყანაში 24,950 დასაქმებულით. საქართველოსა და თურქეთის გარდა ჯგუფს 46 საწარმო აქვს 12 ქვეყანაში (აშშ, გერმანია, იტალია, სლოვაკეთი, რუმინეთი, ბოსნია, უკრაინა, რუსეთი, უნგრეთი, ბულგარეთი, ეგვიპტე, ინდოეთი).

კომპანიის დასახელება	საქმიანობის სფერო	ბანკის პირდაპირი წილი (%)	რისკ ჯგუფის წილი (%)	აქტივები (აშშ დოლარი 000) (1)	სააქციო კაპიტალი (აშშ დოლარი) (1)	ბაზრის წილი(%) (1)	ბაზრის წილის მდგენელი
Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.	საინვესტიციო საქმიანობა	47.68	51.37	6,607,439	927,965	12.3	მთლიანი აქტივები
TSKB GYO A.Ş.	უძრავი ქონების საინვესტიციო ტრასტი	-	88.61	133,495 ⁽¹⁾	128,062 ⁽¹⁾	0.9	საბაზრო ღირებულება
İşbank AG	ბანკი	100	100	2,298,349	489,263	N/A	
JSC İşbank	ბანკი	100	100	563,074	79,938	N/A	
JSC Isbank Georgia	ბანკი	100	100	174,557	52,026	N/A	
Anadolu Anonim Türk Sigorta Şirketi	დაზღვევა	-	64.31	2,748,504	875,881	9.4	სადაზღვევო პრემიუმის შემოსავალი
Anadolu Hayat Emeklilik A.Ş.	სიცოცხლის დაზღვევა & კერძო საპენსიო ფონდი	63.89	84.89	7,426,958	276,455	12.4/ 17.6 ⁽²⁾	კერძო საპენსიო ფონდები მართვაში / სიცოცხლის დაზღვევიდან მიღებული პრემიუმი
Milli Reasürans T.A.Ş. ⁽¹⁾	გადაზღვევა	87.60	87.60	920,565	445,423	7.0 ⁽³⁾	სადაზღვევო პრემიუმის შემოსავალი
İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ⁽⁴⁾	ბროკერი	65.74	70.78	1,509,341 ⁽¹⁾	601,958 ⁽¹⁾	10.1 ⁽¹⁾	ტრანზაქციების მოცულობა
Yatırım Finansman Menkul Değerler A.Ş. ⁽⁴⁾	ბროკერი	-	98.42	195,788	26,743	2.1 ⁽¹⁾	ტრანზაქციების მოცულობა
Yatırım Varlık Kiralama A.Ş.	აქტივების ლიზინგი	-	100	57,225	60	-	
İş Yatırım Ortaklığı A.Ş.	სატრასტო კომპანია	-	38.04	14,862	14,703	29 ⁽¹⁾	წმინდა აქტივების ღირებულება
İş Portföy Yönetimi A.Ş.	პორტფელის მართვა	-	100	67,191	58,340	11.2 ⁽¹⁾	ფონდები მართვაში
İş Finansal Kiralama A.Ş. ⁽⁴⁾	ლიზინგი	30.43	60.88	1,992,780	281,205	11.1 ⁽¹⁾	ლიზინგიდან მისაღები თანხები
İş Faktoring A.Ş.	ფაქტორინგი	-	100	1,079,952	130,171	8.6 ⁽¹⁾	ფაქტორინგიდან მისაღები თანხები
İş Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	უძრავი ქონების საინვესტიციო ტრასტი	52.22	65.00	1,179,128 ⁽¹⁾	989,853 ⁽¹⁾	3.5	საბაზრო ღირებულება
İş Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.	კერძო კაპიტალის დაფინანსება	-	56.78	145,312	119,426	-	
Efes Varlık Yönetim A.Ş.	აქტივების მართვა	-	100	21,727	13,427	-	
Maxis Girişim Sermayesi Portföy Yönetimi A.Ş.	პორტფელის მართვა	-	100	11,706	10,383	3.6 ⁽¹⁾	ფონდები მართვაში
Maxis Investments Ltd.	ბროკერი	-	100	221,605 ⁽¹⁾	16,595 ⁽¹⁾	-	
Moka Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşu A.Ş.	საგადახდო მომსახურება	100	100	83,741	3,127	6.98	პოს ტერმინალებში განხორციელებული ტრანზაქციების მოცულობა
სულ				27,453,299	5,541,004		

(1) 2024 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

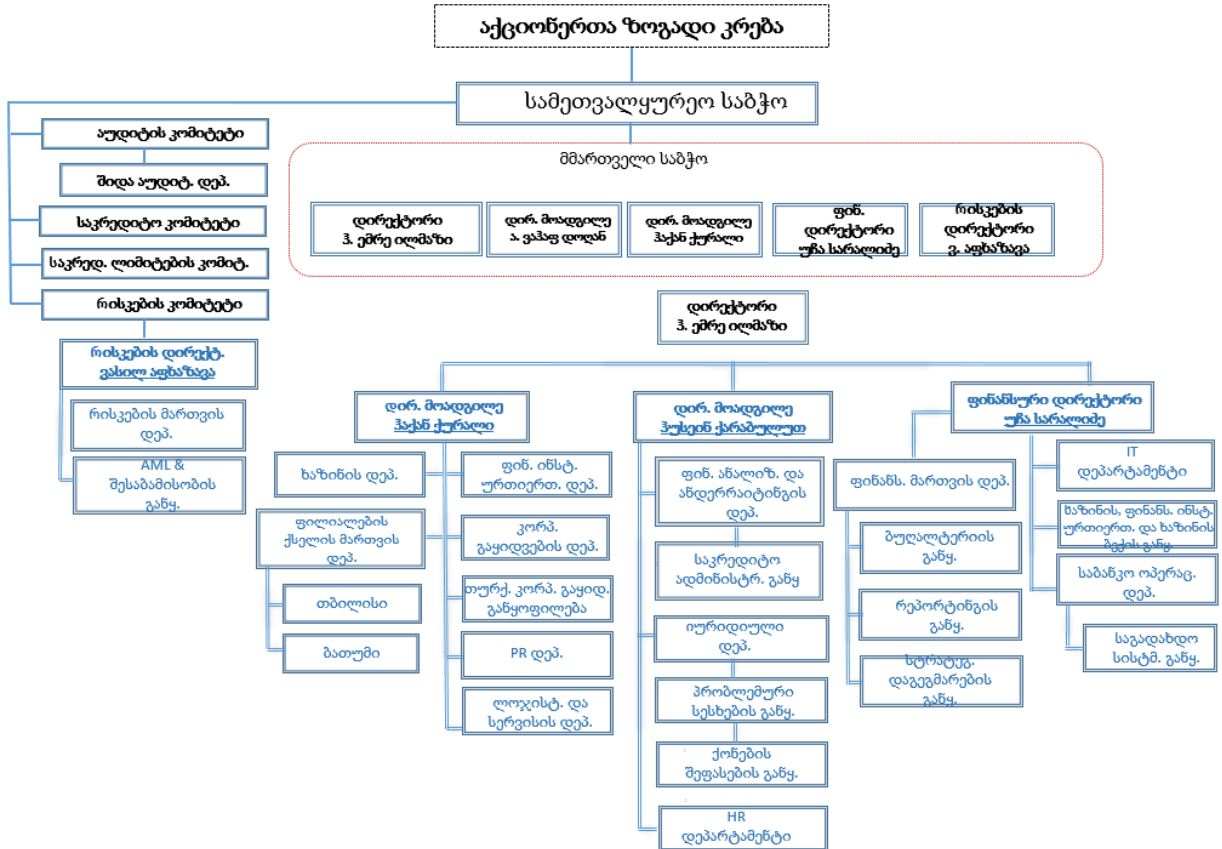
(2) კერძო საპენსიო ბაზრის წილი გამოითვლება მონაწილეთა თანხების ოდენობით, ავტომატური გაწევრიანების და სახელმწიფო შენატანის ჩათვლით.

(3) გამოითვლება ადგილობრივი სადაზღვევო კომპანიების მიერ გადაზღვევულებისთვის გადაცემული პრემიების საერთო რაოდენობით.

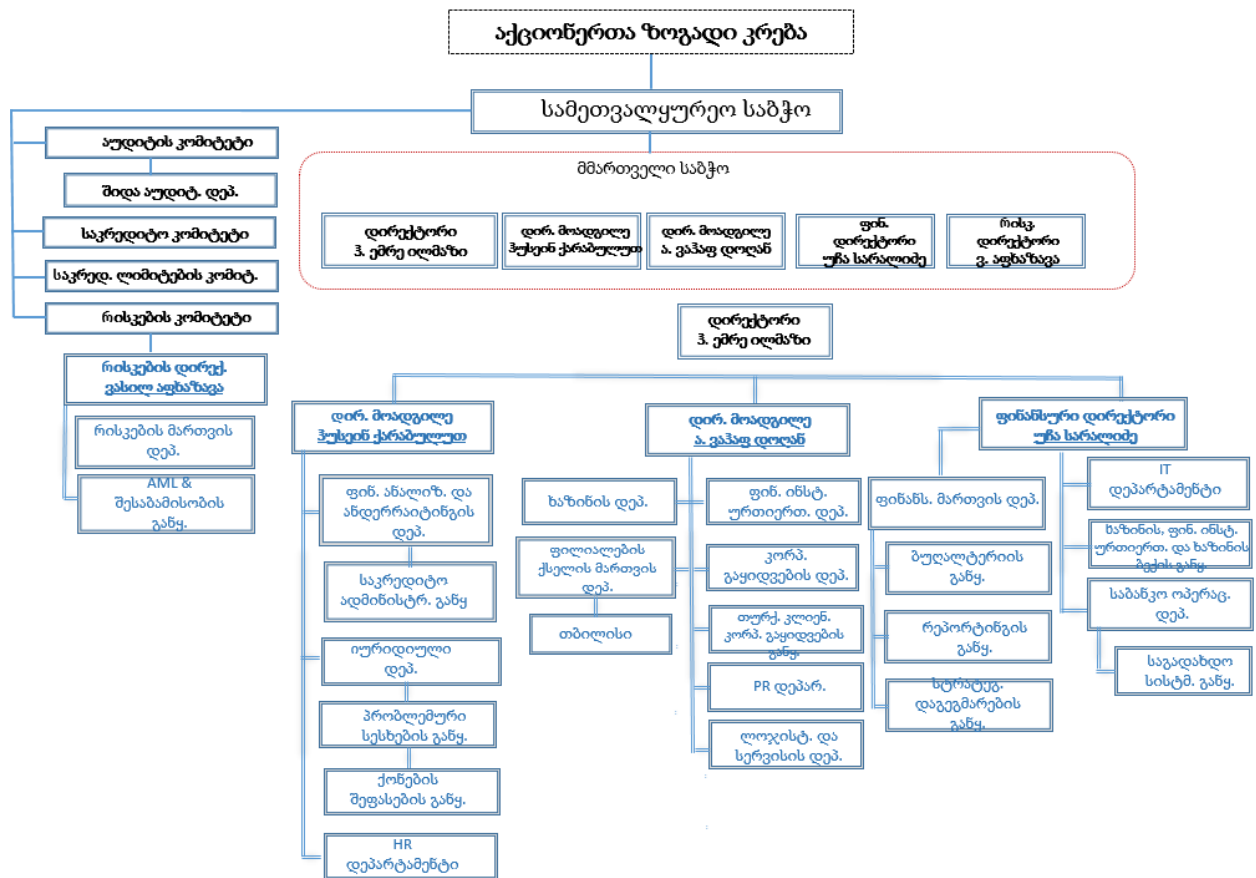
(4) კონსოლიდირებული მონაცემები

კორპორაციული მმართველობა

ორგანიზაციული სტრუქტურა
2024 წლის ივნისამდე

2024 წლის ივნისის შემდეგ

ბანკის მმართველი ორგანოები

ბანკის მმართველი ორგანოებია:

- ზანკის აქციონერთა საერთო კრება („საერთო კრება“)
- სამეთვალყურეო საბჭო
- დირექტორთა საბჭო

საერთო კრება

საერთო კრება წარმოადგენს ბანკის მმართველობის უმაღლეს ორგანოს, რომელიც შეიძლება იყოს მორიგი და რიგგარეშე.

მორიგი კრება მოიწვევა წლიური ბალანსის შედგენიდან ორი თვის ვადაში. რიგგარეშე კრების მოწვევაზე გადაწყვეტილებას იღებს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო.

საერთო კრება უფლებამოსილია:

- ა) შეცვალოს წესდება, გაზარდოს ან შეამციროს სააქციო კაპიტალი და მიიღოს გადაწყვეტილება ლიკვიდაციის შესახებ;
- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება შერწყმის, გაყოფის ან რეორგანიზაციის შესახებ;
- გ) მთლიანად ან ნაწილობრივ გააუქმოს აქციონერის მიერ აქციების უპირატესი შესყიდვის უფლება სააქციო კაპიტალის გაზრდის დროს, ასევე ფასიან ქაღალდებში კონვერტირებადი აქციების გამოშვების დროს;

- დ) მიიღოს ან უარყოს სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორების წინადადება მოგების გამოყენების შესახებ ან, როცა ეს ორგანოები ვერ იძლევიან შეთანხმებულ წინადადებას, მიიღოს გადაწყვეტილება წმინდა მოგების გამოყენების შესახებ;
- ე) აირჩიოს აქციონერთა წარმომადგენლობა სამეთვალყურეო საბჭოში ან გამოიწვიოს ისინი სამეთვალყურეო საბჭოდან ნებისმიერ დროს მათი უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე;
- ვ) დაამტკიცოს სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების ანგარიში;
- ზ) გადაწყვიტოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა შრომის ანაზღაურების საკითხი;
- თ) აირჩიოს აუდიტორი;
- ი) მიიღოს გადაწყვეტილებები სამეთვალყურეო საბჭოსა და დირექტორების წინააღმდეგ სასამართლოს პროცესში მონაწილეობის შესახებ, ამ პროცესისათვის წარმომადგენლის დანიშვნის ჩათვლით;

კორპორაციული მმართველობა(გაგრძელება)

- კ) მიიღოს გადაწყვეტილებები ბანკის აქტივების შეძენის, გასხვისების გაცვლის (ან დაკავშირებული მსგავსი ხელშეკრულებების), რომელთა ღირებულებაც შეადგენს ბანკის აქტივების საბალანსო ღირებულების 50%-ზე მეტს, გარდა ისეთი გარიგებებისა, რომლებიც წარმოადგენს ჩვეულ საწარმოო საქმიანობას;
 - ლ) მიიღოს გადაწყვეტილებები საქართველოს კანონმდებლობით ან/და ამ წესდებით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.
- ყველა სხვა საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს სამეთვალყურეო საბჭო, თუ წესდებით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო უზრუნველყოფს ზედამხედველობას ბანკის საქმიანობაზე. იგი შედგება 6 წევრისგან. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომა იმართება სულ მცირე კვარტალში ერთხელ.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიზნები და კომპეტენცია :

- ა) გაუწიოს კონტროლი დირექტორთა საბჭოს საქმიანობას.
- ბ) ნებისმიერ დროს მოითხოვოს დირექტორებისაგან ბანკის საქმიანობის შედეგების ანგარიში, მეკავშირე საწარმოებთან ურთიერთობის ჩათვლით;
- გ) გააკონტროლოს და შეამოწმოს ბანკის საბუღალტრო წიგნები, ასევე მატერიალური ობიექტები, კერძოდ, ბანკის სალარო და ფასიანი ქაღალდებისა და საქონლის მდგომარეობა და მას ეს შეუძლია დაავალოს ცალკეულ წევრებს ან განსაზღვრულ ექსპერტებს;
- დ) მოიწვიოს აქციონერთა საერთო კრება, თუ ამას ბანკის აუცილებლობა მოითხოვს;
- ე) შეამოწმოს წლიური ანგარიშები. მოგების განაწილების წინადადება და ინფორმაცია მდგომარეობის შესახებ და ამის შესახებ მოახსენოს საერთო კრებას; ცნობაში სამეთვალყურეო საბჭომ უნდა მიუთითოს, თუ როგორ დარამდენად შეამოწმა მან ბანკის ხელმძღვანელობა გასული ფინანსური წლის განმავლობაში, წლიური ანგარიშისა და საქმიანობის შედეგების რომელი ნაწილი შეამოწმა და გამოიწვია თუ არა ამ შემოწმებებმა საბოლოო შედეგების არსებითი ცვლილებები;
- ვ) დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს დირექტორები, ასევე დადოს და შეწყვიტოს მათთან ხელშეკრულებები; დანიშნოს და ნებისმიერ დროს გამოიწვიოს აუდიტის კომიტეტის წევრები.
- ზ) დაამტკიცოს ბანკის სტრუქტურა და ბანკის შინაგანაწესი, სტრუქტურული ერთეულების დებულებები;
- თ)წარმოადგინოს ბანკი დირექტორებთან გარიგებების შესრულებისას, აგრეთვე საერთო კრების გადაწყვეტილებით ბანკის სახელით მათ წინააღმდეგ წარმართოს სამართლებრივი დავა;
- ი) სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლია, თუ საკითხი შეეხება მისი წევრის პასუხისმგებლობას, აქციონერთა საერთო კრების გადაწყვეტილების გარეშე სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების წინააღმდეგ შეიტანოს სარჩელი.
- კ) განსაზღვროს ბანკის ხედვა და მისია;
- ლ) განსაზღვროს და განახორციელოს ბანკის ინვესტიციების, ფინანსების, აღრიცხვის, პერსონალის, ხელფასისა და ანაზღაურების და დივიდენდის პოლიტიკის მონიტორინგი.

საქმიანობა, რომელიც მხოლოდ სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილების საფუძველზე შეიძლება განხორციელდეს:

- ა) აქციების/წილების შესყიდვა ან გაყიდვა, მათ გარდა, რომლებიც ფლობილია სავაჭრო მიზნებისთვის, ნებისმიერი პარტნიორობის კაპიტალის ზრდაში მონაწილეობა, საკუთარ აქციებთან/წილებთან დაკავშირებით შეზღუდვების განხორციელებისთვის უფლების მიცემა;
 - ბ) ფილიალების შექმნა და მათი ლიკვიდაცია;
 - გ) წლიური ბიუჯეტის დამტკიცება, და გრძელვადიანი ვალდებულებების იურიდიული ურთიერთობიდან წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება;
 - დ) უძრავი ქონების შეძენა, გასხვისება ან გაცვლა (ან ერთმანეთთან დაკავშირებული ასეთი გარიგებები);
- კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)**

- ე) სესხებისა და კრედიტების აღება, რომლებიც აღემატება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დადგენილ ოდენობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
- ვ) სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფა, თუ ისინი არ მიეკუთვნებიან ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობას. ამგვარი უზრუნველყოფა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისა და დირექტორების მიმართ დაუშვებელია;
- ზ) ახალი სახის საბანკო საქმიანობის დაწყება ან საქმიანობის არსებული სახის შეწყვეტა;
- თ) საქმიანობის პოლიტიკის ზოგადი პრინციპების დადგენა;
- ი) ხელმძღვანელი პირებისათვის მოგებისა და სხვა მსგავს ურთიერთობებში მონაწილეობისა და პენსიის გაცემის უზრუნველყოფის პრინციპების დადგენა და აქციონერთა კრებაზე დასამტკიცებლად წარდგენა;
- კ) სავაჭრო წარმომადგენლების (პროკურისტების) დანიშვნა და გამოწვევა;
- ლ) საკრედიტო, საინვესტიციო, სავალუტო, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის, აქტივების შეფასების, მათი კლასიფიკაციისა და შესაძლო ზარალის ადეკვატური რეზერვის შექმნის შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების განსაზღვრა და დამტკიცება;
- მ) კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ბანკის მიერ გამოშვებული აქციების გამოსყიდვა;
- ნ) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
- ო) ბანკის მიერ საკრედიტო რესურსებზე და დეპოზიტებზე გამოსაყენებელი მინიმალური და მაქსიმალური საპროცენტო განაკვეთების ოდენობის განსაზღვრა და დამტკიცება;
- პ) ნებისმიერი საჯარო დაწესებულების მიმართ სარჩელის შეტანა, ბანკის მიერ სასამართლო დავის დროს ან სანქციის დაკისრებისას განსახორციელებელი მოქმედების განსაზღვრა;
- ჟ) სანებართვო მოწმობების, ლიცენზიების, მარეგულირებელ/სახელმწიფო დაწესებულებებთან ხელშეკრულებების ხელმოწერა, შეცვლა, განახლება და შეწყვეტა;
- რ) კალენდარული წლის განმავლობაში ისეთი ინვესტიციების განხორციელება, რომლებიც აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.1%-ს; ინვესტიციების განხორციელება, რომლის მთლიანი თანხა აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.5%-ს;
- ს) კალენდარული წლის განმავლობაში საქონლის და მომსახურების შეძენა, რომლის ღირებულება აღემატება წინა კალენდარული წლის საკუთარი კაპიტალის 0.05%-ს, ან თუ შესაძენი საქონლის და მომსახურების ღირებულება აღემატება წინა წლის საკუთარი კაპიტალის 0.25%-ს;
- ტ) საგადასახადო ჯარიმების და ადმინისტრაციული ჯარიმების გადახდა;
- უ) დეპარტამენტის ხელმძღვანელების ან მათთან გათანაბრებული პირების დანიშვნა, მათი ფინანსური და არაფინანსური უფლებების განსაზღვრა და მათი ანაზღაურებისა და დაწინაურების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
- ფ) გადაწყვეტილების მიღება იმ საკითხებზე, რომლებიც კანონმდებლობის და წინამდებარე წესდების შესაბამისად არ მიეკუთვნება საერთო კრებისა და დირექტორთა საბჭოს კომპეტენციას.

სამეთვალყურეო საბჭო აგრეთვე იღებს გადაწყვეტილებებს კანონმდებლობით, საქართველოს ეროვნული ბანკის ქვე-ნორმატიული აქტებით და ბანკის შიდა ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

საბჭოს წევრებმა კეთილსინდისიერად და გულმოდგინედ უნდა შეასრულონ მათი მოვალეობები. კერძოდ, ისინი ვალდებული არიან იზრუნონ ბანკზე და მის სტაბილურობაზე ისე, როგორც მსგავს თანამდებობაზე და პირობებში მყოფი ჩვეულებრივი, საღად მოაზროვნე პირი და იმოქმედონ იმ რწმენით, რომ მათი ეს ქმედება ყველაზე ხელსაყრელია ბანკისათვის.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფია

ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ , სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოლგუნი თუფანი ყურბანოღლუმ დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით სახელმწიფო ადმინისტრირებაში, თურქეთში.

ის შეუერთდა თურქეთის იშბანკს 1993 წელს, როგორც ინსპექტორი. 2002-2006 წლებში დაინიშნა Isbank Turkey-ის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის განყოფილების დირექტორის მოადგილედ. 2006-2011 წლებში მუშაობდა კომერციული და კორპორაციული საკრედიტო მონიტორინგში განყოფილების უფროსად . 2011-2014 წლებში ბ-ნი ოლგუნი იყო კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის რეგიონალური დირექტორი და 2014 წლიდან 2022 წლამდე მუშაობდა იშბანკ თურქეთის კომერციული და კორპორაციული კრედიტების მონიტორინგის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე .

ოლგუნი თუფანი ქურბანოღლუ სს იშბანკ საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე 2022 წლის აგვისტოში გახდა.

ოზანი უიარი , სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ოზანი უიარმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხით. 2015 წელს ბ-ნი ოზანი შეუერთდა Isbank Turkey-ს, როგორც სესხის პორტფელის მენეჯმენტის ხელმძღვანელი. 2017-2020 წლებში მუშაობდა კორპორაციული ბანკინგის, მარკეტინგისა და გაყიდვების განყოფილების უფროსად, 2020 წლიდან კი საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსად გადავიდა. მომდევნო 2 წლის განმავლობაში, ბ-ნი ოზანი იყო ფინანსური ანალიზის დეპარტამენტის დირექტორი და 2022 წლიდან არის მასლაკის დირექტორი კორპორაციული ფილიალი.

ბატონო ოზან უიარი არის სამეთვალყურეო საბჭოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2022 წლის აგვისტოდან.

ჰუსეინ სერდარ იუჯელი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

ბატონმა ჰუსეინ სერდარ იუჯელმა 1996 წელს დაამთავრა მარმარის უნივერსიტეტი და მიიღო ბაკალავრის ხარისხი ეკონომიკაში.

ბატონმა სერდარ იუჯელმა კარიერა დაიწყო 1996 წელს თურქეთის იშბანკის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტში ოფიცრის თანამდებობაზე. 1999 წელს ბატონი სერდარ იუჯელი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტში საზღვარგარეთის საბანკო საქმიანობის განყოფილების სპეციალისტი გახდა. 2008 წელს ის დაინიშნა ამავე განყოფილების მენეჯერის პოზიციაზე. 2013 წლიდან ბატონი სერდარ იუჯელი მუშაობს თურქეთის იშბანკის შვილობილი კომპანიების მართვის დეპარტამენტში, 2016 წლიდან კი უკავია ამავე დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა.

ბატონი ჰუსეინ სერდარ იუჯელი არის სს „იშბანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2018 წლის ივნისიდან.

აჰმედ ჰაკან უნალი, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილი - მიმდინარე

ბატონმა აჰმედ ჰაკან უნალმა დაამთავრა ბილგის უნივერსიტეტი ბიზნესის ადმინისტრირების სპეციალობით.

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი 2016-2020 წლებში იყო იშ ფაქტორინგის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. ამავე პერიოდში ბ-ნი ჰაკანი იყო იშბანკის საპენსიო ფონდის აუდიტორი. მოგვიანებით, 2018-2020 წლებში მუშაობდა თურქეთის Sinai Kalkinma Bank-ში სამეთვალყურეო საბჭოს წევრად.

ბ-ნი ჰაკანი შეუერთდა Isbank Turkey-ს Isbank Maslak-ის კორპორაციული ფილიალის ხელმძღვანელად 2020 წელს. ის გადავიდა თურქეთის Isbank-ის ბეშიქთაშის ფილიალის ხელმძღვანელად 2022 წელს.

ბ-ნი აჰმედ ჰაკან უნალი არის სს იშბანკ საქართველოს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი 2023 წლის აპრილიდან.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

ნათია ჯანელიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე ფლობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორის ხარისხს ფინანსებში, მისური-კოლუმბიის უნივერსიტეტის, (აშშ) ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხს და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესის ადმინისტრირების ბაკალავრის ხარისხს.

ქალბატონი ნათია ჯანელიძეს საფინანსო სექტორში მუშაობის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მან დაიწყო კარიერა სს „თიბისი ბანკში“ სესხების ოფიცრის პოზიციაზე. აშშ-ში ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მოპოვებისა და საქართველოში დაბრუნების შემდეგ, 2005 წელს მან განაგრძო მუშაობა თიბისი ბანკში საშუალო და მცირე ბიზნესის განვითარების დეპარტამენტის უფროსის პოზიციაზე, ხოლო 2007 წელს დაინიშნა კორპორატიული გაყიდვების უფროსის თანამდებობაზე. 2007 წელს ქალბატონი ჯანელიძე გადავიდა „ბანკ რესპუბლიკაში“ (ჯგუფი „სოსიეტე ჟენერალი“), სადაც დაახლოებით 8 წლის განმავლობაში იმუშავა სხვადასხვა მმართველ თანამდებობაზე: 2007-2008 წლებში იყო კორპორატიული პორტფელის მართვის დეპარტამენტის უფროსი და, ასევე, მცირე და საშუალო ბიზნესის დაკრედიტების დეპარტამენტის უფროსი; 2008-2011 წლებში მას ეკავა ხარისხის მართვის

დეპარტამენტის უფროსის პოზიცია, ხოლო 2011-2012 წლებში - მცირე და საშუალო ბიზნესის ბანკინგის დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობა; 2012-2014 წლებში კი, განსაკუთრებულ დავალებათა კოორდინატორი იყო. 2015 წელს ქალბატონი ნათია გადავიდა ფინანსური მენეჯერის პოზიციაზე საქართველოს შრომის, ჯანრმთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში, USAID-ის მიერ დაფინანსებულ პროექტში ოჯახური ძალადობის წინააღმდეგ (ATIPFUND). 2007-2010 წლებში ქალბატონი ჯანელიძე, ასევე, კითხულობდა ლექციებს კავკასიის უნივერსიტეტში საბანკო საქმისა და სესხების სტრუქტურუზაციის მიმართულებით.

2015 წლიდან ქალბატონი ნათია ჯანელიძე არის „გაზელ ფაინანსში“ (რეგიონალური საინვესტიციო ფონდი) საინვესტიციო/რეგიონალური დირექტორი. ის, ამავდროულად, არის გაზელ ფაინანსის საინვესტიციო კომიტეტის და პარტნიორობის წევრი. ნათია ჯანელიძე, ასევე, ხელმძღვანელობს ფინანსურ კომიტეტს ბიზნეს ასოციაციაში „ქალები მომავლისთვის“.

ქალბატონი ნათია ჯანელიძე სს „იშზანკი საქართველოს“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2019 წლის ივლისიდან.

თამარ სანიკიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი – 2022 წლის აგვისტო - მიმდინარე

ქალბატონმა თამარმა დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ინგლისური ენისა და ლიტერატურის ბაკალავრის ხარისხით. მას ასევე აქვს მაგისტრის ხარისხი საქართველოს საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტში საჯარო მმართველობაში. ამჟამად ქალბატონი თამარი მუშაობს დოქტორანტურაზე ბიზნესის ადმინისტრირებაში.

2019 წლიდან არის თბილისის სასულიერო აკადემიისა და სემინარიის სამეცნიერო საბჭოს წევრი და რექტორის მრჩეველი ხარისხისა და ეროვნული ხარისხის რეფორმის საკითხებში.

ქალბატონი თამარი 2018 წლიდან არის უმაღლესი განათლების რეფორმის ექსპერტი თბილისში, Erasmus + ეროვნულ ოფისში.

ქალბატონი თამარი 2021 წლიდან არის სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) აკრედიტაციის პროგრამის აღიარების შემფასებელი.

2020 წლიდან თამარი არის აღმასრულებელი დირექტორი მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით - ინოვაცია, ინკლუზია და ხარისხი.

იშზანკი საქართველოს დამოუკიდებელი სამეთვალყურეო საბჭოს წევრია 2022 წლის აგვისტოდან.

კორპორატიული მმართველობა (გაგრძელება)

დირექტორთა საბჭო

ბანკის დირექტორთა საბჭო წარმოადგენს და ხელმძღვანელობს ბანკს. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკის მართვაზე და მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

დირექტორთა საბჭოს ხელმძღვანელობს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი. საბჭო ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსთან არის ანგარიშვალდებული.

დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობა და კომპეტენცია მოიცავს შემდეგს:

- ა) განახორციელოს ბანკის მიმდინარე საქმიანობა სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრული შიდა პოლიტიკისა და ბიზნეს გეგმის შესაბამისად;
- ბ) მოამზადოს შეთავაზებები, გადაწყვეტილებების პროექტები, ანგარიშები და სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს მიერ მოთხოვნილი ან წარსადგენი ნებისმიერი სხვა სახის ინფორმაცია;
- გ) მიიღოს გადაწყვეტილებები თანამშრომლების შერჩევის, გათავისუფლების და ანაზღაურების შესახებ, იმის გათვალისწინებით, რომ დირექტორთა საბჭომ უნდა გაითვალისწინოს სამეთვალყურეო საბჭოს რეკომენდაციები ბანკის ხელმძღვანელ პირებთან დაკავშირებით.
- დ) მოამზადოს და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად მიმდინარე წლის ბიზნეს-გეგმა არაუგვიანეს წინა ფინანსური წლის დასრულებიდან ერთი თვის განმავლობაში;
- ე) ზედამხედველობა გაუწიოს ბანკის ყველა ფილიალს, სტრუქტურულ ერთეულს და დეპარტამენტს და უზრუნველყოს ბანკის მიერ კლიენტებისათვის სათანადო სერვისის მიწოდება;
- ვ) შეიმუშავოს და მოამზადოს ბანკის ნებისმიერი და ყველა სახის წესები და შიდა რეგულაციები და წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს დასამტკიცებლად;
- ზ) მიაწოდოს ინფორმაცია ეროვნულ ბანკს საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;
- თ) მიაწოდოს კომპანიის თანამშრომლებს ხელმოწერის უფლებამოსილება;
- ი) გასცეს რწმუნებულება კომპანიის თანამშრომლებსა და მესამე პირებზე, როგორც ზოგადი, ასევე სპეციალური ხასიათის;
- კ) განახორციელოს სამეთვალყურეო საბჭოს და საერთო კრების მიერ დავალებული ან საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ნებისმიერი სხვა სახის მოქმედება;
- ლ) თურქეთის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად აღმასრულებელი დირექტორი და აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე უფლებამოსილია გასცენ მინდობილობა მესამე პირებზე რეესტრში იპოთეკის რეგისტრაციის მიზნით, აგრეთვე იპოთეკის შეწყვეტის მიზნით.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

დირექტორთა საბჭოს წევრთა ბიოგრაფია

ჰუსეინ ემრე ილმაზ, გენერალური დირექტორი – 2022 წლის ოქტომბრიდან

ბ-ნ ჰ. ემრე ილმაზმა დაამთავრა ახლო აღმოსავლეთის ტექნიკური უნივერსიტეტი, პოლიტიკური მეცნიერებისა და საჯარო ადმინისტრირების განყოფილება 1995 წელს ანკარაში.

მან მიიღო ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის წოდება ამსტერდამის უნივერსიტეტში 2013 წელს.

ბატონმა ილმაზმა კარიერა თურქეთში დაიწყო ის Bankası A.Ş. 1996 წლის ივლისში ილმაზი ინსპექტორთა საბჭოს ინსპექტორის თანაშემწედ, იგი დაწინაურდა მენეჯმენტში და ზედიზედ მსახურობდა ის ბანკში ქვემოთ მოცემულ პოზიციებზე;

- კეციორენი /ანკარის ფილიალის მენეჯერი (2005 და 2007 წწ.);
- ამსტერდამის ფილიალის მენეჯერი (2007-2011 წწ.);
- ტრანსსასაზღვრო საბანკო განყოფილების უფროსი (2011-2014 წწ.);
- ბაირამფაშა /სტამბულის ფილიალის მენეჯერი (2014-2017 წწ.);
- საცალო საბანკო გაყიდვების სამმართველოს უფროსი (2017-2019);
- შიშლი /სტამბულის კომერციული ფილიალის მენეჯერი (2019-2022).

ბ-ნი ჰ. ემრე ილმაზი ბოლოს 2022 წლის ოქტომბერში დაინიშნა სს ისბანკ საქართველოს აღმასრულებელ დირექტორად და ქვეყნის მენეჯერად.

ის ასევე იყო შემდეგი კორპორაციების საბჭოების წევრი:

- Arap -Turk Bank (A&T Bank) (2011-2014);
- Anadolu Hayat საპენსიო და სადაზღვევო კომპანია (2017-2019);
- არის ბანკის მმართველთა საბჭო ჩრდილოეთ კვიპროსის თურქეთის რესპუბლიკაში (2017-2019);
- Arap -Turk Bank (A&T Bank) (2022 – 2023).

ბ-ნი ჰ. ემრე ილმაზი შეუერთდა სს ისბანკ ჯორჯიას 2022 წლის ოქტომბერში. ის არის გენერალური დირექტორი 2022 წლის ოქტომბრიდან.

ჰაქან ქურალ, გენერალური დირექტორის მოადგილე 2024 წლის ივნისამდე

ბატონმა ჰაქან ქურალმა ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხები ეკონომეტრიკაში მიიღო დოქუზ ეიულის უნივერსიტეტში, იზმირში. ის ამჟამად არის სადოქტორო პროგრამის სტუდენტი აკდენიზის უნივერსიტეტში, ანტალიაში.

ბატონმა ქურალმა კარიერა 2006 წელს დაიწყო თურქეთის იშბანკის აკდენიზის კორპორატიულ ფილიალში კორპორატიული ბანკინგის მარკეტინგის სპეციალისტის პოზიციაზე. 2017 წელს ის დაწინაურდა ფილიალის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე, სადაც ხელმძღვანელობდა ფილიალის მარკეტინგისა და გაყიდვების საქმიანობას, კორპორატიული დაკრედიტების, საფინანსო ინსტიტუტებთან ურთიერთობის, სვითების და სხვა ოპერაციებს.

ბატონი ქურალი სს „იშბანკ საქართველოს“ გუნდს შეუერთდა 2019 წლის ივლისში. 2019 წლის დეკემბრიდან მას უკავია გენერალური დირექტორის მოადგილის თანამდებობა.

ჰუსეინ კარაბულუთი, გენერალური დირექტორის მოადგილე

ბ-ნ ჰუსეინს აქვს ბაკალავრის ხარისხი ბიზნესის ადმინისტრირებაში და მაგისტრის ხარისხი ფინანსებში სტამბოლის უნივერსიტეტიდან.

2001 წლიდან მუშაობდა Türkiye İş Bankası A.Ş.-ში, ინსპექტორთა საბჭოს ინსპექტორად 2010 წლამდე, რის შემდეგაც იგი გადავიდა კომერციული სესხების ანდერაიტინგის განყოფილების მენეჯერის მოადგილედ.

ჰუსეინ კარაბულუთს აქვს საკრედიტო რეიტინგის სპეციალისტის ლიცენზია, კაპიტალის ბაზრის აქტივობების მე-3 დონის ლიცენზია, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ლიცენზია და კორპორატიული მმართველობის რეიტინგის ლიცენზია, რაც დამტკიცებულია თურქეთის კაპიტალის ბაზრების საბჭოს მიერ.

გარდა ამისა, ბ-ნი კარაბულუთ ავრცელებს თავის ცოდნას საერთაშორისო დონეზე ლონდონის საბანკო და ფინანსების ინსტიტუტის დოკუმენტური საკრედიტო სპეციალისტების სერტიფიკატით (CDCS).

2023 წლის აგვისტოში ჰუსეინ კარაბულუთი დაინიშნა სს ისბანკ საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილედ და დირექტორთა საბჭოს წევრად.

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

აბდულვაჰაფ დოდან, 2024 წლის ივნისიდან დირექტორის მოადგილე

ბატონმა აბდულვაჰაფ დოდანმა ბაკალავრის ხარისხი ინონუს უნივერსიტეტში, ეკონომიკისა და ადმინისტრაციულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე დაიცვა.

ბატონმა დოდანმა კარიერა დაიწყო თურქეთის იშბანკში, გეზუს ფილიალში 2000 წელს, როგორც ოფიცერმა, ხოლო 2004 წელს დაინიშნა სავალუტო სამსახურის ოფიცრად იმავე ფილიალში. მოგვიანებით 2006 წელს გეზუს კორპორატიულ ფილიალში იმავე მოვალეობით გააგრძელა საქმიანობა, ხოლო 2009 წელს დააწინაურეს კოზიატაგის კორპორატიულ ფილიალში მეორე მენეჯერის თანამდებობაზე. 2014 წელს ბატონი ვაჰაფ დოდანი ამავე ფილიალში დაწინაურდა მენეჯერის მოადგილის თანამდებობაზე.

ბ-ნი აბდულვაჰაფ დოდანი 2024 წლის მაისში დაინიშნა სს იშბანკი საქართველოს აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილედ. ის არის იშბანკი საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრი.

თურქეთის იშბანკში ბატონ დოდანს აქვს 24 წლიანი სამუშაო გამოცდილება.

უჩა სარალიძე, დირექტორი

უჩა სარალიძე დაიბადა თბილისში, 1988 წლის 26 ივნისს.

2009 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი ბაკალავრის ხარისხით ეკონომიკაში. მიმდინარე ეტაპზე არის სერტიფიცირებული ფინანსური ანალიტიკოსის სტატუსის მიღების კანდიდატი.

ბატონმა უჩა სარალიძემ კარიერა დაიწყო 2008 წელს თიბისი ბანკში, კორპორატიული რეპორტირების მენეჯერის პოზიციაზე, სადაც მალევე დაწინაურდა უფროსი კორპორატიული მენეჯერის პოზიციაზე.

2010 წლიდან კარიერა განაგრძო იმავე ბანკში ფინანსების მართვის განყოფილებაში, უფროსი ფინანსური ანალიტიკოსის პოზიციაზე. აღნიშნულ ფუნქცია-მოვალეობებს ასრულებდა 4 წლის განმავლობაში.

ფინანსური სექტორის გარდა, ბატონ უჩა სარალიძეს აქვს გამოცდილება სამშენებლო და წარმოების მიმართულებით საქართველოს ბაზარზე. მისი ძირითადი მოვალეობები ითვალისწინებდა ბაზრის ანალიზს, ფინანსური სტრატეგიების ინიცირებასა და საოპერაციო მიმართულებით გადაწყვეტილებების მიღებას.

ბატონი უჩა სარალიძე იშბანკს შემოუერთდა 2015 წელს მთავარი ბუღალტერის პოზიციაზე და ამავდროულად იკავებდა ფინანსური დეპარტამენტის უფროსის თანამდებობას. 2017 წლიდან ბანკში უკავია ფინანსური დირექტორის პოზიცია.

ბატონი უჩა სარალიძე არის სს „იშბანკი საქართველოს“ დირექტორი, დირექტორთა საბჭოს წევრი 2020 წლის ბოლოდან.

ბატონი უჩა სრულყოფილად ფლობს ინგლისურ ენას.

ვასილ აფხაზავა, რისკების დირექტორი 2022 წლის მარტიდან

ბატონი ვასილ აფხაზავა დაიბადა თბილისში, 1976 წლის 21 იანვარს.

ბატონმა აფხაზავამ 1997 წელს დაამთავრა თბილისის საბანკო და საფინანსო ინსტიტუტი ბაკალავრის ხარისხით. მან 2007 წელს დაასრულა თბილისის მენეჯმენტის ევროპულ სკოლაში MBA-ის მთელი პროგრამა.

ბატონ ვასილ აფხაზავას აქვს საბანკო სფეროში მუშაობის 26 წლიანი გამოცდილება. 1996 წელს მან დაიწყო მუშაობა კარიერაზე, როგორც სესხის ოფიცერი. თიბისი ბანკში, თბილუნვერსალბანკსა და საქართველოს ბანკში ბატონმა აფხაზავამ სხვადასხვა თანამდებობაზე დაწინაურება მიიღო.

ბ-ნი აფხაზავა შეუერთდა სს იშბანკ საქართველოს გუნდს, როგორც რისკების მთავარი ოფიცერი და არის იშბანკ საქართველოს დირექტორთა საბჭოს წევრი 2022 წლის აპრილიდან.

დირექტორთა საბჭო სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ კონტროლდება შემდეგი კომიტეტების მეშვეობით:

- რისკების კომიტეტი;
- აუდიტის კომიტეტი;
- საკრედიტო კომიტეტი;
- საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი.

ინფორმაცია კომიტეტების თავმჯდომარეების შესახებ

- **ბატონი ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ** იკავებს საკრედიტო კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობას
- **ბატონი ოზან იუარი** არის საკრედიტო ლიმიტების გადახედვის კომიტეტის თავმჯდომარე
- **ქალბატონი ნათია ჯანელიძე** იკავებს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის პოზიციას
- **ქალბატონი თამარ სანიკიძე** გახლავთ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე

რისკების კომიტეტი

რისკების კომიტეტი პასუხისმგებელია სამეთვალყურეო საბჭოს შესაბამისი რეკომენდაციები და მოსაზრებები წარუდგინოს ბანკის არსებულ და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებასთან დაკავშირებით. კომიტეტი მონიტორინგს უწევს რამდენად ხდება ბანკის საქმიანობის რისკის პოლიტიკასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა. სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს ევალება:

- განიხილოს რისკის სტრატეგიები როგორც აგრეგირებული, ისე ინდივიდუალური რისკის ჭრილში და მიაწოდოს შესაბამისი რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს, მათ შორის, ბანკის მიმდინარე და სამომავლო რისკისადმი დაქვემდებარებაზე
- მიაწოდოს სამეთვალყურეო საბჭოს ინფორმაცია ბანკის სტრატეგიაზე და ხელს შეუწყოს სამეთვალყურეო საბჭოს სტრატეგიის მენეჯმენტის მიერ განხორციელებას.
- მოამზადოს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგინოს ანგარიშგება ბანკში არსებული რისკის კულტურის შესახებ და განიხილოს ბანკის რისკის პოლიტიკა, სულ მცირე, ყოველწლიურად;
- მონიტორინგს უწევს დირექტორთა საბჭოს;
- თანამშრომლობს და მონიტორინგს უწევს რისკების დირექტორის საქმიანობას;
- რეკომენდაციას აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკის სტრატეგიებისა და პოლიტიკის ეფექტურობის თაობაზე, მათ შორის, გამოვლენილი რისკებისთვის საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნებასა და განაწილებაზე;

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

- მონიტორინგს უწევს კაპიტალისა და ლიკვიდობის მართვის სტრატეგიებს, ასევე ყველა სახის რისკს, როგორებიცაა საკრედიტო, საბაზრო, საოპერაციო და რეპუტაციული რისკები, იმისთვის, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მათი რისკისადმი დაქვემდებარების შესაბამისობა;
- წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს გამოვლენილი არსებითი რისკებისა და სხვა საკითხების შესახებ, მათ შორის რისკების მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემების სტრუქტურის ეფექტური ფუნქციონირების და უწყვეტობის თაობაზე;
- აკონტროლებს არის თუ არა საფასო პოლიტიკა შესაბამისობაში ბანკის ბიზნეს მოდელთან და რისკების სტრუქტურასთან;
- ამოწმებს საფასო პოლიტიკის შესაბამისობას ბანკის რისკების, კაპიტალის და ლიკვიდობის სტრუქტურასთან;
- ადგენს სტრატეგიისა და რისკების ანგარიშების სახეს, მასშტაბს, ფორმასა და სიხშირეს;
- აფასებს ბანკის ანაზღაურების სისტემას და წარადგენს შესაბამის ანგარიშს.

საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტი პასუხისმგებელია საკრედიტო პოლიტიკის შემუშავებაზე, განვითარებასა და შეთავაზებაზე ბანკის შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანოსათვის დასადასტურებლად. კომიტეტი განსაზღვრავს:

- ლიმიტებს მსესხებლებისათვის – იურიდიული და ფიზიკური პირები;
- ლიმიტებს საკრედიტო ინსტიტუტების, სადაზღვევო კომპანიებისა და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისათვის;
- ადგენს, ადასტურებს ან აუქმებს ლიმიტებს ბანკის ფინანსურ ბაზრებზე ოპერაციებისათვის;
- ადგენს საკრედიტო რისკის ლიმიტებს ფასიან ქაღალდებსა და სხვა წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში ინვესტიციისათვის.

საკრედიტო კომიტეტი აკონტროლებს ბანკის შესაბამისობას დამტკიცებულ ლიმიტებთან. განიხილავს სასესიო განაცხადებს, იღებს გადაწყვეტილებას ვალის რესტრუქტურისაზე, ჩამოწერასა და ყველა სხვა შესაძლო ფაქტზე, რომელიც დაკავშირებულია ბანკის საკრედიტო რისკთან.

ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი

ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი განიხილავს:

- ბანკის საკრედიტო აქტივებს, მათ შორის ინფორმაციას ფულადი და არაფულადი სესხებისა, კორპორაციული ობლიგაციების, პორტფელის სეგმენტაციისა და აუთენტიკური სესხების შესახებ.
- ბანკის იმ კლიენტებს, რომელთა სესხები დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს საკრედიტო კომიტეტის მიერ (სესხები 1,500,000 აშშ დოლარიდან 3,000,000 აშშ დოლარამდე) ან სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ (სესხები, რომლებიც აღემატება 3,000,000 აშშ დოლარს).

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი არის დამოუკიდებელი ორგანო, რომელიც აკონტროლებს ბანკის აქტივობას ყველა მიმართულებით, ორგანიზაციის თითოეულ დონეზე. კომიტეტი პასუხისმგებელია პროცესების გაუმჯობესებაზე ყველა შესაძლო რისკის მინიმუმამდე დაყვანის გზით. აუდიტის კომიტეტი პირდაპირ დაქვემდებარებაშია სამეთვალყურეო საბჭოსთან და მხარს უჭერს საბჭოს სხვადასხვა საკითხების მონიტორინგში, განსაკუთრებით:

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

- სალაბანსო უწყისის, ფინანსური ანგარიშგებისა და ფინანსური მონაცემების მომზადების პროცესი
- რისკის მართვის სისტემის ეფექტურობა, განსაკუთრებით შიდა კონტროლის სისტემა, შიდა აუდიტის სისტემა და კორპორაციული შესაბამისობა;
- წლის ბოლოს აუდიტების ინსტრუქტაჟი, სადაც განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა გარე აუდიტორების დამოუკიდებლობას და საქმიანობის შედეგებს და ინფორმაციის გამჟღავნება პილარ 3 -ის წლიურ ანგარიშგებაში;
- სათანადო ზომების გატარებისა და აუდიტის მიგნებების სწრაფად გასწორების უზრუნველყოფა;
- ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილი „შიდა კონტროლის/აუდიტის/შესაბამისობის გეგმების“ შესაბამისობის კონტროლი და დამტკიცება.

გარდა ზემოთ აღნიშნული კომიტეტებისა, ბანკს შექმნილი აქვს რამდენიმე შიდა კომიტეტი პროცესების უფრო ეფექტური კონტროლისათვის. ესენია: მენეჯმენტის კომიტეტი, აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), საკრედიტო, HR, შესაბამისობის, ინფორმაციული ტექნოლოგიების, შესყიდვების, რისკებისა და უმოქმედო სესხების და ფილიალების საქმიანობის საკოორდინაციო კომიტეტები.

სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტები: წევრები 2024

■ თავმჯდომარე	აუდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	ლიმიტების გადახედვის კომიტეტი
■ წევრი				
ოლგუნ თუფან ქურბანოღლუ				
ოზან იუარი				
აჰმეტ ჰაკან უნალი				
ჰუსეინ სერდარ იუჯელი				
ნათია ჯანელიძე				
თამარ სანიკიძე				

კორპორაციული მმართველობა (გაგრძელება)

სამეთვალყურეო საბჭოს კრებებზე და სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტების კრებებზე დასწრება 2024 წლის განმავლობაში

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	სამეთვალყურეო საბჭო	უდიტის კომიტეტი	საკრედიტო კომიტეტი	რისკის კომიტეტი	ლიმიტის გადახედვის კომიტეტი
ბ-ნი ოლგუნ თუფან კურბანოღლი	55/55		12/12		
ბ-ნი ოზან იუარი	51/55	3/4	12/12		1/1
ბ-ნი აჰმეტ ჰაკან უნალი	52/55		12/12		1/1
ბ-ნი ჰუსეინ სერდარ იუჯელი	55/55			4/4	1/1
ქ-ნი ნათია ჯანელიძე	48/55	4/4		4/4	
ქ-ნი თამარ სანიკიძე	48/55	4/4		4/4	

- სესხები 1.5 მილიონ დოლარამდე მტკიცდება საკრედიტო კომიტეტის მიერ, ხოლო 1.5 მილიონ დოლარზე ზევით სესხები - სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ

სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრები

ქალბატონ ნათია ჯანელიძეს იკავებს Gazelle Finance-ის რეგიონული დირექტორის/მთავარი საინვესტიციო ოფიცრის თანამდებობა, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად არ არის დაკავშირებული სს იშბანკ საქართველოსთან ან აქციონერთან. ამასთან, მას არ აქვს და არ ჰქონია რაიმე პროფესიული ან პირადი ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, პირდაპირ თუ ირიბად.

ქალბატონ თამარ სანიკიძე იკავებს აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობას მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებულ პროექტში - ინოვაცია, ინკლუზია და ხარისხი, რომელიც პირდაპირ თუ ირიბად არ არის დაკავშირებული სს იშბანკ საქართველოსთან და აქციონერთა. ამასთან, მას არ აქვს და არ ჰქონია რაიმე პროფესიული ან პირადი ურთიერთობა ბანკთან/აქციონერთან/ადმინისტრატორებთან, პირდაპირ თუ ირიბად.

თამარ სანიკიძისა და ნათია ჯანელიძის ბიოგრაფიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე დადასტურდა, რომ ისინი აკმაყოფილებენ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებული „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ მე-2 მუხლის „ბ“ პუნქტით განსაზღვრულ სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრობის კრიტერიუმებს. კანდიდატებზე არ არის ცნობილი გარემოებები ან ფაქტორები, რომ ისინი არღვევენ/არ შეესაბამებიან რაიმე განსაზღვრულ კრიტერიუმს. ამიტომ ქალბატონი თამარ სანიკიძე და ნათია ჯანელიძე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელ წევრებად სს იშბანკ საქართველოს აქციონერმა აირჩია.

რისკების მართვა

ბანკის სტრატეგიიდან გამომდინარე, რისკების ეფექტური მართვა მნიშვნელოვანი გამოწვევაა, რადგან გარემო, სადაც ბანკი ოპერირებს, ხასიათდება განვითარებადი ბაზრების სპეციფიკაციით.

რისკის მართვა ფუნდამენტურია საბანკო საქმიანობისთვის და წარმოადგენს ბანკის ოპერაციების არსებით ელემენტს.

ბანკის რისკების ძლიერი მართვა ასახავს ბანკის რისკების, ეთიკისა და შესაბამისობის კომიტეტის მიერ არსებულ მნიშვნელობას რისკების სტრატეგიის ფორმირებაში და საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვისთვის. რისკის ყოვლისმომცველი მართვისთვის საჭირო ყველა კომპონენტი ჩართულია რისკების ორგანიზაციის სტრუქტურაში: საწარმოს რისკის მენეჯმენტი; საკრედიტო, ფინანსური და არაფინანსური რისკების მართვა; რისკების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა და საინფორმაციო ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის მხარდაჭერა; ჯვარედინი რისკის ანალიტიკური საშუალებები და ტექნიკა, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობის მართვა და სტრესის ტესტირება. ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, ლიკვიდობის რისკს და საბაზრო რისკს. ის ასევე ექვემდებარება სხვადასხვა ოპერაციულ და ბიზნეს რისკებს.

რისკების მართვის პოლიტიკა მიზნად ისახავს ბანკის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენას, ანალიზს და მართვას, შესაბამისი რისკის ლიმიტებისა და კონტროლის დადგენას, რისკების დონის მუდმივად მონიტორინგს და ლიმიტების დაცვას. რეგულარულად განიხილება რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რათა ასახული იყოს ცვლილებები ბაზრის პირობებში, პროდუქტებსა და მომსახურებებში, აგრეთვე საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის ზოგადი პასუხისმგებლობაა რისკის მართვის სისტემის ზედამხედველობა, ძირითადი რისკების მართვის გაკონტროლება, თავისი რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა, ასევე ამტკიცებს მსხვილ რისკებს.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია რისკის შემცირების ზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე და იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ბანკი საქმიანობდეს რისკის დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში. რისკების მართვის დირექტორი პასუხისმგებელია რისკის ზოგადი მართვისა და შესაბამისობის ფუნქციებზე, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური რისკების განსაზღვრის, შეფასების, მართვისა და ანგარიშგების საყოველთაო პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვის უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ რისკების კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშეა ანგარიშვალდებული.

საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდობის რისკები, როგორც პორტფელის, ისე გარიგებების დონეზე, იმართება და კონტროლდება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის, რისკების მართვის განყოფილების და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. კონტროლის ასეთი მექანიზმები გარანტიას იძლევა, რომ ბანკი რისკებთან დაკავშირებით იღებს ინფორმირებულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ადეკვატურად ფასდება და თავიდან აიცილებს რისკებს, რომლებიც სცილდება ბანკის დადგენილ ზღვარს.

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ხდება გარე და შიდა რისკის ფაქტორების განსაზღვრა და მართვა. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკის ფაქტორების სრული სპექტრისა და რისკის შემცირების არსებული პროცედურების რწმუნების დონის განსაზღვრას.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება საბაზრო ცვლადების-როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, სავალუტო კურსები და აქციების კურსები-მერყეობის გამო. საბაზრო რისკი წარმოიქმნება საპროცენტო განაკვეთის ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებზეც მოქმედებს ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვალებადობა და საბაზრო ფასებისა და სავალუტო კურსების მერყეობის დონის ცვლილება. საბაზრო რისკის მართვის მიზანია საბაზრო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა და გაკონტროლება მისაღები პარამეტრების ფარგლებში და, ამასთანავე, რისკზე უკუგების ოპტიმიზაცია.

ბანკი თავის საბაზრო რისკს მართავს ღია პოზიციის ლიმიტების დაწესებით ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, საპროცენტო განაკვეთების დაფარვის ვადების და სავალუტო პოზიციებისთვის. მათი მონიტორინგი ხდება რეგულარულად და გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებიდან, რამაც შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე ან სამომავლო ფულად ნაკადებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადის შეუსაბამობისგან, ისევე, როგორც ასეთი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახალი ფასის მახასიათებლებისგან. საპროცენტო მარჟები შეიძლება ასეთი ცვლილებების გამო გაიზარდოს, მაგრამ ასევე შეიძლება შემცირდეს, ან წარმოქმნას ზარალი მოულოდნელი მერყეობის შემთხვევაში.

სავალუტო კურსის რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. ბანკი მუდმივად აკონტროლებს, რომ სეზონის სავალუტო პოზიციების ლიმიტები საზედამხედველო კაპიტალთან მიმართებით დაცული იყოს. ბანკს აქვს სხვადასხვა უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის ბანკის ფინანსური ზარალის რისკი, თუ მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებებს. ბანკს დანერგილი აქვს პოლიტიკა და პროცედურები საკრედიტო რისკის სამართავად (როგორც აღიარებული ფინანსური აქტივების, ისე აუღიარებელი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შემთხვევაში), მათ შორის პორტფელის კონცენტრაციის შეზღუდვის წესები, და ჩამოყალიბებული აქვს საკრედიტო კომიტეტი, რათა აქტიურად გააკონტროლოს საკრედიტო რისკი. საკრედიტო პოლიტიკა გადაიხედება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო პოლიტიკა ადგენს:

- სასესხო განაცხადების შემოწმების და დამტკიცების პროცედურებს;
- მსესხებელთა (იურიდიული და ფიზიკური პირები) კრედიტუნარიანობის შეფასების მეთოდებს;
- უზრუნველყოფის საგნის შეფასების მეთოდებს;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო დავალიანებების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

იურიდიული პირისთვის ნებისმიერი სესხის გაცემამდე ბანკი ახორციელებს მომხმარებლის ბიზნესისა და ფინანსური შედეგების კომპლექსურ შემოწმებას.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მართვა აგრეთვე ნაწილობრივ ხორციელდება უზრუნველყოფის საგნისა და პირადი გარანტიების მოპოვების გზით. ზემოაღნიშნული სესხების უზრუნველყოფის საგანს აფასებენ დამოუკიდებელი ექსპერტები. საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალური დაქვემდებარება, როგორც წესი, აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში და აუდიარებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების თანხებში. პოტენციური საკრედიტო რისკის შესამცირებლად აქტივებისა და ვალდებულებების შესაძლო ურთიერთგაქვითვის გავლენა მნიშვნელოვანი არ არის.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი განსაზღვრულია, როგორც რისკი იმისა, რომ ბანკს არ ექნება საკმარისი ლიკვიდური ფინანსური რესურსები იმ ფინანსური ვალდებულებების შესასრულებლად, რომლების ანგარიშსწორება ხდება ფულადი სახსრებით ან სხვა ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის რისკი წარმოიქმნება იმის ალბათობით, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეასრულოს მისი გადახდის ვალდებულებები მათი ვადის დადგომისას, ფულადი ნაკადების როგორც ნორმალურ, ასევე სტრესულ ვითარებაში დროულობის შეუსაბამობის შედეგად. ბანკი ლიკვიდობას მართავს იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს თანხები ნებისმიერ დროს, რათა შეასრულოს ფულადი ნაკადების ყველა ვალდებულება, მათი დაფარვის ვადის დადგომისთანავე. ლიკვიდობის პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება ხელმძღვანელობის მიერ.

ბანკი აქტიურად ცდილობს დივერსიფიცირებული და სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზის შენარჩუნებას, რომ შეძლოს სწრაფი და ეფექტიანი რეაგირება ლიკვიდობის გაუთვალისწინებელ საჭიროებებზე.

ლიკვიდობის მართვის პოლიტიკა მოითხოვს:

- დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსების შენარჩუნებას;
- ვალების კონცენტრაციისა და პროფილის მართვას;
- ვალის დაფინანსების გეგმის შენარჩუნებას;
- ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგს მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს ახდენს ფინანსური მართვის და რისკის მართვის განყოფილებები. ჩვეულებრივ საბაზრო პირობებში, ინფორმაცია ლიკვიდობის პოზიციის შესახებ ხელმძღვანელობას კვირაში ერთხელ მიეწოდება. ლიკვიდობის მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი იღებს და მათ ახორციელებს ხაზინის განყოფილება. გარდა ამისა, ბანკი ახდენს სეზ-ის მოთხოვნების შესაბამისად გამოთვლილი ლიკვიდობის კოეფიციენტის რეგულარულ მონიტორინგს.

ბანკი ყოველწლიურად წერგავს დაფინანსების სტრატეგიას, რომელიც პერიოდულად გადაიხედება ბაზრის მდგომარეობის მიხედვით. ლიკვიდობას მართავს და აკონტროლებს ხაზინა და დამატებით კონტროლდება რისკების მართვის განყოფილების მიერ. ლიმიტები დამტკიცებულია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

ლიკვიდობის რისკის მართვის მიზნით ბანკი ყოველწლიურად ახორციელებს ლიკვიდობის დაფარვის კოეფიციენტის მონიტორინგს. გარდა ამისა, ბანკის აქტივების მნიშვნელოვანი ნაწილი ინახება მაღალ ლიკვიდურ აქტივებში, რაც ამცირებს ლიკვიდობის რისკს. ლიკვიდობის რისკის შესამცირებლად ბანკი ფლობს რეზერვებს, რომელთა ოდენობა განისაზღვრება მოზიდული დაფინანსების ოდენობის, ვალუტისა და სახეობების მიხედვით.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი არის სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების, თაღლითობის და გარეგანი მოვლენების შედეგად წარმოქმნილი ზარალის რისკი. როდესაც კონტროლი ვერ ფუნქციონირებს ეფექტურად, საოპერაციო რისკებმა შეიძლება ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, ჰქონდეს იურიდიული ან რეგულირების გავლენა, ან გამოიწვიოს ფინანსური ზარალი. ბანკი არ უნდა ელოდოს ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრას, მაგრამ ის ცდილობს ამ რისკების მართვას საკონტროლო ჩარჩოს მეშვეობით, პოტენციურ რისკებზე მონიტორინგისა და რეაგირების გზით. კონტროლი მოიცავს მოვალეობათა ეფექტურ დაყოფას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, პერსონალის განათლებას და შეფასების პროცედურებს, როგორცაა შიდა აუდიტის გამოყენება.

ანაზღაურება

1. შესავალი

- 1.1. წინამდებარე ანაზღაურების პოლიტიკა (შემდგომში „პოლიტიკა“ ან „ანაზღაურების პოლიტიკა“) შემუშავებულია სს „იშბანკი საქართველო“ წესდების (შემდგომში „ბანკი“), „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსის“ და მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად.
- 1.2. ეს პოლიტიკა ითვალისწინებს ჯანსაღ კორპორაციულ კულტურასა და რისკების ეფექტურ მართვაზე დაფუძნებული ანაზღაურების სისტემის შექმნას, ასევე ითვალისწინებს ორგანიზაციის გრძელვადიან ინტერესებს და არ წახალისებს გადაჭარბებული რისკების მიღებას.
- 1.3. ეს პოლიტიკა აცალიბებს ანაზღაურების სისტემას მთელი ბანკისთვის და დამატებით განსაზღვრავს კრიტერიუმებს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებისთვის, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის, არსებითი რისკის მქონე პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.
- 1.4. აღნიშნულ პოლიტიკაში გამოყენებულ ტერმინებს “სამეთვალყურეო საბჭო” და “დირექტორთა საბჭო” შემდეგი მნიშვნელობა აქვთ:

- სამეთვალყურეო საბჭო – ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით ზედამხედველობას უწევს ბანკის საქმიანობას და შედგება არანაკლებ 3 წევრისაგან.
- დირექტორთა საბჭო - ბანკის მმართველი ორგანო, რომელიც ბანკის წესდების მიხედვით მართავს და წარმოადგენს ბანკს და პასუხისმგებელია მისი ფუნქციების შესრულებაზე.

2. მართვის სისტემა და ზედამხედველობა

- 2.1. ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა და მისი ძირითადი პრინციპები განსაზღვრული და დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ .
- 2.2. სამეთვალყურეო საბჭო აკონტროლებს ამ პოლიტიკას და მის შესაბამისობას მოთხოვნებთან მასზე დაქვემდებარებული ანაზღაურების კომიტეტის მეშვეობით .
- 2.3. შემადგენლობა, უფლებამოსილება და ანაზღაურების კომიტეტის ვალდებულებები განსაზღვრულია ანაზღაურების კომიტეტის წესდებით. ანაზღაურების კომიტეტი გადასინჯავს და განიხილავს ანაზღაურება გეგმებს , პროცესებსა და შედეგებს და უზრუნველყოფს ანაზღაურების სისტემის შესაბამისობას ბანკის საქმიანობასა და კორპორაციული კულტურასთან, გრძელვადიან ბიზნეს გეგმებსა და რისკის მართვასთან , ასევე არსებულ კანონმდებლობასთან .

3. ანაზღაურების პოლიტიკის პრინციპები და მიზნები

- 3.1. ანაზღაურების სისტემა წარმოადგენს ბანკის კორპორაციული მართვის მექანიზმის ერთ-ერთ ძირითად ელემენტს და ხელს უწყობს შემდეგი მიზნების მიღწევას:
 - 3.1.1. რისკის მართვის სისტემის გაუმჯობესება ;
 - 3.1.2. ბანკის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა დასაქმების ბაზარზე;
 - 3.1.3. უზრუნველყოს კვალიფიციური თანამშრომლების მოზიდვა, შერჩევა, განვითარება და შენარჩუნება;
 - 3.1.4.

4. ანაზღაურება (გაგრძელება)

- 4.1.1. შესთავაზოს თანამშრომლებს ეფექტური, კონკურენტუნარიანი ანაზღაურება, რომელიც შეესაბამება ბაზარს;
- 4.1.2. წახალისოს შესრულებული სამუშაოს მაღალი ხარისხი
- 4.1.3. თანამშრომლების მუშაობის ეფექტურობის გაზრდა;
- 4.1.4. სამართლიანი და გამჭვირვალე ანაზღაურების პრაქტიკის მხარდაჭერა;
- 4.1.5. უზრუნველყოს ანაზღაურების პოლიტიკის შესაბამისობა ბანკის ღირებულებებთან, მოქმედ შიდა რეგულაციებთან და საკანონმდებლო ბაზასთან .

3.2 ბანკის ანაზღაურების სისტემა ეფუძნება შემდეგ პრინციპებს:

- 3.2.1 სამართლიანობა - ანაზღაურება მიუკერძოებელი შეფასებით, წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე, დისკრიმინაციისგან თავისუფალი;
- 3.2.2 მდგრადი განვითარება - ბანკი თანამშრომლებს განიხილავს, როგორც ყველაზე მნიშვნელოვან აქტივს, რომელიც თავის მხრივ ხელს უწყობს ბანკის გრძელვადიანი მიზნების მიღწევას და მის მდგრად განვითარებას;
- 3.2.3 სიმარტივე და გამჭვირვალობა – ადვილად აღქმადი, გაზომვადი და ხელმისაწვდომი ანაზღაურების პოლიტიკა.
- 3.2.4 ბანკის ანაზღაურების სისტემის დანიშნულებამ უნდა წახალისოს ქმედებები ჯანსაღი კორპორაციული მართვისა და რისკების მართვის მიმართულებით.

5. ანაზღაურების კომპონენტები

ბანკის ანაზღაურების სისტემა შედგება შემდეგი ორი კომპონენტისგან:

- 4.1.1. ფიქსირებული ანაზღაურება
- 4.1.2. ცვლადი ანაზღაურება

4.1. ფიქსირებული ანაზღაურება

- 4.2.1. ბანკის თანამშრომლები ყოველთვიურად იღებენ შრომითი ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ანაზღაურებას, რომელიც ასახავს და შეესაბამება თანამშრომლების განათლებას, კვალიფიკაციას, კომპეტენციას და თანამდებობასთან დაკავშირებულ როლსა და პასუხისმგებლობას, რომელიც განსაზღვრულია სამუშაოს აღწერილობაში.
- 4.2.2. თანამშრომელთა ფიქსირებული ანაზღაურება არ იქნება დიფერენცირებული სქესის მიხედვით.
- 4.2.3. კონკურენტული ფიქსირებული ანაზღაურების შენარჩუნების მიზნით, ბანკმა შესაძლოა გადახედოს თანამშრომლების ანაზღაურებას ყოველწლიურად .

ანაზღაურება (გაგრძელება)**4.3 ცვლადი ანაზღაურება**

- 4.3.1 ცვლადი ანაზღაურების მთავარი მიზანია ბანკის თანამშრომლების მოტივაციისა და პროდუქტიულობის გაზრდა და სამუშაოს შესრულების მაღალი ხარისხის დაჯილდოება . ბანკში ცვლადი ანაზღაურება განისაზღვრება ბანკის ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლებისა და თანამშრომლების სამუშაოს შესრულების ინდივიდუალური შედეგების საფუძველზე .
- 4.3.2 ბანკის ცვლადი ანაზღაურების მთლიანმა პოლიტიკამ არ უნდა შეაფერხოს ბანკი დაიცვას კაპიტალის ადეკვატურობის დადგენილი კოეფიციენტი და სხვა ნორმებთან შესაბამისობა. საჭიროების შემთხვევაში, ცვლადი ანაზღაურების გადაუხდელობის გზით, ბანკს უნდა შეეძლოს არ დაუშვას საზედამხედველო კაპიტალის შემცირება.
- 4.3.3 ცვლადი ანაზღაურების გადახდა უნდა მოხდეს ბონუსის სახით. ბონუსის ჯამურ ოდენობას განსაზღვრავს სამეთვალყურეო საბჭო და წარმოადგენს ბანკის უფლებას და არა ვალდებულებას .
- 4.3.4 სამეთვალყურეო საბჭო განსაზღვრავს შესრულებაზე დაფუძნებული ცვლადი ანაზღაურების მაქსიმალურ პროცენტს ფიქსირებულ ანაზღაურებასთან შედარებით, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სათანადო ბალანსი ფიქსირებულ და ცვლად ანაზღაურებას შორის. წლიური ცვლადი შესრულებაზე დაფუძნებული ანაზღაურების მაქსიმალური თანაფარდობა - არსებითი რისკის მიმღებთა ანაზღაურების წლიური ცვლადი კომპონენტი არ უნდა აღემატებოდეს მათი მთლიანი ანაზღაურების წლიური ფიქსირებული კომპონენტის 100%-ს.
- 4.3.5 გამონაკლის შემთხვევებში, გონივრული საფუძველზე დაყრდნობით, აქციონერთა უმრავლესობას შეუძლია დაამტკიცოს ფიქსირებულ და ცვლად კომპონენტებს შორის თანაფარდობის უმაღლესი მაქსიმალური დონე იმ პირობით, რომ წლიური ცვლადი ანაზღაურების ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს წლიური ანაზღაურების ფიქსირებული კომპონენტის 200%-ს, აგრეთვე დაცული უნდა იყოს კორპორაციული მართვის კოდექსით დადგენილი მოთხოვნები.
- 4.3.6 ბანკმა დაუყოვნებლივ უნდა აცნობოს ეროვნულ ბანკს წლიური ცვლადი ანაზღაურების შემოთავაზებული მაქსიმალური კოეფიციენტის შესახებ და წარმოადგინოს არგუმენტები, რომ ახალი კოეფიციენტი არ შეუშლის ბანკს ხელს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნის შესრულებაში.

ანაზღაურება (გაგრძელება)

4.4. თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასება და ცვლადი ანაზღაურების უფლება

4.4.1. თანამშრომლების მიერ შესრულებული სამუშაო ფასდება მათი ხაზის მენეჯერის ან სხვა დაკავშირებული მენეჯერების მიერ, დასახული მიზნების, შესრულების მთავარი ინდიკატორების (KPI), წლის ბოლოს არსებული შედეგების მიხედვით. თანამშრომელს უფლება აქვს მიიღოს ცვლადი ანაზღაურება, თუ იგი მინიმუმ ექვსი თვის განმავლობაში მუშაობდა შეფასების წლის განმავლობაში.

4.4.2 პირებისთვის, რომლებიც არსებით რისკებს იღებენ (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა) ცვლადი ანაზღაურების დარიცხვის პერიოდი უნდა მოიცავდეს სამუშაოს შესრულების მაჩვენებელს მთელი წლისათვის.

ანაზღაურების სისტემის დამატებითი კრიტერიუმები სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების, დირექტორთა საბჭოს წევრების, არსებითი რისკის მატარებელი პირებისა და კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებისთვის.

5.1 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები

5.1.1 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურება უნდა შეესაბამებოდეს მათ ჩართულობას, აღებულ პასუხისმგებლობას, გაწეულ ძალისხმევასა და დათმობილი დროის რესურსებს. მათმა ანაზღაურებამ არ უნდა დააზარალოს მათი დამოუკიდებლობა.

5.1.2 სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ანაზღაურებას განსაზღვრავს აქციონერთა საერთო კრება და მოიცავს მხოლოდ ფიქსირებულ ანაზღაურებას. ამავდროულად, სხვაობა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა უმაღლეს წლიურ ანაზღაურებასა და ყველაზე დაბალ ანაზღაურებას შორის სხვაობა არ უნდა იყოს ყელაზე დაბალი წლიური ანაზღაურების 30% -ზე მეტი.

5.2 პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს

5.2.1. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, ნიშნავს ბანკის მიერ წინასწარ იდენტიფიცირებულ თანამშრომლებს, რომელთა საქმიანობა დაკავშირებულია არსებითი რისკის წარმოქმნასთან და, შესაბამისად, შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკის რისკის პროფილზე.

5.2.2. პირები, რომლებიც იღებენ არსებით რისკს ბანკში, უნდა გამოვლინდნენ შემდეგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმების მიხედვით:

5.2.2.1. პირი არის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი

5.2.2.2. პირი არის დირექტორთა საბჭოს წევრი

- აღმასრულებელი დირექტორი
- აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე
- დირექტორი
- რისკის დირექტორი

ანაზღაურება (გაგრძელება)

5.2.2.3. პირი ხელმძღვანელობს ბიზნესის არსებით განყოფილებას/ერთეულს

- AML და შესაბამისობის განყოფილების ხელმძღვანელი
- ზაზინის უფროსი
- იურიდიული სამსახურის უფროსი
- მთავარი ბუღალტერი
- კორპორატიული გაყიდვებისა და მარკეტინგის განყოფილების უფროსი
- ანდერრაიტინგის ხელმძღვანელი

5.3 კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლები

5.3.1. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე პირებში ნაგულისხმევია თანამშრომლები, რომლებიც პასუხისმგებელი არიან პროცესის ეფექტურობისა და შედეგობრიობის შემოწმებაზე, მიუკერძოებელ შეფასებასა და შესაბამის ანგარიშგებაზე. ამ თანამდებობებში შედის შიდა აუდიტის უფროსი, რისკების მართვის უფროსი და შესაბამისობის სერვისების უფროსი.

5.3.2. ბანკში კონტროლის ფუნქციის მქონე თანამშრომლების ანაზღაურება, მათი დამოუკიდებლობის შენარჩუნების მიზნით, არ არის დამოკიდებული ზემოაღნიშნული პირების მიერ შემოწმებული და/ან გაკონტროლებული ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ შედეგებზე.

6. გადავადების პრინციპები

6.1 ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 40%-ს და ცვლადი კომპონენტისთვის, რომელიც ქმნის ანაზღაურების არანაკლებ 60%-ზე (აღმატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 100%-ს ან/და 500,000 ლარს ან მის ეკვივალენტს) გადავადების ვადა 3-დან 5 წლამდე.

6.2 დირექტორთა საბჭოსთვის გადავადების ვადა არ უნდა იყოს 5 წელზე ნაკლები, ხოლო სხვა არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) არანაკლებ 3 წელი.

6.3 გადავადებული ანაზღაურება ან სრულად დაიფარება გადავადების პერიოდის ბოლოს, ან გადანაწილდება გადავადების პერიოდში თანაბარი გადახდებით. თანაბარი გადახდის შემთხვევაში, პირველი გადახდა განხორციელდება გადავადების დაწყებიდან არა უადრეს პირველი წლის განმავლობაში, ხოლო თანმიმდევრული გადახდა არ განხორციელდება უფრო ხშირად, ვიდრე 12 თვიანი პერიოდის განმავლობაში.

6.4 რაც შეეხება იშბანკ საქართველოს - ბანკს, რომელიც არ არის კრიტიკული სისტემის ბანკების ან/და კრიტიკული ბანკების სიაში, არსებითი რისკის მქონე პირებისთვის (სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გამოკლებით) გადავადების ვადა არ იქნება 3 წელზე ნაკლები. განსხვავებული გადაწყვეტილების მიღება შესაძლებელია, თუ ფიზიკური პირის წლიური ცვლადი ანაზღაურება არ არის არსებითი მასშტაბის (არ აღმატება წლიური ფიქსირებული ანაზღაურების 20%-ს).

ანაზღაურება (გაგრძელება)

7. ცვლადი ანაზღაურების კორექტირება

7.1 შრომის კოდექსის ძირითადი პრინციპების გათვალისწინებით, მთლიანი ცვლადი კომპენსაცია შესაძლოა დაექვემდებაროს კორექტირებას.

ცვლადი კომპენსაცია შეიძლება დაექვემდებაროს შემდეგი სახის კორექტირებას:

- 7.1.1 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭებამდე
- 7.1.2 კორექტირება სამუშაოს შესრულებაზე და რისკებზე დაფუძნებული ანაზღაურების მინიჭების შემდეგ
- 7.2 ცვლადი ანაზღაურების შემცირების/გაუქმების შემთხვევაში, ზემოაღნიშნული კორექტირებების გამოყენება უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგ კრიტერიუმებს:
 - 7.2.1 ეკონომიკური კაპიტალი, ეკონომიკური მოგება, რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებზე უკუგება
 - 7.2.2 კანონმდებლობის შესაბამისობის დარღვევა, რისკის ლიმიტები, შიდა კონტროლის ფუნქციით გამოვლენილი დარღვევები.
 - 7.2.3 პირის მიერ არამათლოზომიერი ქცევის განხორციელება, რომელიც ბანკს მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს.
 - 7.2.4 პირი ვერ აკმაყოფილებს შესაბამისობის სტანდარტებს.
 - 7.2.5 პირმა ჩაიდინა არამათლოზომიერი ან მნიშვნელოვანი არასათანადო საქციელი, რაც მოიცავს ეთიკის კოდისა და შიდა განაწესის დარღვევას.
 - 7.2.6 ბანკის და/ან მასთან დაკავშირებული სტრუქტურული ერთეულის ფინანსური მაჩვენებლების (მაგალითად, კონკრეტული ბიზნესის ინდიკატორების) მნიშვნელოვანი გაუარესება, რომელიც გამოწვეულია ფიზიკური პირის მიერ.
 - 7.2.7 რისკის მართვასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი შეცდომები ბანკისა და/ან სტრუქტურული ერთეულის, სადაც მინიჭებული ანაზღაურებით დასაქმებულია ფიზიკური პირი და შეცდომები გამოწვეულია პირის მიერ;
 - 7.2.8 ბანკის/სტრუქტურული ერთეულის ეკონომიკური/საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების მნიშვნელოვანი ზრდა. დაჯილდოვებული ცვლადი ანაზღაურების უკან გაწვევის შემთხვევაში აღნიშნული საკითხები/პრობლემები გამოწვეული უნდა იყოს პირის მონაწილეობით.
 - 7.2.9 იმ პირის ქცევა, რომელმაც გამოიწვია ბანკისთვის საზედამხედველო სანქციების დაწესება

8. საბოლოო დებულებები

8.1 წინამდებარე პოლიტიკა ძალაში შედის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ მისი დამტკიცების შემდეგ.

8.2 პოლიტიკა გადაიხედება საჭიროებისამებრ ანაზღაურების რეგულაციების/სტანდარტების/საუკეთესო პრაქტიკის/საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისი ცვლილებების გამო და/ან ბანკის წლიური შედეგების მიხედვით სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ნებისმიერ შემთხვევაში, პოლიტიკა რეგულარულად გადაიხედება ყოველწლიურად.

8.3 საკითხები, რომლებიც არ რეგულირდება ამ პოლიტიკით, რეგულირდება „კომერციული ბანკების კორპორაციული მართვის კოდექსით“ და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

1. ბონუსების გამოთვლის ძირითადი პრინციპები

1. ბონუსების დარიცხვა იწყება Scorecard-ის (მაჩვენებლების სისტემის) მიზნის მიღწევის 80%-იანი განაკვეთიდან.
2. მთლიანი ბონუსის ოდენობა შეზღუდულია წლის წლიური მოგების 5%-მდე.

ანაზღაურება (გაგრძელება)**2. ფაქტორები, რომლებიც გამოიწვევს ცვლადი ანაზღაურების მინიჭების გაუქმებას, შეიძლება იყოს ერთ-ერთი შემდეგი კრიტერიუმი:**

- სხვაობა კაპიტალის მოთხოვნასა და ფაქტორივ მონაცემებს შორის უდრის 1%-ს
- ბანკის შედეგების საერთო მაჩვენებელი 80%-ზე ნაკლებია

(a)**(b) წიური ბონუსის ანარიშგება და კომპონენტები**

როდესაც ბანკის საერთო მიზანი მაჩვენებლების სისტემაში მიღწეულია მინიმალურ 80 %-მდე, ბონუსის ხელმისაწვდომობა აქტიურდება.

(i) ბონუსის კომპონენტები

- ✓ ბონუსის ძირითადი ღირებულება, პირდაპირ კავშირშია ბანკის მიზნის მიღწევასთან (მინიმუმ 80%)
- ✓ მიზნების მიღწევა - ეხება პერსონალს, რომელიც ყიდის საბანკო პროდუქტებს
- ✓ ზემოქმედების რეგულირება – ინდივიდების გავლენის კორექტირება შედეგებზე
- ✓ თანამშრომლების მუშაობის შეფასება - ტარდება ყველა თანამშრომლისთვის, ოფისის დამხმარე პერსონალის გამოკლებით (დასუფთავებაზე მომუშავე ქალბატონები)

(c) ბონუსის გამოთვლა თანამშრომლების 4 კატეგორიისთვის

1. კატეგორია: პერსონალი გაყიდვების ფუნქციით
2. კატეგორია: კორპორაციული ფუნქციის მქონე პერსონალი (ფინანსური ინსტიტუტები, ხაზინა, ფინანსები, ანდერაიტინგი)
3. კატეგორია: პერსონალი დამხმარე ფუნქციით
4. კატეგორია: პერსონალი კონტროლის ფუნქციით (AML & შესაბამისობა, რისკი, შიდა აუდიტი)

	Core Value (a)	Target Attainment Value (b)	Impact Adjustment (c)	Appraisal Score (d)	Final Score
1. Category	25%	200%	Variable	Variable	$(a+(b*c))*SR*d$
2. Category	100%	25%	Variable	Variable	$(a+(b*c))*SR*d$
3. Category	105%	0%	0%	Variable	$a*SR*d$
4. Category	105%	0%	0%	Variable	$a*d$

(აქ მოცემულია არარედაქტირებად ცხრილში არსებული ტექსტური ნაწილის თარგმანი)

კატეგორია 1.2.3.4. ძირითადი ღირებულება (ა) მიზნის მიღწევის ღირებულება (ბ) გავლენის კორექტირება (გ) საბოლოო ქულა(დ)

ანგარიშგების სხვა საკითხები

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ახორციელებს რაიმე მნიშვნელოვან კვლევასა და განვითარების საქმიანობას.

სს „იშბანკი საქართველო“ არ ფლობს რაიმე წილს ხაზინაში და არ შეუძენია/გაუსხვისებია წილები 2024 წელს.